



DEN NORSKE KIRKE

Borg biskop og bispedømmeråd



Årsrapport 2022

Innhold

I Ledernes beretning	3
II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall	4
Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget.....	4
Omtale av organisasjonen.....	4
A Nøkkeltall medlemmer.....	5
B Volumtall	5
C Nøkkeltall årsregnskapet	5
III. Årets aktiviteter og resultater	6
B Omtale av resultater og måloppnåelse	9
B.1 Kirken åpner rom for tro.....	9
B 1.1 Forkynner evangeliet til mennesker gjennom hele livet.....	9
B 1.2 Fremmer verdier som utfordrer og som bygger et godt samfunn for alle.....	27
B1.3 Styrker gjennom sin organisering en levende og nærværende folkekirke	29
B.2 Kirken er der livet leves.....	34
B 2.1 Styrker kirke som kulturarena og forvalter av kulturarv for alle generasjoner	34
B 2.2 Bidrar til å virkeliggjøre bærekraftmålene - lokalt, nasjonalt og globalt.....	41
B 2.3 Samhandler med organisasjonslivet, andre tros- og kirkesamfunn, offentlige, private og ideelle aktører.....	46
B 3 Kirken er mer for flere	49
B 3.1 Gir tilhørighet og skaper gode møteplasser og fellesskap fysisk og digitalt.....	49
3.2 Motvirker utenforskap og utforsker nye måter å være kirke på.....	58
B 3.3 Skaper en mangfoldig, rekrutterende og inkluderende arbeidsplass og frivillighetsarena	66
C Biskopens år	68
IV. Styring og kontroll i virksomheten	72
4A Arbeidsmiljø Sykefravær.....	72
4B Likestilling.....	74
4C Vurdering av internkontroll	75
V. Vurdering av framtidsutsikter	76
VI. Årsregnskap	77
Regnskapsrapportering Borg bispedømmeråd 2022.....	77
Budsjettgruppe 1.....	77
Budsjettgruppe 2 og andre tilskudd	78
Særskilt om OVF-tilskuddet	78



Om kildene: Det er flere kilder til tallene med ulik validitetsgrad, generelt opplever vi en synkende rapporteringskvalitet for 2022.

SSBs kirkeårsstatistikk 2023- har valide tall bortsett fra Digitale gudstjenester og deltagere på disse. Vi ser også at datakvalitet på aktiviteter på institusjon/sykehjem, åpne kirker, sjelesorgsamtaler, ungdomsgudstjenester og frivillighet har ulik kvalitet.

Kirkerådet 2023, medlemsregisteret. Valide tall, med kjente svakheter for manglende registreringer av kirkelige handlinger.

Borg bispedømmeråd 2021 Medlemsundersøkelse Borg/Hamar/Bjørgvin 2021. Valide tall.

Den norske kirke 2021 Medlemsundersøkelse DNK 2021. Valide tall.

Borg bispedømmeråd 2023 Diakoniarbeidet i soknene i Borg. Valide tall.

Borg bispedømmeråd 2022 Diverse evalueringer av kurs og samlinger.

Borg bispedømmeråd Digital rapportering 2023– valide tall.

Diverse rapporter på digitale medier fra eksterne kilder som Facebook, Google analytics og Medieovervåkingen Infomedia.

Trosopplæringsrapportering 2023 Valide tall, bortsett fra på digitale aktiviteter.

Analysegrunnlag:

Vi har for mange av indikatorene valgt å sammenligne 2022 med 2019.

Dette fordi både 2020 og 2021 i stor grad var preget av pandemi og nedstengning.

Det betyr at vi i år sammenligner oss med det siste tilgjengelige normale året.

Til det er følgende å bemerke innledningsvis:

Dette betyr ikke at vi sammenligner to normale år.

2022 har vært et år som er sterkt preget av virkningene av 2 års nedstengning. På så godt som alle felt har man hatt et voldsomt fall i deltakelse av alle slag i 2020 og 21. Det var ikke sånn at alt spratt tilbake til 2019-nivå i det gjenåpningen var et faktum. Derfor vil det noen steder være interessant å sammenligne 2022 med snittet fra 2020-21, for å se på økningen som faktisk har funnet sted etter gjenåpningen.

Det er også viktig å vite at restriksjonene varte noe inn i 2022. Noen eksempler:

-Frem til 14.01 var det kun lov med 50 personer på innendørs arrangementer. Deretter ble det åpnet for inntil 200 frem til 11.02.

-12 februar ble alle smitteverntiltak opphevet.



I Ledernes beretning

DIAKONAL OG RELEVANT FOLKEKIRKE

Den norske kirke i Borg har i 2022 vist at den er en levende folkekirke som bidrar til mer himmel på jord gjennom tusenvis av menneskemøter. Vi merker fortsatt virkningen av koronapandemien på oppslutning, men opplever en positiv utvikling i arbeidet mot den «nye normalen».

Ny biskop ble vigslet i april og er godt i gang med tjenesten, det har vært introduksjonsmøter i alle prosti i 2022.

Borg bispedømmeråd har i 2022 vedtatt ny strategi for Dnk i Borg med 3 strategiske mål, valgte og ansatte ledere i hele bispedømmet bidro i utformingsprosessen. Vi ser også i 2022 resultater av konkrete og felles satsinger på alle 3 strategimål. Dette motiverer oss for videre arbeid med utviklingen av kirkens organisering i tett dialog med alle nivå i kirken.

1. Den norske kirke er synlig i samfunnet, oppleves relevant og engasjerer seg i menneskers liv.

Det foregår et stort og viktig arbeid i alle sokn med tilbud som fellesmiddager, sorggrupper, sjelesorgsamtaler, åpne kirker, tiltak for flyktninger og ungdom. Kirken er mer synlig i offentlige rom, og vi ser råd og ansatte som våger å endre arbeidet i takt med folks behov. Arbeidet med å være synlig og til stede for ungdom er videreutviklet, men skal vi innfri ambisjonene om å være der ungdom lever sine liv, må omfanget særlig på digitale flater økes. Den norske kirke i Borg jobber videre med å utvikle sin identitet og kultur for å være folkekirke for hele befolkningen. I mange sokn drives arbeid og samhandling langt utover medlemsbetjening. Dialogarbeid blir stadig viktigere og Håpets Katedral har fått eiere fra flere ulike trossamfunn. Arbeidet med

bærekrafts-målene fortsetter i samhandling med stadig flere samarbeidspartnere lokalt.

2. Flere opplever tilhørighet og fellesskap ved å søke dåp, konfirmasjon og delta i barne- og ungdomsaktiviteter.

Vi ser en forflytning av arbeid for barn og unge fra gudstjenester på søndag til møteplasser på hverdag. Det skjer innovasjon i arbeid både for familier og ungdom ved at form og innhold endres og skaper økt oppslutning i ulike fellesskap. Når det gjelder barnetilbud og oppslutning om breddetiltak, ser vi behov for en større satsning gitt relativt lav oppslutning i Borg. Vi håper en satsing i forbindelse med ny plan for kirkelig undervisning og læring vil bidra til nyskaping og større samspill mellom kontinuerlige tilbud og breddetiltak. Møteplasser og gode fellesskap som forebygger utenforskap og ensomhet er et mål.

3. Flere deltar i og opplever gudstjenesten, kirkelige handlinger og kirkelige møteplasser som inkluderende og trossstyrkende fellesskap.

Endring i folks livsmønster grunnet pandemien og trender før pandemien, påvirker kirkens gudstjenesteliv. Kirken gir folk rammer og ritualer for viktige livshendelser gjennom dåp, konfirmasjon, bryllup og gravferd på samme måte som før, mens andre typer gudstjenester har nedgang. Vi ser at folk i økende grad ønsker lavterskeltilbud og hverdagstilbud, og ser resultater der menighetene dreier tilbudet sitt i den retning. Vi må tørre å stille spørsmål om det er riktig å prioritere søndagsgudstjenesten like høyt når det kommer til ressurser, eller om den når en for liten del av medlemsgruppen. Det oppfordres framover til vurderinger av alternativ ressursbruk for å sikre kirke hele uken i tråd med folks livsmønster og behov. Vi siterer fra Gudstjenestebok for Dnk 2020: «Gudstjenesteliv handler nettopp om liv; ja om selve livet. Og liv er alltid i endring» Ulike type fellesskap kan åpne rom for tro for stadig flere mennesker slik at de kan gjenkjenne Guds kjærlighet i sine liv.

Karin-Elin Berg
leder

Kari Mangrud Alvsvåg
biskop

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget

Borg biskop og bispedømmeråd er den regionale ledelse for Den norske kirke i Borg bispedømme. Borg bispedømmeråd er det demokratiske organ som leder arbeidet i Borg bispedømme. Bispedømmerådets hovedoppgave er å ha sin oppmerksomhet henvendt mot alt som kan vekke og nære det kristelige liv i menighetene. Bispedømmerådet skal fremme samarbeidet mellom det enkelte menighetsråd og andre lokale arbeidsgrupper innen bispedømmet. Bispedømmerådet ansetter bispedømmets prester og proster.

Hovedmålet er å støtte opp under Den norske kirke i samsvar med Grunnloven § 16.

« Alle Indvaanere av Riget have fri Religionsøvelse. Den norske Kirke, en evangelisk-luthersk Kirke, forbliver Norges Folkekirke og understøttes som sådan af Staten.....»

Fra dette hovedmålet er det utledet følgende mål:

- Den norske kirke skal være en landsdekkende, lokalt forankret kirke.
- Den norske kirke skal ha en oppslutning som bekrefter dens karakter som folkekirke.
- Den norske kirke skal formidle evangelisk-luthersk tro og tradisjon og tilby trosopplæring til alle barn.
- Den norske kirke skal være organisert i samsvar med demokratiske prinsipper og verdier.

Borg bispedømmeråd utviklet ut fra disse fire hovedmålene, resultatmål for Den norske kirke og strategiplan for Den norske kirke, tre strategiske mål og 28 resultatmål for sin virksomhet i 2022.

Bispedømmerådet består av ni valgte medlemmer pluss biskop og har stiftsdirektør som daglig leder. Ungdomsrådet i Borg har seks valgte medlemmer og to vara.

Borg bispedømmeråd har i 2022 bestått av:

Leder: Karin-Elin Berg

Nestleder: Erling Birkedal

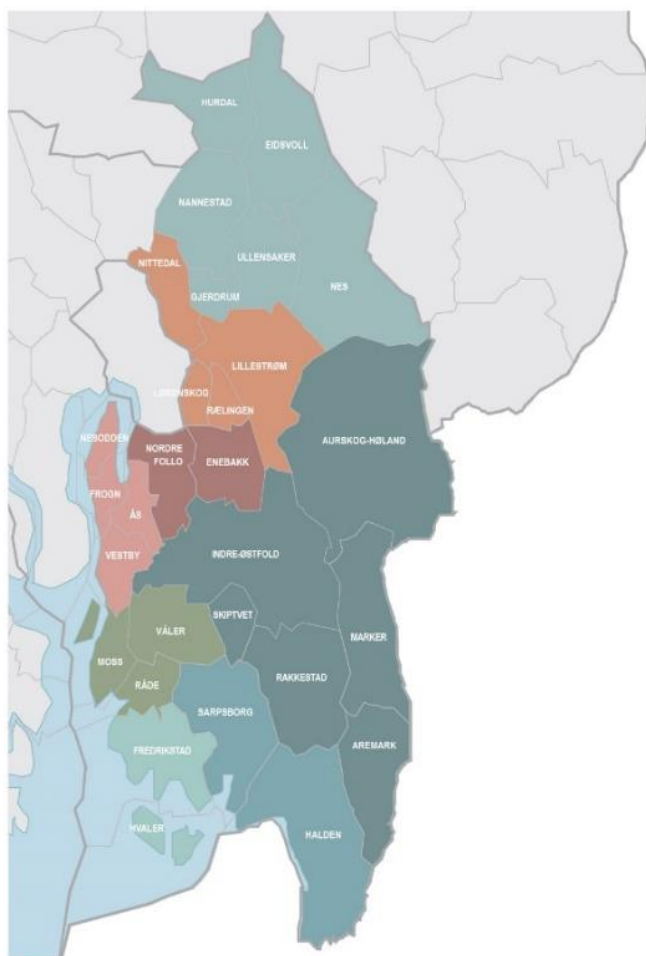
Medlemmer: Sidsel Repstad, Ole Jacob Flæten, Thomas Bjørtomt-Haug, Tania Von Der Lippe Michelet (permisjon fra 1.10), Anita Patel, Aleksander Abelsen, Kristine Lund Almås og Dag Kjetil Hartberg til 28.08, (da han begynte som kirkefagsjef) og May Helen Nupen gikk fra vara til fast geistlig medlem.

Borg biskop: Kari Mangrud Alvsvåg vigslet 24.april 2022, før det konstituert.

Biskop Kari Mangrud Alvsvåg og bispedømmerådsleder Karin-Elin Berg på mottagelsen etter vigslingen 24.april.



Omtale av organisasjonen



Borg bispedømmeråd hadde i 2022 totalt 156,9 årsverk, fordelt på 145,5 opprettede presteårsverk og 11,4 årsverk i sekretariatet. Prostene og sekretariatets ledergruppe utgjør bispedømmets daglige ledelse. Biskopen leder prostene og prestedtjenesten. Prostene er som hovedregel medlem i kirkelige fellesråd og styrer prestedtjenesten i prostiet. Stiftsdirektøren leder virksomheten i sekretariatet. De to seksjonene personal og service, og kirke og samfunn, har hver sin seksjonsleder. Sekretariatet for Borg biskop og bispedømmeråd holder til i Fredrikstad.

Illustrasjonen viser Borg bispedømme med oversikt over de 29 kommunene fordelt i bispedømmets 8 prostier.

Samarbeidsaktører

Borg bispedømmeråd samarbeider med Borg kirkevergelag, Dialogforum Østfold, Kirkens Bymisjon, Kirkens Nødhjelp, Kirkens SOS, Kirkens Familievern, IKO – Kirkelig Pedagogisk Senter, Håpets katedral AS, Borgleden Pilegrimssenter AS, Oslo Pilegrimssenter.

Gjennom Samarbeidsrådet for Menighet og Misjon (SMM) samarbeider Borg med Areopagos, Den Norske Israelmisjon, Det Norske Misjonsselskap, HimaPartner, Misjonsalliansen, Normisjon og Stefanusalliansen. Gjennom Samarbeidsrådet for Barne- og Ungdomsorganisasjoner i Borg (SBU Borg) samarbeider biskop og bispedømmerådet med NMSU, Hekta, Søndagsskoleforbundet, Acta, NLMU, Ung kirkesang, KFUK/M, KRIK, Skjærgårdsgospel og Changemaker.

Samarbeidet med Svenska kyrkan Gøteborg stift og The Evangelical Lutheran Church in Jordan and The Holy Land (ELCJHL) fortsetter også.

A Nøkkeltall medlemmer

Prosti	Antall sokn	Medlemmer DnK						Folketall						Andel medlemmer	
		2018	2019	2020	2021	2022	% endring siste år	2018	2019	2020	2021	2022	% endring siste år	i % av folketall	% endring siste år
Fredrikstad domprosti	11	56 698	56 388	56 274	56 008	55 352	-1,2	86 371	87 053	87 887	88 633	89 206	0,6	62,0	-1,1
Søndre Borgesyssel	16	57 707	57 450	57 384	57 102	56 870	-0,4	87 174	88 105	88 759	89 626	90 768	1,3	62,7	-1,1
Vestre Borgesyssel	7	39 595	39 318	39 062	38 886	38 745	-0,4	62 006	62 517	63 041	63 836	65 580	2,7	59,1	-1,8
Østre Borgesyssel	22	56 290	56 138	55 894	55 578	55 207	-0,7	78 469	79 162	79 765	80 413	81 552	1,4	67,7	-1,4
Søndre Follo	11	43 993	43 750	43 468	43 197	42 807	-0,9	73 408	73 974	74 487	75 502	76 867	1,8	55,7	-1,5
Nordre Follo	8	43 751	43 487	43 256	43 027	42 552	-1,1	69 263	70 398	71 099	72 281	73 637	1,9	57,8	-1,7
Nedre Romerike	14	100 052	99 178	97 802	97 392	96 775	-0,6	168 111	170 222	172 877	177 759	183 370	3,2	52,8	-2,0
Øvre Romerike	20	72 475	72 482	72 963	72 663	72 387	-0,4	108 407	112 036	114 430	117 147	120 246	2,6	60,2	-1,8
Sum Borg bispedømme	109	470 561	468 191	466 103	463 853	460 695	-0,7	733 209	743 467	752 345	765 197	781 226	2,1	59,0	-1,6

Kilde: Medlemsregisteret og SSB 2022. Tidsseriene er korrigert for medlemstall uten tilhørende.

B Volumtall

Volumtall kirkelige handlinger og gudstjenester	2017-2022						Endring i %	
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Endring siste år	fht 2019
Antall dåpshandlinger	3 527	3 264	3 344	2 527	3 049	3 346	9,7	0,1
Antall konfirmerte	4 719	4 575	4 425	4 296	4 307	4 059	-5,8	-8,3
Antall kirkelige vigslar	984	903	778	466	926	935	1,0	20,2
Antall kirkelige gravferder	4 486	4 575	4 512	4 537	4 677	4 909	5,0	8,8
Antall fysiske gudstj. søn- og Antall deltakere	4 716	4 750	4 730	4 266	4 353	4 684	7,6	-1,0
fys. gudstj. søn- og Antall deltakere	441 903	424 303	423 200	192 760	186 452	331 980	78,1	-21,6
helligdag Antall fysiske gudstj. totalt	6 430	6 539	6 374	5 115	5 320	6 164	15,9	-3,3
Antall deltakere	592 878	579 153	567 364	230 737	233 729	451 291	93,1	-20,5
fys. gudstj. totalt Antall digitale gudstjenester				482	779	135	-82,7	
Antall digitale visninger gudstj. og				1 040 989	1 760 791	1 07 970	-93,9	

Kilder: SSB og Kirkerådet 2022. Endringen fra 2021 til 2022 er vist i tabellen. Antall handlinger påvirkes av antall personer i årskull.

C Nøkkeltall årsregnskapet

Nøkkeltall for årsregnskapet	2018	2019	2020	2021	2022
Antall årsverk opprettet	154,2	153,4	153,7	156,4	156,9
-herav prestedtjeneste	143,9	143,1	142,1	144,5	145,5
Samlet tildeling gruppe 1	128 273 000	127 241 000	126 927 000	132 455 000	136 327 000
Netto driftskostnader	125 495 000	129 205 000	126 755 000	135 049 000	138 503 000
Andel lønn brukt i presteskapet	84,9%	85%	83,1%	81,8%	83,2%

Kilde: Felles økonomienhet for rDnk. Lønnsandel inneholder personal-kostnader.

III. Årets aktiviteter og resultater

A. Status resultater og måloppnåelse

Gitt koronapandemien i 2021 er indikatorer vurdert opp imot 2019. Noen indikatorer er vurdert opp imot 2021- dette er oppgitt særskilt. Grønn markering betyr at resultatmål er oppnådd, oransje betyr delvis oppnådd og rødt betyr ikke oppnådd. Prosentpoeng er forkortet pp.

Mål	Resultatmål	Resultater 2022 ift. 2019
1. Kirken åpner rom for tro		
1.1 Forkynner evangeliet til mennesker gjennom hele livet	1.1.1 Øke antall deltagere på gudstjenester søndag og helligdager	Totalt antall deltagere ned 21% (til 334.596) Antall gudstjenester ned 1% (til 4670) Snitt deltagere ned 20% (til 72 deltagere)
	1.1.2 Vekst i antall gudstjenestedeltakere på hverdager	Totalt antall deltakere ned 17% (til 119.311) Antall gudstjenester ned 10% (til 1480) Snitt deltagere ned 8% (til 81)
	1.1.3 Flere menigheter inkluderer samisk språk i gudstjenestelivet.	Antall gudstjenester med samisk innslag: Opp 28% (til 23)
	1.1.4 Flere velger kirkelig vigsel.	Antall vigsler opp 19% (til 982)
	1.1.5 Oppslutningen om kirkelig gravferd holdes stabil	Antall gravferder opp 9% (til 4909) Andel av døde medlemmer: Ned 7 pp. til 97% Andel av døde i befolkningen: Ned 2 pp. til 78%
	1.1.6 Oppslutningen om dåp øker	Antall dåpshandlinger: 3346 (samme som i 2019), Antall døpte av fødte 49%, økning på 2 pp. antall døpte 14-15 år: økning med 10% (2022: 184)
	1.1.7 Oppslutningen om trosopplæringstiltakene øker Totalt antall barn i trosopplæringen 2022: 26352 deltagere under 18 år.	Deltakerandel i utvalgte, landsomfattende breddetiltak: 4 årsbok: 26% - ned 1 pp. (941) 6 år: 18% - ned 1 pp. (618) Tårnagent: 13% - ned 5 pp. (680) Lys Våken: 10% - ned 2 pp. (560) Året etter konf.: 7% - ned 3 pp. (376) Samlet oppslutning for Borg: 31% (9950) snitt nasjonalt 42%
**	1.1.8 Oppslutning om øvrige tiltak for barn og unge øker	Total oppslutning: 16.402 deltagere. Økning på 2000. 85% av tiltakene er ferdig rapportert.
	1.1.9 Oppslutningen om konfirmasjon holdes stabil	Konfirmerte av døpte 15-åringer: 74%, stabilt Volumtall: 3788 konfirmasjonshandlinger
1.2 Fremmer verdier som utfordrer og som bygger et godt samfunn for alle	1.2.1 Kirken er synlig på flere arenaer i det offentlige rom.	Lysutdeling offentlige steder allehelgen: 30 mot 29 i 2021. Digitalt nærvær har økt- rekkevidde omtrent 5 millioner. Til stede i flere kanaler, bla TikTok, Discord og Snapchat. Til stede på flere byggedager, byfestivaler og markeder.
	1.2.2 Arbeid med religionsdialog styrkes.	4 fora for religionsdialog: økt med 1 i 2022, 40 muslimske og kristne menigheter medlemmer i Dialogforum, Dialogdager gjennomført i 2 nye byer i 2022
1.3 Styrker gjennom sin organisering en levende og nærværende folkekirke	1.3.1 Rekruttering til kirkelige stillinger styrkes	Gjennomsnittlig antall søkere til prestestillinger: Sammenhengende negativ trend fra 7,9 i 2017 til 2,6 i 2022.
Rapporteres i detalj under kap. IV	1.3.2 Kirken har en velfungerende organisasjon	Nytt digitalt varslingsystem implementert, opplæring gitt. Sykefravær prester markant opp med ca. 3,5 pp. fra de foregående 3 år til 8,1%

*	1.3.3 Kompetanseutvikling styrkes	301 gjennomførte e-læringskurs: 2,1 pr prest mot 2,8 på landsgjennomsnitt. Ikke målt tidligere. Økning i antall EVU-søknader fra 12 til 17, stabilt antall på 9 innvilget. Fagdager med høy kvalitet gjennomført.
2. Kirken er der livet leves		
2.1 Styrker kirken som kulturarena og forvalter av kulturarv for alle generasjoner	2.1.1 Vekst i antall deltakere på konserter og kulturarrangement	Konserter egen regi: Antall ned 8% til 610. Deltakere ned 36% til 45 492 Konserter andres regi: Antall ned 5% til 467. Deltakere ned 16% til 64 636 Kulturarrangement egen regi: Antall ned 37% til 148. Deltakere ned 43% til 9214. Kulturarrangement andres regi: Antall ned 32% til 61. Deltakere ned 44% til 5129.
**	2.1.2 Alle kirkebygg i Borg er tilstandsvurdert	96 % av Borgs 134 kirker er tilstandsvurdert Kirkebyggenes tilstand må forbedres, særlig klimaskall for middelalderkirker i stein.
	2.1.3 Flere åpne kirker og flere besøkende til åpne kirker allehelgen	Antall åpne kirker totalt: økning på 2 % (1330) fra 2021 Antall åpen vei/pilegrimskirker: økning på 20% (339) Allehelgen (sammenlignet med 2021): Antall åpne krk: økning på 3% Antall timer: økning på 8% Antall besøkende: nedgang på 14%
*	2.1.4 Pilegrim	2 Pilegrimssenter i full drift. Flere vandringer. 6 menigheter langs pilegrimsleden deltatt i prosjekt om økt tilbud om åpne kirker for pilegrimer og andre.
	2.1.5 Samarbeidet skolekirke styrkes.	Antall besøk av bhg i krk: -4% (337) Antall besøk av klasser i krk: -3% (281) Antall besøk i klasser: -23% (197) Antall besøk i bhg.: 1% (199)
2.2 Bidrar til å virkeliggjøre bærekraftsmålene – lokalt, nasjonalt og globalt	2.2.1 Flere menigheter med diakonalt kommunalt samarbeid (og satsinger)	Økt andel menigheter med diakonalt kommunalt samarbeid: 53% har formelle samarb.avtaler 83% har uformelle samarb.avtaler 11% har ingen samarb.avtaler
	2.2.2 Kirken fremmer menneskeverd, fred, menneskerettigheter og vern om skaperverket	Antall grønne menigheter: 74 (+1 i 2022) Inkluderende menigheter: 33 (+1 i 2022) Etablert samarb.med kommunen for inkl.: Ja: 54% ned 16pp fra 2021, på gang: 16,7% økt 7pp Alle menigheter (unntatt 1) deltar i KNs fasteksjon
*	2.2.3 Redusere miljøbelastning	Flere tiltak for reduserte utslipp i kirkebygg Økt fokus på utslipp fra reiser og varekjøp
2.3 Samhandler med organisasjonslivet, andre tros- og kirkesamfunn, offentlige, private og ideelle aktører	2.3.1.Samarbeid og samhandling mellom ulike enheter på ulike nivåer øker	Det foregår samarbeid på mange områder.
*	2.3.2 Samarbeid menighet - misjon - SMM	3 % økning i antall misjonsavtaler (108 avtaler i 109 sokn)
*	2.3.3 Barne- og ungdomsorganisasjonenes deltar inn i menighetene - SBU	Årlig møte er avholdt. Nytt styre satt. Samarbeid med org. etterspørres i TOL-årssamtalen.

3. Kirken er mer for flere		
3.1 Gir tilhørighet og skaper gode møteplasser og fellesskap fysisk og digitalt	3.1.1 Kirkens digitale nærvær øker	Digitalprest er etablert på TikTok og med podcast. Soknene har digitalt nærvær med anslått rekkevidde til 5 millioner og til sammen 73 724 følgere i omkring 200 profiler i sosiale medier (SoMe).
**	3.1.2 Flere opplever at kirken setter ord på mye av det som er viktig for dem	Ikke gjennomført undersøkelse i 2022. Økning på 5 pp. i 2021- størst økning i gul medlemsgruppe.
**	3.1.3 Økt kapasitet og kompetanse på kommunikasjon i menigheter og prostier	Flere sokn har utvalg og redaksjoner som jobber med kommunikasjon. Flere ansatte har økt kompetanse.
*	3.1.4 Universell utforming	Mange bygg er ikke universelt utformet.
*	3.1.5 Folkekirken tilbyr ulike møteplasser og fellesskap	Mange møteplasser og fellesskap over hele bispedømmet
3.2 Motvirker utenforskap og utforsker nye måter å være kirke på	3.2.1 Ungdomsdiakonisasning	Mål er definert. Flere diakoner har arbeid rettet mot ungdom. Ungdomsdiakonale tiltak: Rundt 40 ulike tiltak/type aktiviteter som tilbys for aldersgruppen 13-19 år.
*	3.2.2 Kirkens rolle i sivilsamfunnet styrkes-beredskap	Kirken er representert med prest eller diakon som fast medlem i psykososialt kriseteam i 15 av 28 kommuner i Borg. I de øvrige er det tett kontakt etter behov.
	3.2.3 Kirkens arbeid mot utenforskap og ensomhet styrkes	Antall sjelesorgsamtaler voksne/unge: 5724 en økning på 37%. Fengselsprestene: 4800 samtaler. 190 sorggrupper- økning på 32 % Antall besøkstjeneste/antall besøk: 3618 ned 14%
	3.2.4 Flere menigheter tilbyr fellesskap til nye i Norge	Antall menigheter med tilbud ifm. integreringsarbeid: Intergr.arb.innv: 56 en økning på 40% Intergr.tilbud andre utsatte gr.: 28 en økning på 17%
*	3.2.5 Kirken bidrar til nyskaping og innovasjon	Mange innovative tiltak er rapportert.
3.3 Skaper en mangfoldig, rekrutterende og inkluderende arbeidsplass og frivillighetsarena	3.3.1 Kirkelige medarbeidere trives i jobben.	God trivsel i jobben fra medarbeiderundersøkelsen 2021: Score 4,1 av 5. Markant økning sykefravær for kvinner, 12% mot menn 5%
	3.3.2 Flere engasjeres til frivillig tjeneste i kirken.	Antall frivillige totalt: Ned 37% til 7350. Friv.diakonalt arb: 1600 en nedgang på 22% Motivasjonssaml.friv.medarb: 52 en nedgang på 35%
*	3.3.3 Kirkens verktøy for digital samhandling brukes	88 sokn og 18 fellesråd bruker Skjer i kirken 31.12.22.
**	3.3.5 Tverrfaglig samarbeid og kompetanseutvikling styrkes	Flere tverrfaglige fagdager og samlinger.

Kilder: SSBs kirkeårsstatistikk 2023, Borg bispedømmeråd 2023. *Resultatmål vedtatt av Kirkerådet ** Resultatmål vedtatt av Borg som ikke omfattes av resultatmål vedtatt av Kirkerådet

B Omtale av resultater og måloppnåelse

B.1 Kirken åpner rom for tro

B 1.1 Forkynner evangeliet til mennesker gjennom hele livet

Resultatmål 1.1.1: Øke antall deltakere på gudstjenester på søn- og helligdager

Resultatmål 1.1.2: Vekst i antall gudstjenestedeltakere på hverdager

Resultat

Antall deltakere på søn- og helligdag har gått ned med 21 %, fra 423.000 i 2019 til 335.000.

Antall gudstjenester er noenlunde uendret, ned 1 %.

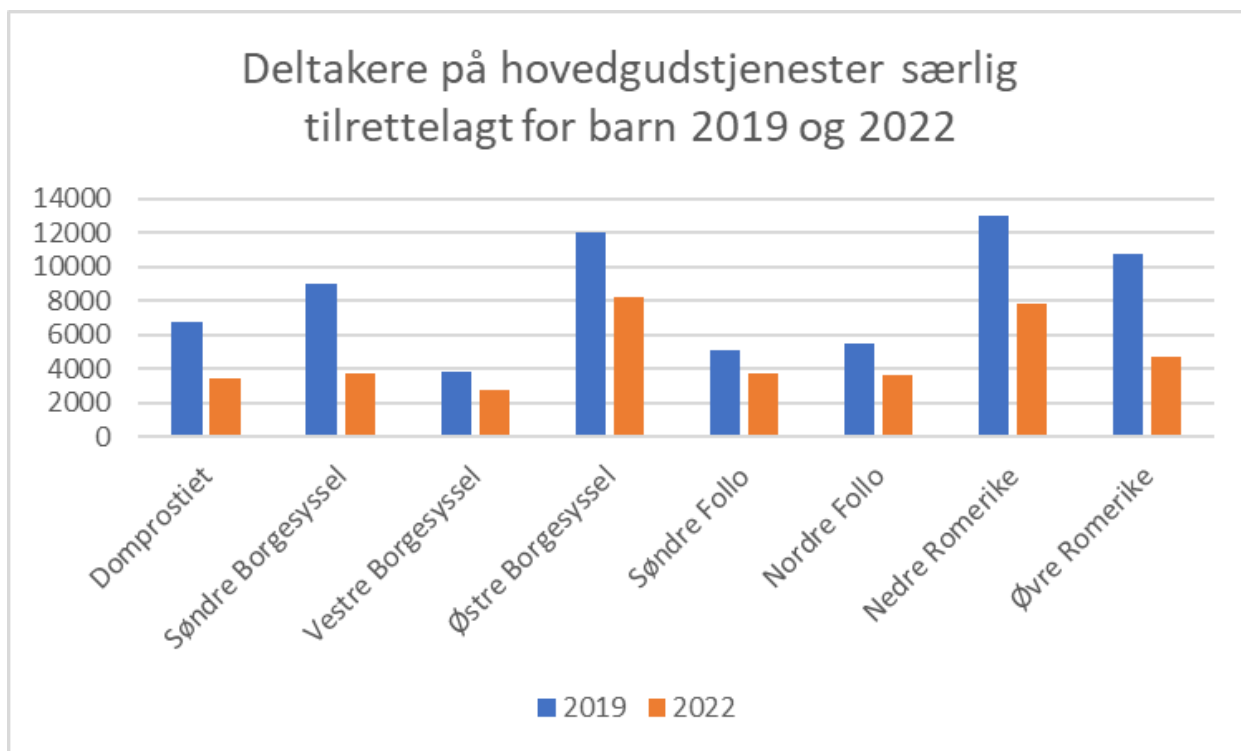
Deltakere på øvrige gudstjenester: Deltakelsen ned 17%, antall gudstjenester ned 10%.

Alle gudstjenester samlet: Deltakelse ned 20%, antall ned 3,5 %. Dette er bedre enn landsgjennomsnittet, som viser: Deltakelse ned 22 %, antall ned 6 %. Resultatmål delvis oppnådd gitt effekt av korona på deltagelse.

Vurdering

Søn og helligdagsgudstjenester

Nedgangen er ikke jevnt fordelt på alle gudstjenester. Går vi inn på de ulike typer hovedgudstjenester ser vi at antallet familiegudstjenester har sunket med 24 %, og deltakelsen med 42 %. Alle prostiene har i større eller mindre grad samme utvikling. Det kan tyde på at arbeidet med gudstjenester knyttet til trosopplæring og annet familiearbeid har vært tungt å få i gang igjen.



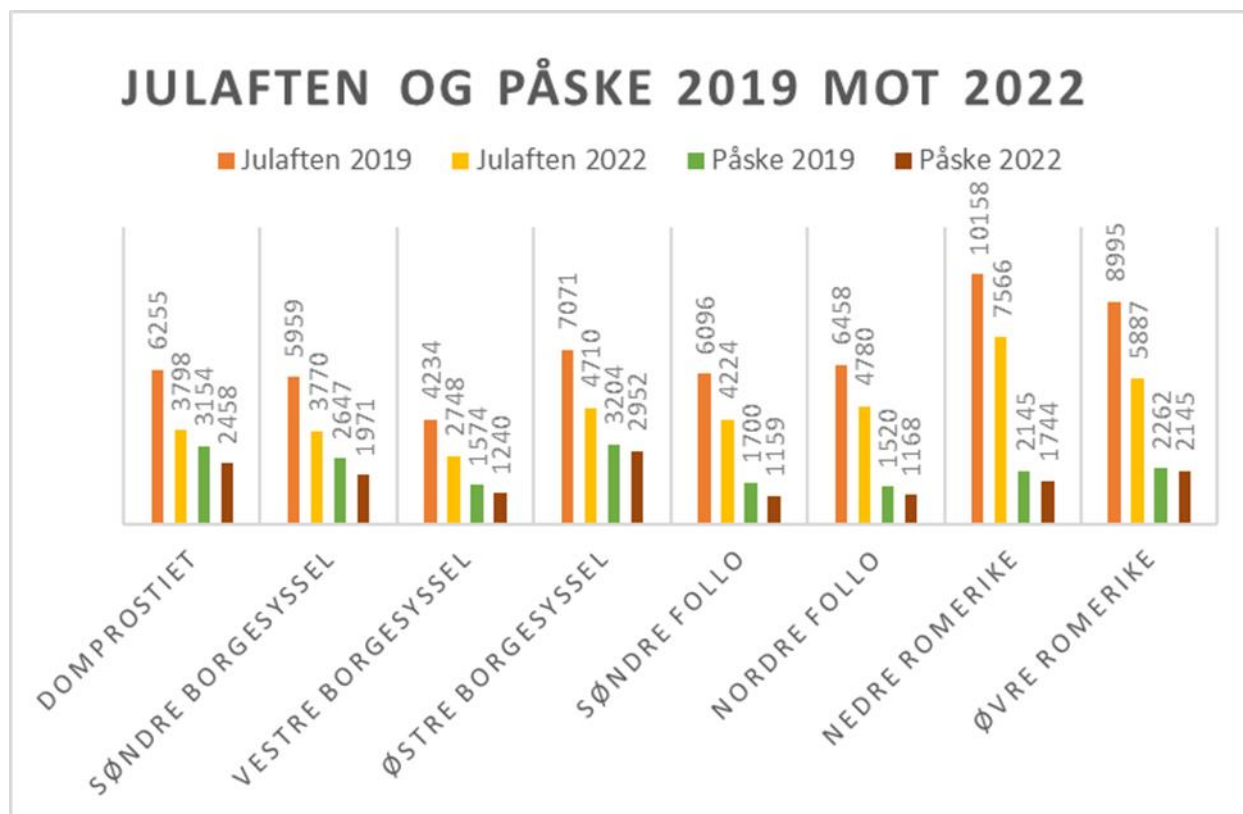
Vi ser også en dreining fra familiegudstjenester til andre type familiesamlinger på hverdager. Det er åpne samlinger som arrangeres jevnlig, der hele familien får et tilbud og som har lave terskler. Vi registrerer familiefredager, supertirsdag, kirkemiddag og hverdagsmiddager i mange menigheter over hele Borg. Deltakelsen på disse familiearrangementene har økt i 2022. Ut fra dataene kan vi ikke se om økning i deltakelsen på familiearrangementer på hverdagene balanserer med reduksjon i familiegudstjenestene.

Høytidsgudstjenester

Flere prostier melder om at nedgangen i deltakelse er særlig stor i høytidene.

På julaften er nedgangen hele 30 % for hele Borg, og flere ligger opp mot 40 % nedgang. Både influensa og endrede vaner etter korona kan være årsaker til nedgangen, vi ser også at mange steder er det gudstjenestene som er godt markedsført som får størst besøk.

I påsken er variasjonen større mellom prostiene, gjennomsnitt er ned 19 %, mens ytterpunktene er Søndre Follo med 32 % og Øvre Romerike med 5 % nedgang. Vi registrerer at folks vaner har endret seg søndagene, og for både jul og påske var det tre år siden forrige normale høytid hvor man kunne reise og ha sosialt samvær som vanlig. Det kan forklare at mange valgte å gjøre noe annet enn å være hjemme og gjøre «det vanlige»



I Søndre Borge syssel oppsto en akutt situasjon med stengte kirker i Halden kirkelige Fellesråd. Dette var på grunn av strømprisene og en krevende økonomisk situasjon. Fem kirker ble stengt fra 3. oktober og ut året, med enkelte unntak. Noen gudstjenester ble flyttet, og noen slått sammen. Det totale tilbudet til befolkningen ble uansett kraftig rammet, og resultatene for prostiet er påvirket av dette. Prost og biskop var hele tiden i tett dialog med fellesråd og kirkeverge. Antall gudstjenester søn- og helligdag totalt har for alle prostier økt fra 21 til 22, i snitt med 15%, mens det i Halden Fellesråd har vært en økning på kun 3%. Det er rimelig å tilskrive dette perioden med stengte kirker.

Gudstjenester utenom søn-helligdag

Dette er en «sekkepost» som inneholder veldig mange ulike gudstjenester, alt fra lørdagskonfirmasjoner, via skolegudstjenester til kveldsgudstjenester på en torsdag.

Vi ser at skolegudstjenester gledelig nok nesten er tilbake på 2019-nivå hva antall angår. Deltakelsen har sunket med ca 20%. Dette omtales nærmere i kap 2.1.5.

Vi vet at mange av gudstjenestene i denne kategorien er lørdagskonfirmasjoner. Antallet konfirmasjoner er lavere enn tidligere år, dette gir en naturlig nedgang i deltagere i konfirmasjonsgudstjenester. Borg biskop og bispedømmerråd har i 2021 og 2022 vært tydelige på at alle som ønsker skal få delta i konfirmasjonsgudstjeneste (ingen antallsbegrensninger per konfirmant). Det er derfor gledelig å observere at selv om antallet konfirmanter er mindre så har antall gudstjenester økt.

Ser vi på volumtallene fordelt på søn/helligdag og øvrige dager viser de at andelen deltakere på gudstjenester utenom søn- og helligdag er gått fra 22% i 2013 til 26% i 2019. Noe av økningen er nok

relatert til at lørdagskonfirmasjoner stadig blir mer populært.

Ungdomsgudstjenester har kraftig nedgang, ned 37 % på deltakere, 32 % på antall. Den største nedgangen er på Nedre Romerike. En særlig stor nedgang er identifisert i to av menighetene. Dette skyldes endring i registrering og endring i innhold på samlingen. Det er kveldssamlinger som ikke lenger har gudstjenestelig karakter eller innslag. Det er i stedet rapportert under trosopplæringens "øvrige tiltak". Undersøkelsene viser at det er avholdt flere samlinger og gudstjenester for ungdom i 2022 enn i 2019.

Samlet sett er det **to trender** som peker seg spesielt ut når vi ser utviklingen over tid, og som blir viktige å følge opp med målrettede tiltak:

1. Møtested, møteform og møtetid for kirkens arbeid med familier, barn og ungdom er i endring:

Fra kirke til andre lokaler, fra gudstjeneste til samling, og fra søndag til hverdag. Disse hverdagssamlingene rapporteres under "øvrige tiltak" i trosopplæringen i stedet for i gudstjenesterapporteringen.

Familiemiddager etc. kan sees som et alternativ til gudstjenestene, og noe det kan brukes mer ressurser på dersom man ser at det er krevende å samle familier på søndager. Dette må vurderes helhetlig for omrokking av ressurser.

2. Julens tyngdepunkt er i større grad advent enn selve juledagene:

Vi ser en forskyving folks deltakelse på julearrangementer. Romjul og 1.juledag har lenge vært på vikende front. Tallene for julaften kan tyde på at også tradisjonene der er i endring. Prostene melder at færre kommer på de senere gudstjenestene, og at mange menigheter har god oppslutning rundt arrangementer i advent. Det er derfor viktig at tallene for deltakere på julaftengudstjenestene ikke kan sees på isolert sett, men må sees i sammenheng med hele adventstiden. Også her må vi se på ressursbruk, og tiltak som fellesgudstjenester på dager med synkende tendens, som 1.juledag. Disse trendene i statistikken understøttes av funn i de to siste medlemsundersøkelsene (2020 og 21). Der spørres det om hvilke behov som gjør at man går i kirken. Bare 18% sier at det er "religiøse behov" i 2021.

Digitale andakter

I 2022 var det 814 andakter med 29 588 visninger, men hele 912 485 i rekkevidde. Andaktene når vidt ut og bidrar i betydelig grad til kirkens digitale nærvær fortsatt. Det kan se ut til at de digitale andaktene fyller et behov hos folk og at de er kommet for å bli. Resultatene viser store forskjeller mellom prostiene. Det er særlig Søndre Borgesyssel gjennom sitt kontinuerlige andaktsarbeid som er videreført fra pandemien og Brage digitalprest på Øvre Romerike som når mange. Brage digitalprest er en satsing gjennom kommunikasjonsløftet som innebærer at kapellan Brage Midtsund har 40 % av stillingen sin dedikert til digitalt arbeid, i hovedsak med ungdommer som målgruppe.

Prosti	Innlegg andakt, bønn, etc.	3-sek visninger preken/andakt/ bønn	Rekkevidde andakt , bønn	Antall digitale gudstjenestene	Rekkevidde gudstjenest er	3-sek visninger gudstjenest er
Domprostiet	35	27047	34465	2	1863	724
Søndre Borgesyssel	234	148512	216367	29	13192	12936
Vestre Borgesyssel	72	35302	45464	0	0	
Østre Borgesyssel	257	41688	36128	4	4039	1476
Søndre Follo	67	28758	46955	21	6398	3201
Nordre Follo	18	1092	2563	6	2100	150
Nedre Romerike	2	0	316	12	7208	5107
Øvre Romerike	129	13475	530227	61	62240	54791
TOTAL	814	295874	912485	135	97040	78385

Borg bispedømme digital rapportering 2023. Rekkevidde definerer hvor mange unike brukere (kontohavere) som har sett innhold fra kirkens sider, inkludert innlegg, historier, annonser, sosial informasjon fra Kontosenter-kontoer som har samhandlet med siden din, med mer. Denne målingen er anslått. I motsetning til i 2021 er det i 2022 også hentet inn statistikk fra ulike prester og kateketers profesjonelle profiler i tillegg til menighetenes offisielle profiler.

Digitale gudstjenester

Antallet digitale gudstjenester har en naturlig nedgang fra 779 i 2021 til 135 i 2022, sidn kirkene har gjenåpnet. Det er Halden i Søndre Borgesyssel, Drøbak og Gjerdrum som hovedsakelig har strømmet gudstjenester i 2022. Disse tre har fått støtte til å lønne ungdommer for å strømme fra bispedømmerådets satsing Kommunikasjonsløftet. Gjerdrum har opprettholdt en relativ stor seer-skare fra 2021. Totalt er det 135 gudstjenester med 78 385 visninger eller 97 040 i rekkevidde i 2022. Med etablering av faste TV gudstjenester på søndag, der en av de faste kirkene er Jessheim kirke vil finansieringen av digitale gudstjenester fases ut i 2023.

Tiltak fra bispedømmerådet som har bidratt til måloppnåelse

Årsrapporten 2021 pekte på noen strategier og tiltak; og enkelte av disse har gitt resultater:

-«Bidra til systematisk strategisk satsing på samhandling med skoler om skolegudstjenester»:

Dette har vært fulgt opp av sekretariat, proster og fagkoordinatorer, og har gitt positive resultater.

-«Bidra til økt oppslutning om fysiske gudstjenester ved å aktivt invitere og samarbeide med lag og foreninger»

Dette har vært et viktig ledd i å få gudstjenestelivet tilbake etter pandemien. Slikt samarbeid har i stor grad ligget helt nede under pandemien, og prostene melder at det jobbes godt med å få det tilbake.

-«Fortsatt arbeide for at alle som vil delta i konfirmasjonsgudstjeneste får anledning til dette»:

Det er jobbet systematisk med å holde antall konfirmanter pr gudstjeneste så lavt at alle gjester får plass.

Antall konfirmasjonsgudstjenester var høyere i 2022 enn samtlige år 2013-2019, noe som tyder på at man tok med seg erfaringene fra koronaårene videre.

-Gjennom Kommunikasjonsløftet er det arbeidet med markedsføring og kommunikasjon rundt gudstjenester på sosiale medier. I kommløftet er også digitale gudstjenester og andakter en konkret satsing. Vi ser også en dreining i gudstjeneste arbeidet mot den gule medlemsgruppen, det har vært en konkret satsing i Kommunikasjonsløftet. Det betyr at tiltak som familiemiddager og relasjonsfremmende lavterskel aktiviteter for medlemmer som ikke er ofte i kirken har blitt vanligere. Vi ser også at gudstjeneste og andaktsarbeidet på digitale medier har bidratt til en formatering av forkynnelse i retning av kortere format som er enkelt tilgjengelig for flere medlemsgrupper.

Oppsummering resultatmål 1.1.1 og 1.1.2

Gudstjenestelivet er trolig i endring, som følge av trender som startet før korona. I medlemsundersøkelsen oppgir 81 % at kirken er på sitt mest samfunnsnyttige når den ligger til rette for å møte folk ved avgjørende øyeblikk i livet (dåp, konfirmasjon, vielse, gravferd). Dette samfunnsoppdraget fyller kirken godt i 2022, vi ser en økning i dåp, konfirmasjon, vielser og gravferder. På de øvrige gudstjenestene er det særlig store endringer i familie-, ungdoms- og julegudstjenester. Den alminnelige gudstjenesten møter ikke i seg selv en stor andel av medlemmene.

Veien videre 1.1.1 og 1.1.2

- Familiegudstjenester: Det må jobbes videre med å se på hverdagstilbud som et supplement, og kanskje erstatning for tidligere familiegudstjenester. Vi må jobbe videre med "Kirke hele uka", og vil samtidig følge med på menigheter som satser på å skape nye former og innhold i familiegudstjenestene på søndag.
- Julehøytiden: Gudstjenester julaften og 1.dag må sees i sammenheng med adventstiden. Folks juletradisjoner forflytter seg mer og mer inn i denne. Kirkens tilbud må forholde seg til det. Samtidig vil vi arbeide videre for en bedre markedsføring av julegudstjenestene.

- Som en konsekvens av de to foregående punktene må ressursbruken mellom helg og uke, høytid og hverdag gjennomgås. Ansatte må være på jobb når medlemmene ønsker å bruke kirken.
- Påskehøytiden: Bruke nasjonal kampanje til å forsterke menighetenes kommunikasjon om påske.
- Borg vil opprettholde et andaktstilbudet digitalt, det er behov for å utvikle digitalt innhold for ungdommer, se også kap 3.1.1.

Resultatmål 1.1.3 Flere menigheter inkluderer samisk språk i gudstjenesten

Resultat

I 2022 ble det gjennomført 23 gudstjenester med samisk innslag. Det er 5 flere enn i 2019. Resultatmål nådd.

Vurdering

Biskopen har gjennom flere år sendt ut en oppfordring til menighetsrådene om å markere Samefolkets dag i gudstjenesten, og henvist til ressursene som er utviklet av Samisk Kirkeråd. Gudstjenestene med samisk innslag i Borg i 2021 er knyttet til markeringen av 6.februar. Det er en gryende økt bevissthet rundt markeringen av denne på selve dagen eller nærmeste søndag.

Borg har arbeidet strategisk i 2022 for å nå målet om fast kirkelig betjening av den samiske befolkningen i Oslo og Borg. Senest på Kirkemøtet 22 var det samtale med representanter fra Samisk kirkeliv. I desember vedtok Kirkerådet å opprette en stilling for en samisktalende prest eller diakon som *«skal være et bidrag og en forankring både for kirken nasjonalt og regionalt i møte med bevisstgjøringen rundt samisk kirkeliv.»*. Den er finansiert ved at alle bispedømmer er trukket et beløp i tildeling for 2023 som til sammen utgjør kostnadene ved stillingen. Den blir lokalisert i Oslo, og med planlagt tilsetting i juni 2023. Vestre BORGesysse forteller at det er forsøkt å inkludere samisk språk i alle lokalmenigheter, men at man har ønsket å konsentrere dette til Moss fremover, der det er størst andel av innbyggere med samisk tilhørighet.

Veien videre

- Fortsette å bidra med kunnskap om samisk befolkning til lokalkirken, og oppfordre flere sokn til å markere Samefolkets dag. Målsetting om at alle prostier ett sted feirer gudstjeneste selve dagen, 6.februar, i 2023
- Bevisstgjøre lokalkirken på nødvendigheten av å etablere kontakt med samiske miljøer i lokalsamfunnet.
- Skape økt bevissthet om samisk konfirmantleir og samiskspråklig materiell hos de ansatte i trosopplæringen.
- Samhandle med Oslo bispedømmeråd om innhold i den nyopprettede stillingen, og om hvordan den skal benyttes.
- Følge opp arbeidet til Sannhets- og forsoningskommisjonen – digitalt kurs for alle ansatte i 2023.

Resultatmål 1.1.4 Flere velger kirkelig vielse

Resultat

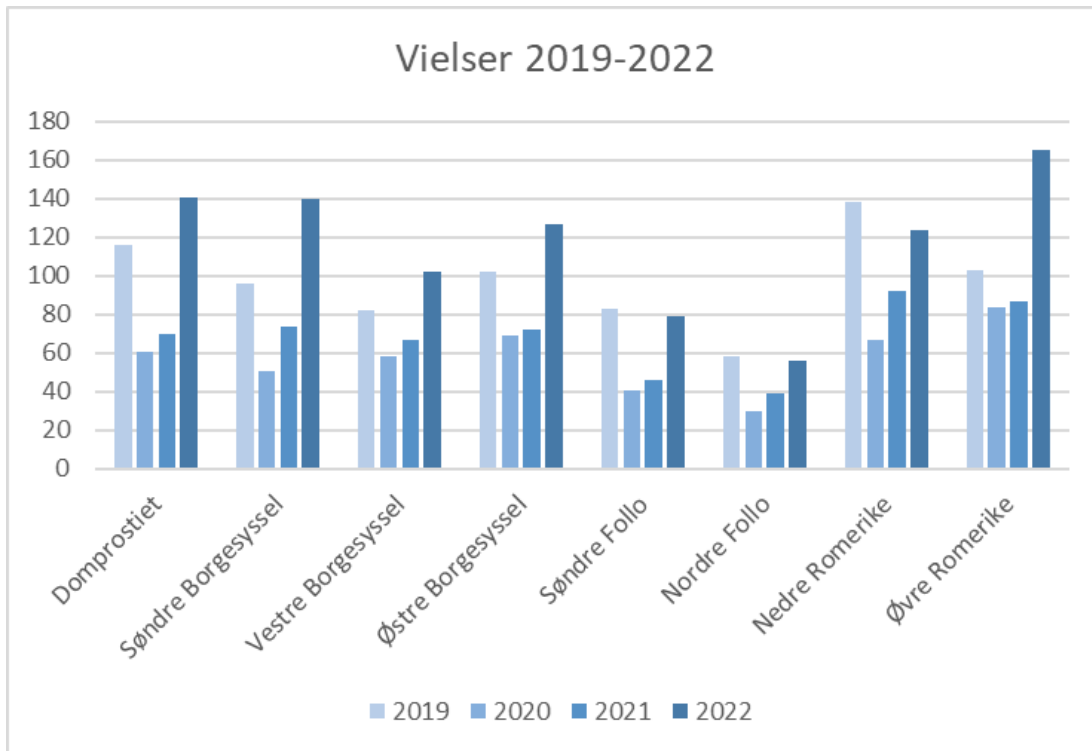
Antallet kirkelige vielser har økt kraftig fra 2019. Opp 19% til 982.

Tre prostier har ikke hatt en økning, mens de fem andre har hatt fra 20 til 60% økning.

Ser vi på nasjonale tall er økningen fra 2019 på 14%. Borg har altså en kraftigere vekst. Resultatmål nådd.

Vurdering

Det er prostivise variasjoner:



Fra Øvre Romerike rapporteres det at målrettet arbeid gir resultater: Det er særlig de seks soknene i Nes som bidrar til økningen på 60% til 165! Bevisst satsing i media; lokalavis, FB, Instagram, kirkens hjemmeside, kirken.no – med fokus på at kirkelig vigsel kan foregå på mange måter. Det kan også gjøres i enklere former med få til stede, og vi har vektlagt stor fleksibilitet i forhold til tid og sted. De har hatt «Drive-in-vielser» på motortreff i Årnes sentrum og flere hverdagsvielser. Suksessfaktor knyttes særlig til egen stilling som kommunikasjonsrådgiver i Nes med stor kompetanse på feltet. Søndre Borgesyssel har og kraftig økning (45%) og tilskriver dette, i tillegg til etterslep, både drop-in tilbud og økt åpenhet og velvilje fra prestene til å promotere og foreta vigslar utenfor kirkerommet. Det har også vært en klar økning i forbønns handlinger, fra 9 i 2019 til 41 i 2022. Det er kommunisert tydelig ut at for de som valgte en enkel borgerlig seremoni uten selskap under pandemien, tilbyr kirken en fullverdig kirkelig handling i og med ordningen for forbønn.

Oppsummering

Det er mulig å utnytte effekten av at man et år får en «oppnopning» av vielser. Kirken har vist seg tilpassningsdyktig og fleksibel, og benyttet anledningen til å vise mangfoldet som finnes innenfor kirkelige vielser.

Veien videre

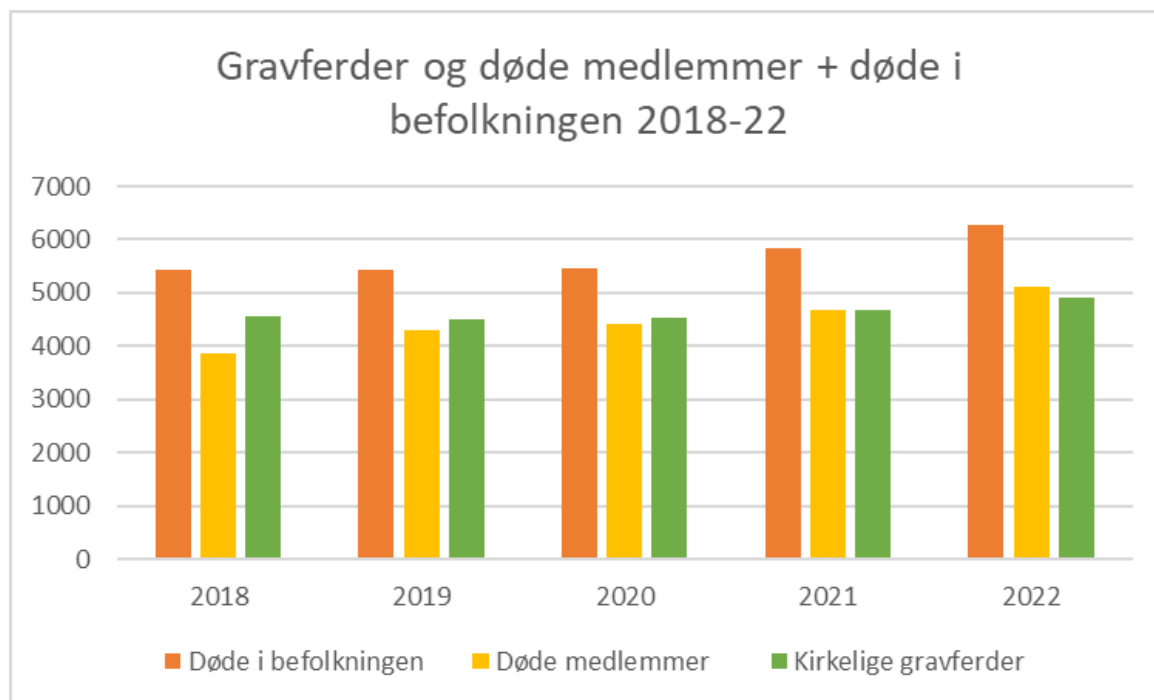
- Fortsette å promotere muligheten for vielser utenfor kirkerommet.
- Markedsføre et større mangfold av kirkelige vielser. Hverdager, drop-in kampanjer for eksempel på Valentin-dagen og spesielle datoer som 23.03.23.
- Dele erfaringer fra målrettet kommunikasjonsarbeid, for eksempel fra Nes.

Resultatmål 1.1.5: Oppslutningen om kirkelig gravferd holdes stabil

Resultat

Det er en svak økning i antall gravferder i både 20 og 21. Deretter en større økning fra 21 til 22 (5%). Nasjonalt har vi omtrent samme utvikling. Selv om antall gravferder har økt, har prosentandelen vi gravlegger av både medlemmer og befolkningen totalt gått ned da antall døde i begge kategorier steg betydelig fra 2021 til 2022. Derfor er prosenten gravlagte av antall medlemmer lavere enn foregående år,

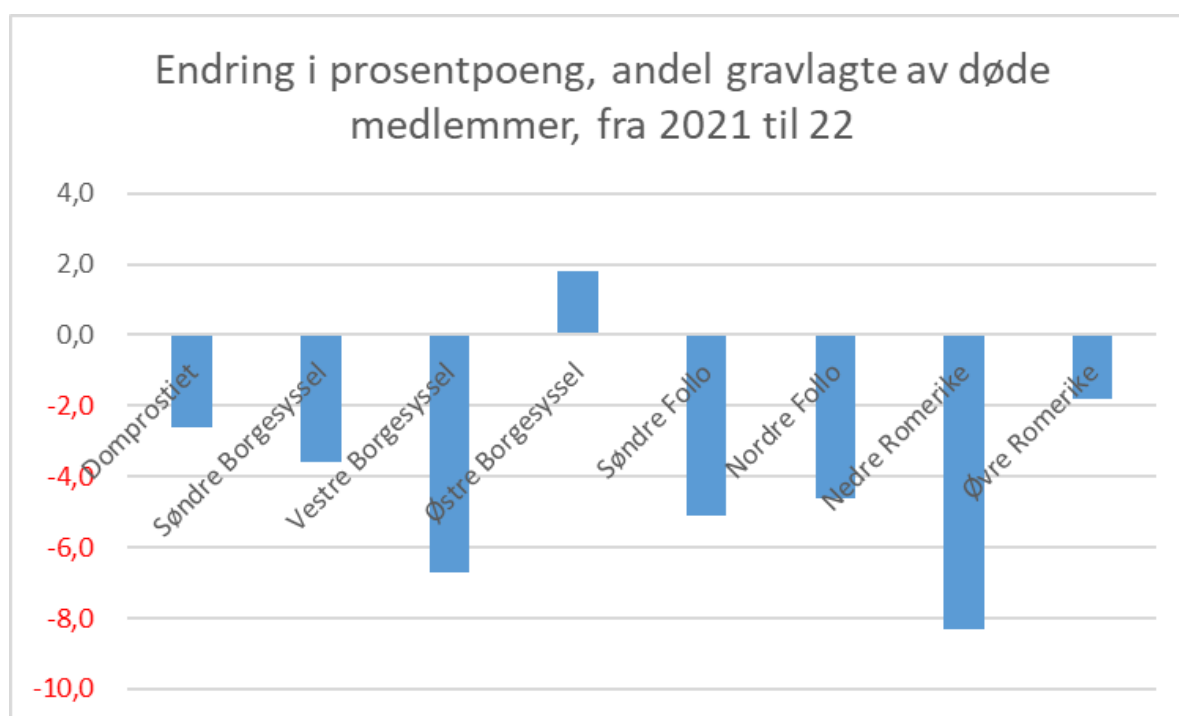
ned fire prosentpoeng fra 100 til 96%. Borg er ikke alene om denne utviklingen. Den ser vi i samtlige bispedømmer. Det er nå kun 3 bispedømmer som gravlegger mer enn 100% av døde medlemmer, mot 9 av 11 i 2019. Andelen kirkelig gravferd i % av døde i befolkningen i Borg er sunket med to prosentpoeng til 78%. Resultatmål delvis nådd.



Vurdering

Det er store forskjeller mellom prostiene, der man ser forskjell på «by og land» og på befolkningssammensetningen. Det er funnet feil i tallene fra Glemmen, det mangler en del gravferder. Ellers er ulikheten mellom prostiene er kjent og forståelig, de Oslo-nære prostiene har en større andel ikke-medlemmer.

Ser vi på kun andelen gravferd av døde medlemmer nøytraliserer vi demografiske ulikheter i befolkningen. Da blir endringene fra 2021 til 2022 verdt å legge merke til: I Vestre Borgesyssel og Nedre Romerike er den markant, mens den for Østre Borgesyssel og Øvre Romerike er marginal eller svakt stigende.



Den mest iøynefallende endringen i 2022 er at man i Borg som helhet for først gang gravlegger færre enn antall døde medlemmer.

Det er vanskelig å gi en god vurdering av dette. Noen momenter kan være:

- Flere velger gravlegging uten seremoni
- Andelen gravferd i regi av begravelsesbyrå kan ha økt
- Demografisk utvikling vil tilsi at andelen kirkelig gravlagte av befolkningen vil synke fremover, men det forklarer ikke at andelen av gravferd for medlemmer synker.

Det er for øvrig vel verdt å merke seg at over 300.000 mennesker har vært til stede i kirkelige gravferder i 2022. Dette er nesten like mange som det er deltakere på alle gudstjenester søn- og helligdager. Det understreker hvilken viktig arena gravferdene er for å møte både folkekirkens medlemmer og ikke-medlemmer.

I den norske kirkes gravferdsundersøkelse fra 2021 fremkommer det at 71% av pårørende ikke har fått oppfølging/er blitt kontaktet av Den norske kirke i etterkant av gravferden. 74 % er sikre på at de ville valgt kirkelig gravferd på nytt, 18% vet ikke. Det er naturlig å tenke at en bedre oppfølging i etterkant kunne løftet tallet på de som vil bruke kirken igjen. Flere menigheter i Borg har forsøkt å sette dette i system på en overkommelig måte, som invitasjon til allehelgensgudstjeneste, hilsener til pårørende julen etter gravferden. I Holter er det menighetsrådet som står bak; de skriver en hilsen, og så er det en kirkering som lager en liten pakke med håndlaget lys og engel som deles ut på døra til pårørende. Dette får de gode tilbakemeldinger på. Andre steder sendes julekort med personlig hilsen i posten.

Veien videre

Det er nødvendig å gå grundigere inn i en analyse av årsaker til at færre medlemmer gravlegges kirkelig. Noen mulige tilnærminger og/eller tiltak nevnes her:

- Kommunisere tydelig at også kirkelig gravferd har rom for pårørende og avdødes ønsker.
- Bidra til fortsatt god kommunikasjon mellom kirken og begravelsesbyråene, og til at begravelsesbyråer formidler informasjonen om kirkelig gravferd som kommuniserer at det er fleksibilitet ift. pårørende og avdødes ønsker.
- Forsterke kvaliteten på oppfølging av pårørende, basert på gode eksempler.
- Søke å finne årsakene til variasjonene mellom prostiene og mellom fellesrådene i samme prosti.

Resultatmål 1.1.6: Oppslutningen om dåp øker

Resultat

I 2022 ble 3346 døpt i soknene i Borg. Dette er en økning i antall dåpshandlinger på 10 % fra 2021. Andel døde av fødte i 2022 er 49 %. Landsgjennomsnittet er 53%. Borg har en økning på linje med gjennomsnittlig økning i landet og en større økning enn bispedømmet det er naturlig å sammenligne seg med (Tunsberg, Oslo og Hamar). Korrigerer vi for fødte av 1 og 2.generasjonsmødre er andelen døde 72 %. Resultatmålet er oppnådd.

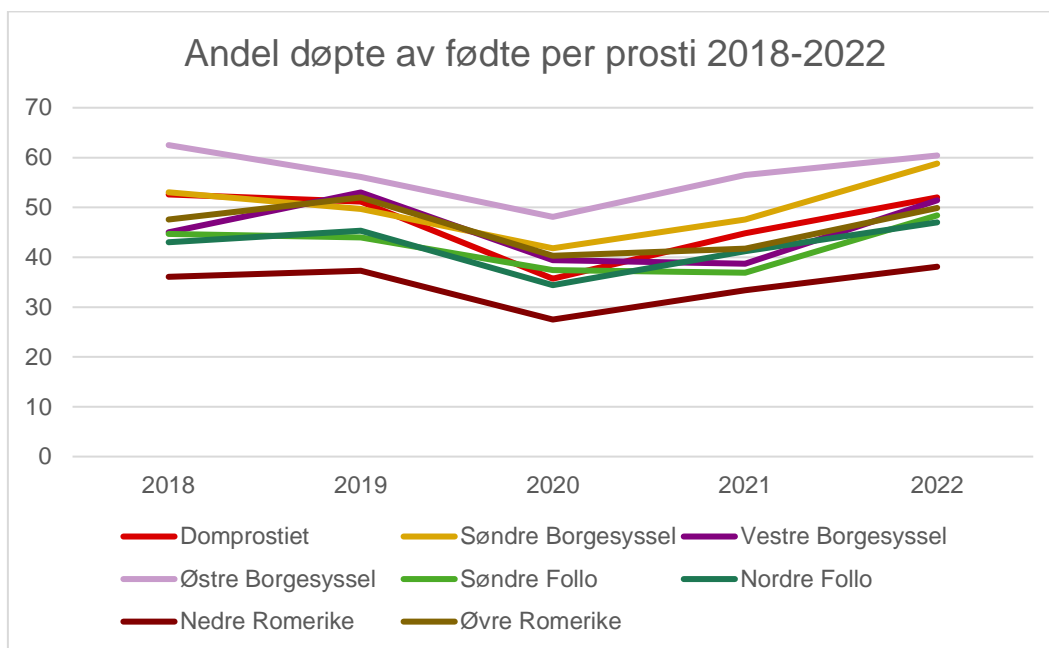
Vurdering og analyse

Dåpstallene før korona var stigende, og er i 2022 tilbake på 2019-nivå. Dersom vi antar at dåpstallene hadde holdt seg stabile dersom det ikke hadde vært korona, kan vi se at vi "mangler" rundt 1100 barn som ikke ble døpt i 2020 og 2021. I 2022 var 3 % av de døde (101 stykk) født i 2020, men det er likevel et gap på ca. 1000 babyer/barn som ikke er blitt døpt i koronatiden. Foreldre til 2- og 3- åringene vil derfor være målgruppe for drop-in-dåp-kampanje i 2023.

Borg bispedømme har gjennom sju år hatt en systematisk satsing på dåp. I 2021 ble «Dåpsreisen» gjennomført; en brukerreise for dåp. Et av funnene her er at fleksibilitet og tilgjengelighet på dåp er viktig

for at foreldre skal velge dåp. Dette har fått enda større oppmerksomhet enn tidligere, og vi kan anta at dette kan være noe av grunnen til at dåpstallene har økt.

Andel døpte av fødte



Kilde: SSB 2023

Andel døpte av fødte var i 2022 48,8 %. Dette er en økning fra 2021, og er det høyeste resultatet siden 2017. Tallet er også 4,8 prosentpoeng høyere enn gjennomsnittet for de siste fem årene. Ser man på andel døpte av fødte per prosti, har alle prostiene økning i andel døpte av fødte fra 2021. Sammenligner vi med 2019, er det bare Vestre Borgeysssel og Øvre Romerike som ikke har hatt økning i oppslutning om dåp. Søndre Borgeysssel og Søndre Follo er de to prostiene med størst prosentvis økning i antall døpte av fødte fra 2021 til 2022.

Fra 2019 til 2022 er det i Søndre Follo Frogn som har hatt størst økning i antall døpte av fødte (2019: 47,9 %, 2022: 56,8 %). Fokus på dåp som mulighet, med stor dåpsutstilling med over 100 dåpskjoler i 2019, fulgt av god kommunikasjon og stor fleksibilitet og mange valgmuligheter for valg av dåp kan antas å være grunn for den store økningen. I Vestby, som også har hatt økning, meldes det om faste dåpslørddager to ganger i semesteret. Dette ligger som valgmulighet ved påmelding, og det er stor pågang på disse lørdagene.

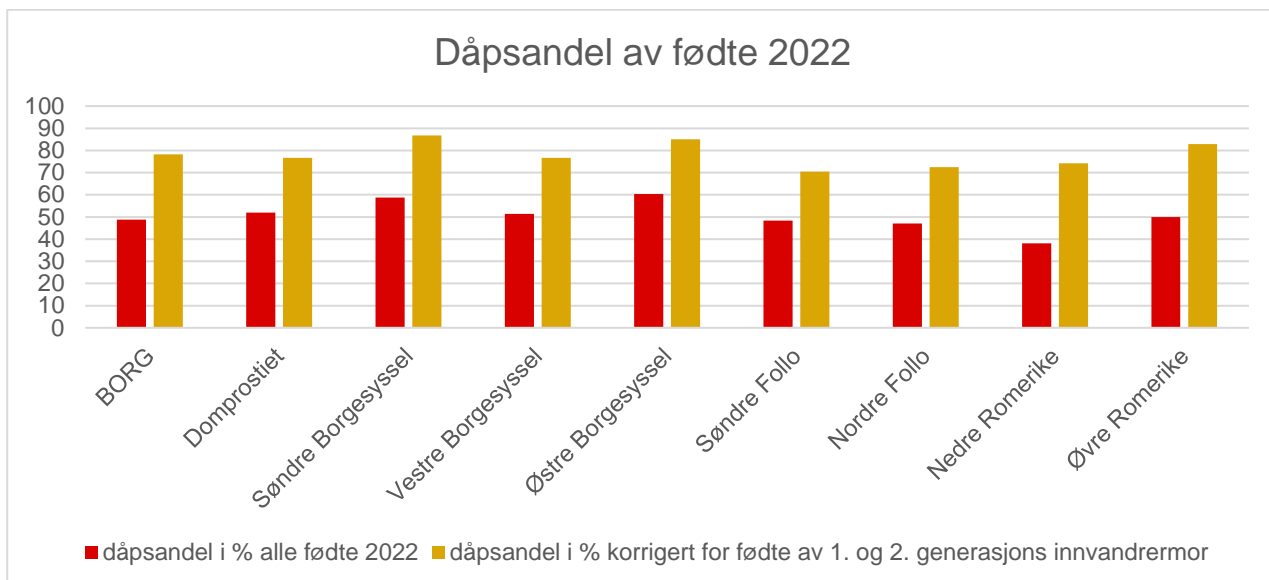
Søndre Borgeysssel hadde en nedadgående trend før koronatid. De var det første prostiet til å tilby drop in-dåp, og har sørget for god mediedekning omkring dette de senere år. Kanskje kan det at dåp har stått høyt på agendaen forklare snuoperasjonen på dåpsoppslutning i dette prostiet.

Antall døpte 14- og 15-åringer

I 2022 var 5,5 % av alle dåpshandlinger i Borg i tilknytning til konfirmasjon. Dette tilsvarer 184, og det er en økning på 0,3 prosentpoeng fra 2021 og 0,5 prosentpoeng fra 2019. Antallet dåpshandlinger generelt holdes stabilt, det vil si at det er en reell økning i prosentandelen konfirmantdåp.

Fødte i befolkningen som er født utenfor Norge

I Borg er 37,7% av alle fødte i 2022 barn av mødre som er 1. og 2. generasjons innvandrere (SSB 2023). Dette er en økning på 0,7 pp fra 2021. I Lørenskog kommune er andelen høyest, med 57 %. I kommunene Lillestrøm, Ullensaker, Lørenskog, Rælingen og Enebakk har mer enn 40 % av alle fødte innvandrerbakgrunn. Vi mener dette er interessant fordi vi vet at innvandrerbefolkningen, også fra de nordiske land, i liten grad doper barna sine i Den norske kirke eller er medlem av Den norske kirke.



Kilde: SSB 2023

Når vi korrigerer for fødte av 1. og 2.generasjons innvandreremor ligger dåpsprosenten av fødte totalt i Borg på 72 % mot 49 % døpte av alle fødte. Dette er en økning på 6 pp fra 2021. Da har vi trukket fra døpte 2 og 3 åringer og 14-15 åringer.

Tallene for prostiene er ikke korrigeret for døpte 2-3 åringer og konfirmanter. Andelen i prostiene varierer mellom 70 % og 86%. Dette er en mindre spredning mellom prostiene og et høyere gjennomsnitt enn det var i 2021, da oppslutningen lå mellom 52% og 82%. I vårt flerkulturelle og flerreligiøse samfunn vil andelen døpte av fødte stadig synke, men korrigerer vi tallene for den delen av befolkningen som naturlig ikke er medlemmer i Dnk vil tallene speile virkeligheten på en bedre måte. For eksempel ble 80 % av alle fødte i Norge døpt i 1980, våre korrigererte tall viser at andelen døpte ikke er langt unna dette også i 2022.

Dåp utenfor hovedgudstjenesten

I etterkant av både korona, der dåp har vært gjort tilgjengelig utenom hovedgudstjenesten, og brukerreisen «Dåpsreisen», har vi god erfaring med og kunnskap om at dåpsforeldre ønsker fleksibilitet i valg av tid for dåp. Dette er det nå stor bevissthet om, og det er også derfor blitt større fleksibilitet omkring tilrettelegging for dåpstidspunkt. Gjennom arbeidet i kommunikasjonsløftet har arbeidet med dåpsreisen, påmelding digitalt og fleksible dåpsgudstjenester vært i fokus. Dette ser vi resultater av. Flere menigheter har lagt opp dåpsgudstjenester på lørdag som et alternativ når dåp skal velges. Vi har ikke eksakte tall på antall dåp utenom hovedgudstjenesten, men dette vil være et punkt det kunne være interessant å følge opp i videre rapporteringsarbeid.

Babysang

Vi har tidligere år sett på sammenhengen mellom antall deltakere på babysang/småbarnssang og antall dåp. Fra 2022 har vi ønsket å se på kun babysang alene, fordi vi antar at dette er en god rekrutteringsarena for dåp. I SSB rapporteres ikke babysang alene, derfor er tallene hentes fra TOL-statistikken, og kun på tiltaket babysang 0 år. Tallgrunnlaget i år blir derfor noe annerledes når vi nå kun ser på babysangoppslutning. Nesten alle sokn har tilbud om babysang, enten som breddetiltak eller kontinuerlig tiltak, og oppslutningen totalt sett for bispedømmet er 56,6 % (bare ett sokn rapporterer at de ikke har babysang). Ser vi bort fra dåp og konfirmasjon er babysang det tiltaket som har høyest oppslutning av alle trosopplæringstiltakene. Statistikken viser at 88,7 % prosent av alle som blir døpt, døpes i det året de er 0 og 1 år. Derfor er babysang, med sin store oppslutning, en viktig arena for rekruttering til dåp, og vi ønsker at tilbudet fortsatt skal være så utbredt som det er i bispedømmet.

Drop in-dåp

I juni 2022 ble det gjennomført en koordinert kampanje for drop in-dåp i bispedømmet. 4 prostier med til sammen 23 sokn deltok i kampanjen. I perioden 1.6 til 17.6 2022 kjøpte vi digital deskplass hos de seks regionale avisene i prostiene som var med på kampanje. [Artiklene](#) var likelydende, men personer som ble sitert og bilder var lokale. Kampanjen fikk 730 364 visninger- det var omtrent 100 000 flere enn i 2021, aldersgruppen som fikk servert flest visninger var 45-64. Det var 9197 klikk, hele 8 000 flere enn i 2021. Vi hadde mange interne informasjonstiltak både før, under og etter kampanjen for å sikre at flest mulig av ansatte var kjent med hva drop in dåp er og hvilke positive erfaringer som ble gjort. Ett av tiltakene var en [samleside på nett](#) med tips, maler og eksempler for hvordan gjennomføre og skape synlighet rundt drop in dåp.

Kampanjen i 2022 fikk ikke like stor oppslutning i antall døypte som i 2021, 20 personer ble døpt mot nærmere 60 personer i 2022. Like fullt melder menighetene om at i den perioden de reklamerte for drop in-dåp tok flere kontakt for å melde dåp fordi de hadde blitt påmint dåp som mulighet. Flere menigheter gjennomførte drop in-dåp på andre tidspunkt av året.

Oppsummering

Det har vært en oppgang i antall døypte av fødte på 2 pp fra 2019, fra 47 % i 2019 til 49 % i 2022. Samtidig vet vi at det har vært en økning i antall fødte av 1. og 2.generasjons innvandrere, slik at reell økning trolig er større. Samtidig er det viktig å erkjenne at vi «mistet» 1000 potensielle dåpsbarn i koronatid som vi må legge til rette for dåp for i tiden fremover. Prosjektet dåpsreisen og Kommunikasjonsløftets ulike delprosjekter og tiltak har bidratt til felles mål og økt kunnskap om medlemmenes behov, banet veien for økt fleksibilitet i tilbud av dåpsgudstjenester, påmelding på nett og mer målgruppeorientert kommunikasjon rundt dåp. Prostene og kirkevergene har samarbeidet effektivt med tilrettelegging av egne dåpsgudstjenester. Drop in dåp og kampanjer i sosiale medier har bidratt til en dreining i kommunikasjonen mot den gule medlemsgruppen. Arbeidet i dåpsreisen og kommunikasjonsløftet, samt stor oppslutning om babysang har bidratt til flere døypte i Borg. Korrigerte tall for fødte av 1. og 2.generasjonsinnvandrere er viktig kunnskap i arbeidet med videre dåpsmotivasjon for lokalkirken.

Veien videre:

I 2023 fortsetter jobben for visjonen: Dåp er et naturlig valg for medlemmer i Den norske kirke.

- Legge til rette for koordinert drop in-dåp kampanje i juni 2023 og oppmuntre menigheter i alle prostier til å delta i dette.
- Bidra aktivt til at 2 og 3 åringer fra korona-årene blir invitert til dåp som passer den aldersgruppen.
- Arbeide videre med resultatene fra Dåpsreisen, spesielt i forhold til utprøving av ideer og fleksibilitet i kirkens dåpstilbud.
- Evaluere dåpssatsingen i Borg og tydeliggjøre veien videre i arbeidet med dåp gjennom dåpspolicy for Den norske kirke i Borg.

Resultatmål 1.1.7. Oppslutningen om trosopplæringstiltakene øker

Resultatmål 1.1.8 Oppslutning om øvrige tiltak for barn og unge øker

Resultat

Den samlede oppslutningen på trosopplæringen (TOL) i Borg er stabil. Til sammen er det rapportert på 26 352 barn og unge som har vært på enten et breddetiltak eller i det kontinuerlige arbeidet i 2022. Øvrige tiltak øker med om lag 2000 «unike» deltakere sammenlignet med 2019-tall. Oppslutningen på breddetiltak går ned til 31 % av døpte medlemmer. Sammenlignet med nasjonale tall ligger Borg lavere på samtlige 6 nasjonale breddetiltak i 2022, totalt 10 % under landsgjennomsnittet. Resultatmål 1.1.7 ikke nådd. Resultatmål 1.1.8 er oppnådd.

Vurdering

Ser vi på prostiene hver for seg er det store forskjeller. Domprostiet og Østre BORGesysse har begge kraftig nedgang på de fleste nasjonale tiltak fra 21 til 22 med unntak av konfirmasjon.

I og med nedgang på breddetiltak og økning på øvrige tiltak kan det være grunn til å spørre om «Øvrige tiltak» på noen måte har erstattet breddetiltak eller blitt prioritert høyere. Etter å ha gått igjennom «Øvrige tiltak» for Borg er det lite som tyder på en slik sammenheng. Nedgangen i oppslutning av breddetiltak må forklares for seg.

Oppslutning om breddetiltak

281 er gjennomsnittlig antall gjennomførte timer i planer som er opprettet, og er en økning på 14 timer fra 2021. Dette har sammenheng med pandemien, og er en forventet økning.

Oppslutningen om breddetiltakene er totalt sett synkende i Borg, og det er bekymringsfullt.

Sammenligningen noen år bakover viser at differansen mellom Borg og landsgjennomsnitt for tre tiltak har hatt en negativ utvikling for Borg sin del; Tårnagent, Lys Våken og Etter Konf.

Oversikten viser de nasjonale breddetiltakene i Borg 2018-22, samt nasjonale tall for 2022:

	2018	2019	2020	2021	2022	Nasjonale tall
Fireårsbok	31%	27%	27%	25%	26%	38%
Breddetiltak for 6 år	21%	19%	20%	20%	18%	25%
Tårnagenthelg	21%	18%	14%	18%	13%	23%
Lys Våken	16%	12%	8%	9%	10%	18%
Året etter konfirmasjon	13%	10 %	8%	8%	7%	10%
Gjennomsnitt alle tiltak	36%	34%	35%	34%	31%	42%

Tabell: Resultater oppslutning alle breddetiltak sammenlignet med nasjonale resultater. Trosopplæringsverktøyet 2022.

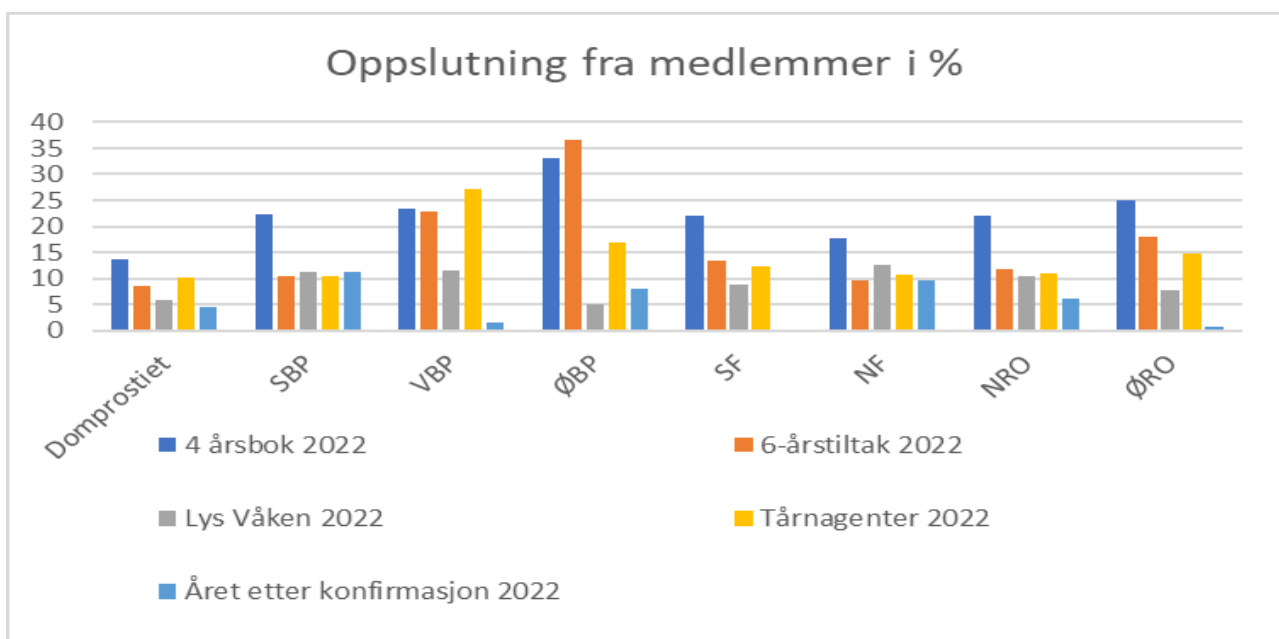
4-års bok

Total oppslutning for Borg er 26%, noe som er ett prosentpoeng bak 2019, men ett prosentpoeng opp ift. 2021. Nasjonalt har dette tiltaket en svak nedgang i samme periode, og Borg følger derfor den nasjonale kurven. Tiltaket har for øvrig ikke vært et spesielt fokusområde for Borg i 2022, og det er positivt å se tallene holdt seg relativt stabile under pandemien. Det er store forskjeller i prostienes utvikling, Østre BORGesysse og Øvre Romerike ligger vanligvis begge høyt, og har størst oppslutning også i 2022, men har tross det opplevd en kraftig nedgang fra 2021. Enkelte menigheter har rapportert om økt oppslutning etter nytenking og omlegging av tiltaket.



6-årsbok

Dette tiltaket har økt oppslutningen gjennom pandemiårene 2020 og 2021. Dette kan henge sammen med at flere menigheter valgte å sende ut bøker i posten, samt at noen menigheter inviterte deltakere i målgruppen til å hente bok på kirketrappa. Nedgangen på 2 pp. i 2022 kan derfor ha en sammenheng med at tiltaket nå er tilbake i vanlige former.



Tårnagent

Tårnagenter er tiltaket som går mest tilbake med 5 prosentpoeng fra 2021, til 13% oppslutning av målgruppen. Sammenlignet med nasjonale tall øker differansen i Borg fra 6 pp. i 2019 til 10 pp. i 2022. Dette tiltaket må få prioritet som satsningsområde.

Lys Våken

Oppslutningen Lys Våken har en svak oppgang med ett pp. fra 2021. Men går vi lenger bakover ser vi at tilbakegangen har vært stor. Også her har forskjellen fra nasjonale tall økt de senere år.

Det ble i 2021 vedtatt at Lys Våken skulle være et fokusområde. I 2022 ble dette først og fremst fulgt opp ved at undervisningsansatte ble bedt om å evaluere tiltaket nøye med tanke på forbedringer i 2023.

Samt dette:

- Tema og erfaringsdeling på Teamsmøte med undervisningsansatte
- Bevisstgjøring på ressursbankens Lys Våken-materiale
- Suksesshistorier i Borg Bulletin (se for eksempel denne [Artikkel](#) på nettsiden til Borg)

Tweens

I forarbeidet med årssamtalene ble det klart at de færreste menigheter har tiltak rettet mot aldersgruppen 10 -12 år. Som en målgruppe i forkant av konfirmasjonstiden ble dette et av fokusområdene til Borg i 2022. Årssamtalene ble brukt som strategisk virkemiddel for å bevisstgjøre menigheter på å satse mot denne aldersgruppen. En del undervisningsansatte meldte at dette er en krevende gruppe å etablere kontakt med pga. ulik modenhet og løsrivelse. De ønsket derfor tips og erfaringsdeling på arbeid som treffer godt hos denne gruppen.

I løpet av et Teamsmøte ble det tydelig at denne gruppen responderer best på kontinuerlige tiltak, og tiltak med hovedvekt på fysisk aktivitet. I Skårer opprettet undervisningsansatte «Tacetorsdag» med 50 deltakere første gangen, og 90 som kom andre gangen. Tiltaket går annenhver torsdag, og er fremdeles svært populært både hos medlemmer og ikke-medlemmer. Sarpsborg samarbeider om et felles breddetiltak i en trampolinepark kalt «SVEV». Dette er også et eksempel på vellykket breddetiltak for målgruppen.

De viktigste tiltakene som er gjort:

- Fagsamlinger
- Teamsmøte med erfaringsdeling fra hele bispedømmet
- Årssamtalene
- Dele gode historier i Borg Bulletin (se for eksempel denne [Artikkel](#) om Greveruds tweensklubb på nett)

Ungdomsarbeid i Borg

Det skjer mye godt ungdomsarbeid i Borg slik kommer frem av rapportering på øvrige tiltak. Flere menigheter ønsker å satse på kontinuerlig tilbud til ungdom etter konfirmasjonsalder, både i form av klubber, ledertrening og leirtilbud. Menigheter med knappe ressurser lener seg på samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjonene, og opplever dette som verdifullt.

Tall fra planverktøyet viser at oppslutning om tiltaket «Året etter konfirmasjon» har hatt en negativ utvikling over tid i Borg. Fra å være langt over landsgjennomsnittet i 2018 er vi nå på halvparten, 5 mot 10% oppslutning. Tallene for 22 viser store variasjoner mellom prostiene. Søndre BORGESYSSSEL har hatt en kraftig økning, og Nordre Follo har snudd utviklingen, mens de øvrige har svært lave tall.

I Søndre BORGESYSSSEL er økningen særlig knyttet til tiltaket «Lock in kino» og i Nordre Follo «KRIK-natt» i Greverud og Kolbotn.13-17 år

En prioritering inn mot denne aldersgruppen er derfor nødvendig fra bispedømmerådet sin side. Undervisningsansatte forklarer at mye av nedgangen skyldes korona, og to årskull det ble vanskelig å opprettholde kontakt med. Flere menigheter opplevde også at basen med ungdomsledere forsvant med pandemien, og var utfordrende å få kontakt med da samfunnet åpnet opp igjen. Ungdomsledere er gode ambassadører for hverandre, og rekrutterer til nye tiltak.

Ifølge SSB har antall lederkurs 13-17 år i Borg økt med 61 tilbud siden 2019, og antall deltakere har økt med 937 deltakere. Dette er rapportert inn i SSB, mens tallene for «Året etter konfirmasjon» er hentet fra planverktøyet og viser veldig lave tall for lederkurs året etter konf. Dette må bety at de fleste på lederkurs er eldre enn 16. Det er vanskelig å få disse to rapportene til å stemme overens, og det krever en nærmere undersøkelse (se mer om denne rapporteringen under «Øvrige tiltak»).

Ung Pilegrim til Taize

I uke 40 ble det arrangert tur til Taize, der bispedømmerådet var hovedsponsor. Tilbudet har vært gitt tidligere, men det er først i 2022 at påmeldingen var tilnærmet fulltegnet med 40 deltakere. To undervisningsansatte hadde ansvar for promotering i forkant, tilrettelegging og gjennomføring. Tilbakemeldingene fra ungdommene som deltok var utelukkende positivt. Les mer om turen [her](#). Det er planer om ny ungdomstur høsten 2023.

Øvrige tiltak

Fra 2021 ble det gjort en endring av rapporteringen av menighetens tilbud til barn og unge. Det aller meste skal nå kun rapporteres i Trosopplæringsverktøyet, og bare i liten grad i SSB-rapporteringen. Her skal nå bare lederkurs, babysang, søndagsskole og kor rapporteres. OG: De skal OGSÅ rapporteres i verktøyet. (De får en kategori som gjør at de ikke telles dobbelt når totalen skal frem).

Fra 2021 til 2022 er det rapportert en økning i antall gjennomførte tiltak, og antall unike deltakere i tilknytning til dem. Det ble gjennomført 385 tiltak i 2021, og 430 i 2022. Antall unike deltakere har økt fra 9114 i 2021 til 16402 deltakere i 2022. En såpass stor økning av antall unike deltakere kan henge sammen med den nye rapporteringsformen og økt bevissthet på rapportering av kontinuerlig arbeid, i tillegg til at 2022 var første tilnærmede normalår etter pandemi.

Så ser vi at rapporteringen ikke er konsekvent soknene imellom. Noen rapporterer skolegudstjenester til jul og påske under «øvrige tiltak» i TOL-rapporten. Dette er ganske store tall. Som ikke skulle vært der. I følge veiledningen skal ikke skole/kirke og barnehage/skole rapporteres i trosopplæringsplanen. Så her må det ytterligere bevisstgjøring til før tallene har kvalitet.

Både årssamtaler og Teamsmøter med de undervisningsansatte tydeliggjør at sammenhengen mellom kontinuerlig arbeid og breddetiltak er gjensidig forsterkende. Det kontinuerlige arbeidet gir mulighet for relasjonsbygging, som påvirker oppslutning til breddetiltak på sikt. Undervisningsansatte gir uttrykk for at det var viktig å fokusere på sammenheng og helhet i arbeidet med barn og unge. Vi vil fortsatt jobbe for å styrke dette feltet i Borg.

Undervisningsansatte har vært tydelige på at de opplever en positiv effekt av å delta på øvrige tiltak, både med tanke på oppslutning, men også for å forebygge slitasje hos ansatte som ønsker relasjonsbygging. Årssamtalene ble brukt bla. til å kartlegge fellestrekk hos de som har hatt store, kontinuerlige ungdomsarbeid over tid.

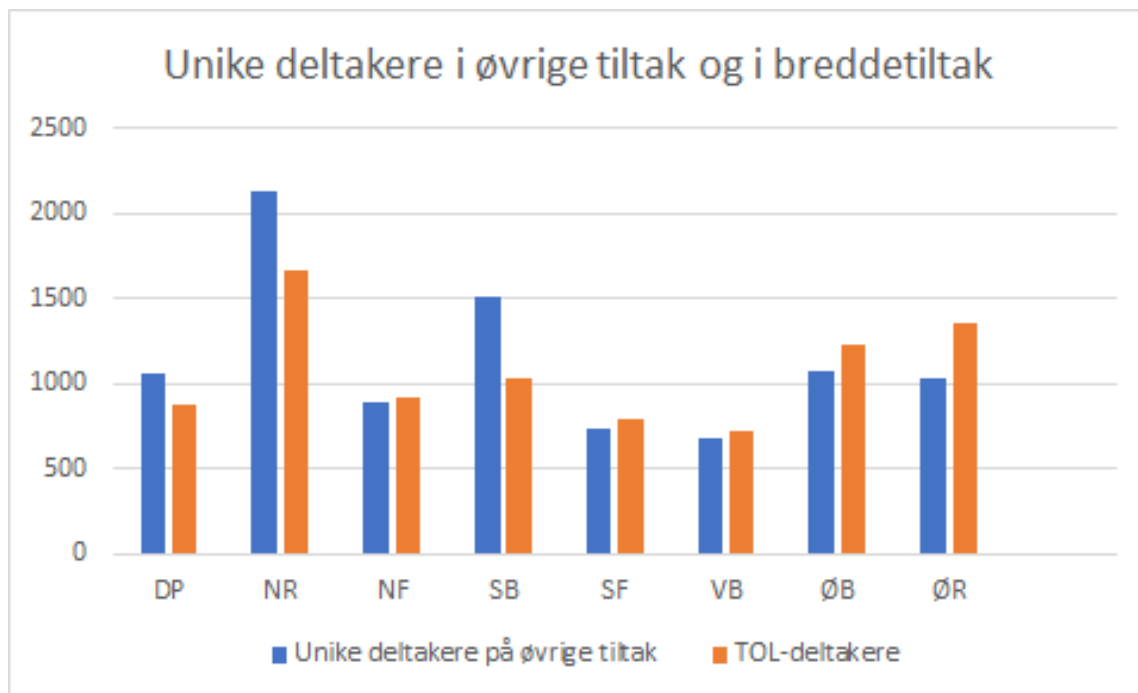
Noen kjennetegn på menigheter med kontinuerlig **ungdomsarbeid**:

1. Trygge voksne med erfaring som bruker mye tid med ungdommene sine
1. Lite turnover blant voksenledere
2. De har ansvar for 13 år og oppover, og ikke 0 – 18 år
3. De har egne konfirmantleirer med varighet på ca. en uke, der ungdomsledere er satt i et system
4. De møter ungdommene sine jevnlig, stort sett hver uke
5. Egne ungdomsstyrer som påvirker og gir eierskap til arbeidet
- De liker ungdom, er glad i ungdom og ser mulighetene i ungdom.

BORG, Øvrige tiltak	Antall deltakere 0-5	Antall deltakere 6-12	Antall deltakere 13-17	Antall unike deltagere 18 og over	Totalt antall deltakere, 0 - 18 år	Utvikling 2021 - 2022
2021	2854	3782	2597	122	9232	8227
2022	5830	6772	4856	165	17459	

Tabellen viser oppslutning av unike deltakere, rapportert i øvrige tiltak i Planverktøyet.

Som tabellen viser, er det en positiv utvikling med nærmere en dobling av unike deltakere fra 2021 til 2022. Dette kan forklares i sammenheng med pandemien som lammet en del av det kontinuerlige arbeidet særlig i første kvartal av 2021. Det er også nytt for mange undervisningsansatte å rapportere på dette arbeidet, i tillegg til breddetiltakene. (se over). Flere har blitt bevisste på viktigheten av å rapportere på dette arbeidet det siste året. Det er derfor rimelig å anta at stadig flere undervisningsansatte har lagt inn tall også fra dette arbeidet i 2022 i forhold til 2021.



Tabellen viser en sammenstilling av deltakere i det kontinuerlige arbeidet og i trosopplærings breddetiltak

Organisering

Prostivis organisering og utvikling av tiltak på tvers i bispedømmet er fagkoordinatorenes hovedfelt. De veileder nyansatte i rapporteringsfasen, og har forumsamlinger med erfaringsdeling med de undervisningsansatte. En gang i året arrangerer de tverrfaglig fagsamling for hele prostiet. Fagkoordinatorene deltar i prostiets styringsgruppe en gang i halvåret for å bidra til utvikling av trosopplæringsfeltet i prostiet. De deltar også på to fagdager i året med rådgiver, samt har prostivise forberedende samtaler med rådgiver inn mot årssamtalene. Stillingsstørrelsen er 10%. Året 2020 – 2021 var det ansatt en fagkoordinator i 100% i Domprostiet, etter utfordring fra Kirkerådet. Fra 2021 har også Nedre Romerike ansatt en koordinator i 100%, med fokus på innovativt og målrettet arbeid på trosopplæringsfeltet.

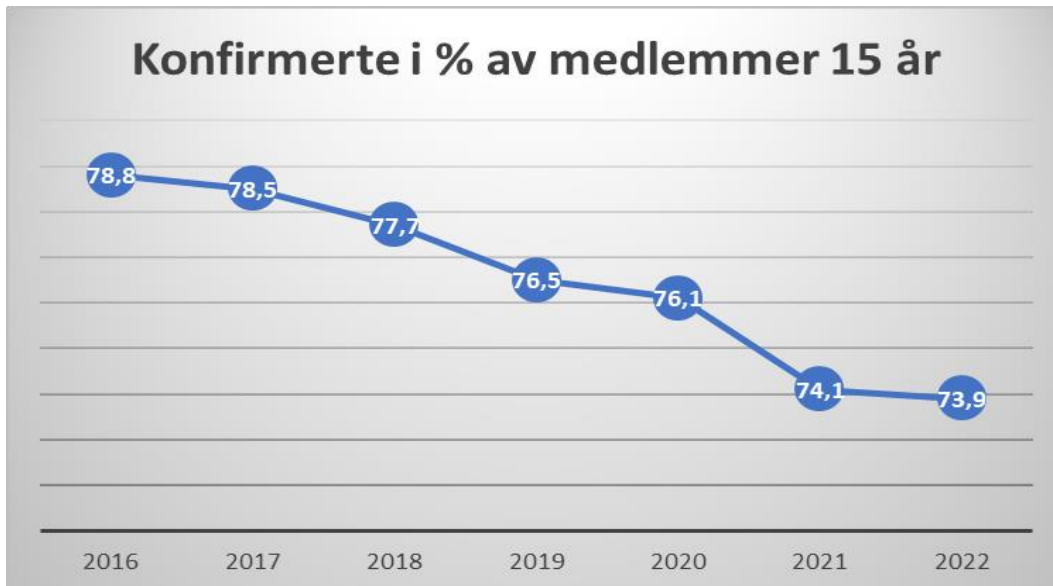
Undervisningsansatte har gjennom året fått tilbud om Teamsmøter ca. en gang per måned med temaer og erfaringsdeling knyttet til trosopplæring og bispedømmets satsningsområder som Lys Våken, tiltak for tweensalderen, adventstiden og ungdomsarbeid – bredde og kontinuerlig.

Stabene har enkeltvis hatt ett årlig møte med rådgiver og styringsgruppa (prost og kirkeverger), der rådata og årsrapport i planverktøyet utgjør bakgrunn for samtalen. Videreutvikling av prostiets trosopplæringsarbeid og bispedømmets satsingsfelt er hovedmål for årssamtalen.

Resultatmål 1.1.9 Oppslutning om konfirmasjon holdes stabil

Resultat

Hele 3788 ungdommer ble confirmert i 2022. Oppslutning om konfirmasjon i 2022 er på 73,9% av medlemmene mot 74,1% i 2021, og dermed en nedgang på 0,2 pp. Landsgjennomsnittet er 78 %, men Borg ligger over Oslo og Tunsberg. Det er laveste nedgang siden 2016. I forhold til årskullet i befolkningen derimot, er nedgangen på 5,5%. Resultatmål er nådd.



I Søndre Borgevysel og Nordre Follo, hvor nedgangen er på 10%, trekkes mangel på leirtilbud gjennom pandemi frem som årsak, i tillegg til tendenser ved enkeltskoler der frimenigheter står sterkt. Områdene i disse prostiene med størst nedgang trenger nærmere undersøkelser.

Vurdering

De viktigste virkemidlene

«Ulike varianter av konfirmantleir» var tema på et Teamsmøte med undervisningsansatte. Der ble det drøftet blant annet fellesskapsbygging mellom konfirmantene, relasjoner mellom ledere og konfirmanter, hvordan bruke ungdomsledere på en god måte på leir, og hvordan møte foresatte med svak økonomi. Undervisningsansatte som deltok var positive til leirer som strakk seg over mer enn en helg med tanke på rekruttering til ledertrening. Gode praksiseksempler og suksesshistorier ble delt på tvers av bispedømmet. Fra SBU deltok Hekta, som orientert om sitt leirtilbud.

På høsten arrangerte vi en tverrfaglig fagdag for diakoner og undervisningsansatte med ungdomspsykologi som tema. Fagdagen tok utgangspunkt i ungdomshjernen og læringsstrategier.

Vi er oppmerksomme på endringer og trender blant ungdommer når det gjelder konfirmasjon. Derfor sendte vi en forespørsel til alle undervisningsansatte og prester med oppfordring om å rapportere inn påmeldte til konfirmasjon 2023 i planverktøyet. Vi ønsket å få en tidlig indikasjon på hvordan konfirmantallet for 2023 vil bli. Av i alt 34 svar, er det 13 menigheter som melder om nedgang, mens 8 melder om oppgang, samt 13 menigheter melder om stabil oppslutning. Flere melder om behov for styrking av kommunikasjonsarbeid i sosiale medier rettet mot ungdom for å være tilstede der andre tilbydere er, med god informasjon til våre medlemmer.

Oppsummering trosopplæring og konfirmasjon (1.1.7 til 1.1.9)

Trosopplæringen ble påvirket av pandemien, og flere rapporterer om at det er vanskelig å samle barn og unge igjen. I mange av de prostivise forumsamlingene er det delt erfaringer om tiltak som kan gjøres i den forbindelse. 2022 har vært preget av post-korona når det gjelder å samle barn og unge på tiltak i kirken.

Veien videre i trosopplæringen/konfirmasjon

- Styrke årssamtalen som strategisk og tverrfaglig møtepunkt mellom bispedømmeråd, biskop og ansatte.
- Vedta plan for satsing på trosopplæring i bispedømmerådet desember 2023
- Arbeide særskilt med å øke oppslutning om breddetiltakene Tårnagenthelg og Lys Våken
- Arbeide særskilt med å øke oppslutningen om konfirmasjon ved å ha kampanje rettet mot påmelding våren 23, og benytte webinar om kommunikasjon

- Benytte bispevisitas som en mulighet for videreutvikling av skole-kirkesamarbeid
- Invitere til Teamsmøter for ansatte med relevante temaer innenfor trosopplæring, øvrige tiltak og skole – kirke. Samt tverrfaglige møter om konfirmantopplegg, kommunikasjon og leir.
- Utarbeide tilbud til menigheter om mal til nettside med informasjon om konfirmasjonstiden
- Utrede behovet for digital undervisningsansatt i samarbeid med digitalprest
- Dele gode tiltak for tweens med tanke på rekruttering til konfirmasjon
- Kompetanseheving av undervisningsansatte om sårbare barn og unge



NYTT TILBUD: Høyt henger de, og blide er de. Greverud kirke har pusset opp flere rom i kjelleren, til glede for lokale barn og ungdom. Foto: Eskil Bjørshol, Oppegård avis

B 1.2 Fremmer verdier som utfordrer og som bygger et godt samfunn for alle

Resultatmål 1.2.1 Kirken er synlig på flere arenaer i det offentlige rom

Resultat

Den norske kirke i Borg jobber svært bevisst for å være synlig på flere arenaer i det offentlige rom, og arbeidet har gitt resultater også i 2022. I forbindelse med allehelgensmarkeringen var Dnk i Borg til stede på til sammen 30 kjøpesentre, butikker, torg og togstasjoner. Dette er en liten økning fra i fjor. På verdensdagen for psykisk helse, var flere av menighetene godt synlige i det offentlige rom i form av stand på kjøpesentre eller andre arrangement.

Dnk i Borg har en rekkevidde på rundt 5 millioner i digitale medier, og har i 2022 også utvidet digitalt nærvær til Tik Tok og gamer-miljøer (se pkt 3.1.1). Mediekampanjer knyttet til drop-in dåp og allehelgen har også gitt større synlighet. Kirkens synlighet vises også gjennom samarbeid og samhandling med kommunene (se punkt 2.2.1). Resultatmål er oppnådd.

Vurdering

Dnk i Borg gjør seg synlig på stadig flere arenaer. Offentlige møteplasser som kjøpesentre, torg og togstasjoner er blitt steder for mange menneskemøter. Allehelgensmarkeringen har gjennom flere år vært en satsning for synliggjøring av kirken i det offentlige rom, og vi ser nå at verdensdagen for psykisk helse også er en markering hvor kirken er kommet på banen. I begge Follo-prostiene hadde de i 2022 stand på Ski storsenter denne dagen. I Vestby deltok kirkestaben på Vestbyløpet og i Enebakk arrangerte ressursgruppa et seminar hvor kommunalt ansatte var spesielt invitert til å delta.

Kirken har vært synlig som «Kirken på Pride». Under markeringen i Fredrikstad deltok biskop Kari Mangrud Alvsvåg i Pride-paraden og med en appell på torget. Fem menigheter deltok på lokale pride markeringer. I forbindelse med skytingen i juni åpnet domkirken for lystenning.

Matutdeling i samarbeid med kommunen, har bidratt til mer synlighet og det har vært jobbet aktivt opp mot de lokale avisene. Avisene, spesielt i Enebakk, er blitt foret med stoff, og erfaringene er at avisene tar imot. NRK radio og TV har hatt et samarbeid med Jessheim kirke om 5-6 NRK-gudstjenester i 2022, et prosjekt som videreføres i 2023. Dette er en viktig del av Dnks digitale satsning. Det har gitt gudstjenestearbeidet og det kirkemusikalske arbeidet i Ullensaker et løft. Prosjektet har også hatt gode ringvirkninger i forhold til samarbeid over soknegrensene i Ullensaker og satsning på fellesgudstjenester. Mediene har også dekke en rekke presteskifter og kirkelige kulturarrangement gjennom året som har gått.

For mer informasjon om digitalt nærvær se pkt. 3.1.1

Veien videre

- Vi vil videreføre arbeidet med å være i offentlige rom rundt allehelgen for alle prostier.
- Borg bispedømmeråd jobber for at lokalkirken inviterer seg inn på møteplasser utenfor kirkebygg.
- Arbeidet i digitale medier fortsetter.
- Vi ser at samarbeid med andre aktører blir viktig i framover; lokale organisasjoner på bygdedag, marked etc. Kunst og kulturaktører som presenterer innhold eller har aktuelle saker der kirken kan bidra i offentligheten med sin kompetanse.
- Arbeidet med kampanjer i nettaviser og på sosiale medier vil fortsette.



Resultatmål 1.2.2 Arbeid med religionsdialog styrkes

Resultat

Dialogforum Østfold hadde ved utgangen av 2022 hele 40 medlemmer. Dette er en økning med 3 fra 2021, hvor medlemsantallet var 37. Både moskeer og menigheter er nye medlemmer.

I Søndre Follo er det etablert en tverrkirkelig arbeidsgruppe som vil være utgangspunkt for å danne et dialogforum i Follo. Ski muslimske senter og Badar islamsk kultursenter Ås har vist interesse for å være med. Det arbeides for å etablere dette i løpet av 2023.

I Nedre Romerike er samtaler i gang mellom kristne og muslimske ledere, og det arbeides for å etablere fastere struktur på dette.

Alle institusjonsprestene rapporterer om at de tilrettelegger for utøvelse for annen tro eller annet livssyn enn Den norske kirke sitt.

Vurdering

Dialogforum Østfold har et stort aktivitetsnivå, med religionsmøter, temakvelder, kvinneseminar, samling med kvinnemøter og aktivitet for familier. Dialogforum har et godt samarbeid med Sarpsborg kommuner, og dialogdager – og møter på både ungdomsskoler og videregående skoler er godt etablert i Sarpsborg og delvis i Fredrikstad. Antall dialogdager for skoler er i 2022 også utvidet til Halden og Moss. På disse dagene deltar ulike kirkelige og muslimske aktører i samarbeid med skole og kommune, og i mange tilfeller også politiet. Både i Sarpsborg og Fredrikstad er det aktive arbeidsgrupper med representanter fra de ulike kristne og muslimske trossamfunn i byene.

Dialogforum Østfold mottar årlig diakonale tilskuddsmidler fra bispedømmerådet som bidrar til 100%-stilling som daglig leder for dialogforum. Tariq Alsagoff har vært daglig leder siden 2019.

Håpets katedral er i drift og arrangerer bønner og samlinger på tvers av tro og livssyn. Her fra bønn for fred etter invasjonen av Ukraina i mars 2022.

Veien videre

- Videreføre deltakelsen i Dialogforum Østfold.
- Etablere nettverk mellom kirken og flere tros- og livssynssamfunn i bispedømmet.
- Bidra i driftsfasen av Håpets katedral som interreligiøst klimaprojekt.
- Romerikearbeidet fortsetter
- Vurdere mulighet for å starte STL i Borg



B1.3 Styrker gjennom sin organisering en levende og nærværende folkekirke

Resultatmål 1.3.1 Rekrutteringen til kirkelige stillinger styrkes.

Borg bispedømme har gjennom flere år hatt et relativt høyt antall søkere til stillinger sett i forhold til landsgjennomsnittet. De siste 5 årene har det vært en markant nedgang i antall søknader pr stilling, og Borg ser at det er et mer krevende arbeid å få søkere til våre ledige stillinger. Samtidig er det et jevnt høyt antall deltakere på Veien til vigsling (VTV) med gode innslag av andrekarriere-studenter. Resultatmål delvis oppnådd.

Vurdering

Borg bispedømmes «Plan for rekruttering» ble vedtatt i 2021. Denne er tenkt som et plan- og motivasjonsverktøy og beskriver 10 innsatsområder med forslag til tiltak. Planen bygger på rekrutteringsstrategien til Dnk (Kirkemøtevedtak november 2021). Planen har 3 mål, med 10 innsatsområder:

1. Flere søker seg til kirkelig utdanning

Innsatsområde 1. Utvikle kultur for rekruttering internt

Tiltak: På biskopens fagsamlinger og stiftsdag har rekruttering vært tema, både det å invitere til kirkelig utdanning og synliggjøre karrieremuligheter i kirken i barne- og ungdomsarbeidet. Borg bispedømmeråd har i 2022 hatt lærling i mediegrafikerfag på bispedømmekontoret, og en lærling i barne- og ungdomsarbeiderfaget i Lillestrøm kirkelige fellesråd i Nedre Romerike. Lærlingene har vært løftet fram og profilert i ulike sammenhenger.

Vurdering: Dette arbeidet er godt i gang i begge arbeidsgiverlinjer, fortsetter i 2023. I samarbeid med Borg kirkevergelag er det et mål å gjøre flere fagfelt tilgjengelig for lærlinger og øke antallet læreplasser i bispedømmet.

Innsatsområde 2. Utvikle konsept for markedsføring overfor studiesøkende ungdom

Tiltak: Borg deltok i januar 2022 på digital studiemesse. Borg har fulgt opp rekrutteringskampanjene fra nasjonalt nivå i sosiale medier.

Vurdering: Deltagelse i de digitale studiemessene var mer ressurskrevende enn det ga utbytte. Vår opplevelse var at det var få studiesøkende ungdom som «klikket seg inn» på kirkens sider. Vi må bidra til at det utvikles nasjonale konsepter for studiesøkende ungdom.

Innsatsområde 3. Inspirere ansatte og andre til å videreutdanne seg

Tiltak: Ledere på alle nivåer har blitt oppfordret til å fange opp og inspirere ansatte og andre til å videreutdanne seg. I 2022 har vi registrert 3 andre-karriere prester som følge av dette arbeidet. Disse har fått opptak i VTV og er i gang med videreutdanning.

Vurdering: Dette er et innsatsområde som gir god effekt, videreføres.

2. Flere søker seg til kirkelig stilling

I 2022 ble 3 vigslet til prestetjeneste, 1 til diakon, 2 til kateket og 0 til kantor. Det var 5 ny-rekrutteringer i 2022, en fortsatt positiv økning fra 2019 hvor det kun var 2. Resultatmålet anses oppfylt, dog med et større potensiale.

I 2022 hadde vi 6 stillinger som ble lyst ut flere ganger, det er 2 færre enn vi hadde i 2021. Det ser ikke ut til at det er en sammenheng mellom type stilling (kapellan/sokneprest) eller om det er i bygd eller by.

Vi ser en tendens til at flere av søkerne til prestestillinger har dette som sin andre karriere. Disse bringer med seg verdifull kompetanse og erfaring fra andre deler av yrkeslivet inn i prestetjenesten. Det er ventet at vi vil se mer til dette i årene framover, og det vil måtte prege måten vi jobber med rekruttering på.

Rekruttering (% kvinner i parentes)	2022	2021	2020	2019	2018
Antall utlyste prestestillinger	27	36	30	10	18
Antall søknader	71 (39%)	117(49%)	120 (44%)	52(35%)	132 (38%)
Antall søknader pr. stilling	2,6	3,2	4,0	5,2	7,3
Antall tilsetninger	25 (48%)	25 (56%)	29 (52%)	10(40%)	18 (56%)
Fra annen prestestilling i DNK	16 (50%)	19 (37%)	21	8 (50%)	15 (66%)
Fra annen kirkelig stilling	1 (100%)	5 (40%)	2	-	1 (0%)
Fra annen stilling utenfor kirken	4 (50%)	0	3	-	1 (100%)
Fra utdanning	1 (0%)	5 (40%)	3	2 (0%)	0 (0%)
Antall vigslinger av prest	3 (66%)	6 (50%)	4	4 (25%)	6 (56%)
Veien til vigsling - VTV	16 (56%)	16 (44%)	4	6	8 (50%)
Stiftspraksis	6 (60%)	7 (57%)	2	3 (33%)	8 (38%)
Ny-rekruttering	5	6 (50 %)	6	2	0

Tabell rekruttering 2022. Borg bispedømmeråd

Innsatsområde 4. Utvikle konsept for employer branding

Tiltak: Gjennom stillingsannonserne i 2022 har det vært fokus på hvordan vi fremstår som arbeidsgiver. Annonsen skal gjenspeile et fokus på å være en god arbeidsplass med faglig inspirasjon.

Vurdering: Arbeid med annonsene har vært vellykket. Utover dette ser vi at employer branding må jobbes mer med, også i økt samhandling med fellesrådene og på nasjonalt nivå.

Innsatsområde 5. Utvikle nytt konsept for utlysning av stillinger, også i sosiale medier

Tiltak: I 2022 har vi hatt særlig fokus på markedsføring av våre stillingsutlysninger, at de skal være engasjerende og beskrive et engasjerende arbeid som søkere kan få mulighet til å ta del i. Menighet og prost har fått et skjema med spørsmål til støtte for mer spissede og engasjerende utlysningstekster. Det har vært økt bruk av videopresentasjoner av stab og menighet som har ligget som link i utlysningstekst. Flere av søkerne melder i intervju at de har sett utlysningen på sosiale medier, og at videopresentasjonen var med på å motivere til å søke stillingen.

Vurdering: Dette tiltaket har vært vellykket, og et arbeid vi fortsetter å utvikle.

Innsatsområde 6. Øke antall studenter i praksis og rekrutteringsstillinger

Det er på dette innsatsområdet gjort en rekke tiltak:

Tiltak: 1. Borg utlyste våren 2022 stillinger som sommervikar. Det ble suksess med 5 studenter i ulike prestevikariater i bispedømmet (11 søkere). Det var felles kursdag i juni hvor vi gjennomgikk hovedtrekk ved vikartjenesten. Denne dagen ga også tid til relasjonsbygging, og flere av studentene hadde vikariater og enkelttjenester gjennom høsten. 3 av disse 5 er nå å se på våre søkerlister og tilsetninger våren 2023. Avisen Vårt Land fulgte flere av studentene gjennom sommervikariatet, og gav god publisitet til dette innsatsområdet.

2. Borg bispedømmeråd har bidratt aktivt i utvikling av ordningen for Prest Under Utdanning (PUU-stillinger). Ordningen ble vedtatt av Kirkemøtet i september og veilederen ble publisert i desember 2022. Ordningen skal bidra til å styrke rekrutteringen spesielt av andrekarriere-prester, og legge til rette for en kombinasjon av jobb i prestestilling med fullføring av studiene. Ordningen vil evalueres nasjonalt. I Borg har vi i 2022 fått mange henvendelser om ordningen. Det er et mål å kunne lyse ut en eller to slike stillinger i Borg i løpet av 2023. De økonomiske rammene vil avgjøre om det lar seg gjennomføre.

3. Veien til vigslet tjeneste VTV: I 2022 var det totalt 25 studenter knyttet til Borg gjennom VTV. Disse er i ulike deler av utdanningsløpet.

Den årlige VTV-samlingen ble gjennomført på Granavolden fire dager i juni 2022. Samlingen gir et bilde av hvor mange som passerer igjennom VTV-løpet hvert år, se tabell over rekruttering over. I 2022 deltok 4 prestestudenter på V1, og 5 på V2 i tillegg til 5 kateketstudenter og 2 diakonstudenter, dvs. totalt 16 studenter på V1 og V2 i 2022 fra Borg.

Det har vært en markant økning de siste to årene, fra snitt på 6 studenter gjennom VTV-løpet årlig i perioden 2018 - 2020. Noe av forklaringen på dette er en viss forskyvning av deltakelse pga. pandemien, pga. strenge antallsbegrensninger spesielt i 2020. Det er likevel først og fremst knyttet til at vi i 2021 og 2022 hadde studenter med andre-karriere bakgrunn. Det gir oss en spennende kombinasjon av studenter med teologisk profesjons/master-bakgrunn, andre-karriere bakgrunn og prester med mer sammensatte studieløp og yrkeserfaring. Innføring av VTV-ordningen for kateket- og diakonistudenter ble gjort allerede fra 2018, så dette forklarer ikke økningen de siste to årene.

Som del av programmet "Veien til vigsling" (VTV) gjennomførte også 6 studenter med tilknytning til Borg stiftspraksis i 2022. Dette er omtrent på snittet siste 5 år som er 5,2 studenter årlig.

4. I november 2022 ble teologistudenter ved TF, MF og VID som har tilknytning til Borg, og som har inntil 3 år igjen av studietiden, invitert til møte/samtale og pizza på Kirkens hus i Oslo. Dette med formål om å etablere relasjoner og informere om jobbmuligheter i Borg. 5 studenter deltok og de ga uttrykk for at de som studenter ønsker mer og tettere kontakt.

Vurdering: Tiltakene har vært vellykket, forventes å gi gode resultater for rekruttering framover. Alle tiltak videreføres.

3. Kirken skal være en attraktiv arbeidsplass

Innsatsområde 7 Implementere HR-strategi

Tiltak: I 2022 etablerte Borg «prostikontakter». Det gjøres ved at hver prost får en egen kontaktperson i personalavdelingen. Det er jevnlig møter hvor det utveksles informasjon om HMS, bemanning og andre utfordringer. Personalavdelingen har invitert til fagsamling for proster og prostesaksbehandlere. Opprettelse av prostikontakter har vært et tiltak for å bedre ivareta HR forvaltningen. Gjennom styrket dialog kommer personalavdelingen tettere og tidligere inn i prosesser enten det er oppfølging av sykefravær eller andre utfordringer. Personalavdelingen jobber også tettere med HR-stillinger i andre bispedømmer, slik at vi kan lære av hverandres gode HR prosedyrer.

Tiltak: Utvikling av bedre aldersfordeling i presteskaper

Vi ser en jevn økning i andelen yngre ansatte prester fra 2019 frem til utgang av 2022. Det er en målsetting om fortsatt økning av andel yngre i presteskaper, både for å sikre fremtidig bemanning og en god alderssammensetning i presteskaper. Tilbakeføring av soknepreststillinger til kapellanstillinger, ved ledighet i stilling, har vært benyttet som virkemiddel for å oppnå dette. Men, erfaringene er at yngre prester ofte foretrekker soknepreststillinger.

Aldersfordelingen i presteskapet fast ansatte og vikarer	Antall		Antall	Antall	Antall	Totalt antall
	39 år eller yngre	40-49 år	50-59 år	60 +		
Borg 2022	33	25	54	33	145	
Borg 2021	25	25	48	37	135	
Borg 2020	24	27	45	40	136	
Borg 2019	22	30	39	50	141	
Landet totalt 2022	224	288	404	348	1264	

Tabell aldersfordeling i presteskapet DNK 2022

Vurdering: Tiltak med prostikontakter har vært et viktig ledd i å heve kvalitet og styrke innholdet i personalavdelingens arbeid med å være lederstøtte for prostene. Proster og prostesaksbehandlere ga god tilbakemelding på nytten av fagsamling.

Innsatsområde 8 Aktiv oppfølging av medarbeiderundersøkelsene

Dette punktet er besvart på side 74, punkt 3.3.1

Innsatsområde 9 Legge til rette for veiledning, kompetanseutvikling, faglig og åndelig fordypning.

Dette punktet er besvart under punkt 1.3.3.

Innsatsområde 10 Utvikle en intern kultur for stolthet av arbeidsplassen

Tiltak: Vi har i 2022 hatt flere ulike samlinger og fagsamlinger. Det har vært ny biskops prostivise besøk, fagsamlinger for ulike yrkesgrupper, samling for nytilsatte, samling for prester som er pensjonister m.m. Vurdering: Det er positivt med samlinger som løfter fokus på arbeidet som gjøres og visjoner for videre arbeid. Fremmer felleskap og stolthet over arbeidsplassen.

Oppsummering rekruttering

Selv om det er en nedgang i søkere til ledige stillinger, så ser vi at økt fokus på stillingsutlysninger i samarbeid med prost og menighetsråd gir økt oppmerksomhet til utlyste stillinger. Vi ser videre en sammenheng mellom lokalt engasjement og antall søkere. Spesielt har videopresentasjoner gitt god respons. Dette krever tid og ressurser, men er et samarbeid vi ser er verdifullt. I 2022 ble også arbeidet med studenter og sommervikariater igangsatt, og ga mer positiv respons enn vi hadde forventet. Når det gjelder rekruttering og studenter, så ser vi at flere av de som er andrekarriere-prester kommer fra kateketstillinger. Det får dermed konsekvens for fellesrådene, og vi er i økende grad i dialog med kirkeverger som ønsker at flere kvalifiserer seg til kateket, (gjelder også innen diakoni). Økningen i studenter som passerer gjennom VTV-løpet de siste to årene (alle vigslende stillinger) er et svært godt tegn.

Veien videre

- Borg fortsetter å arbeide strategisk med Plan for rekruttering 2021-2023. Som nevnt i punktene over er det mange av tiltakene som har gitt god effekt. Planen har flere mulige tiltak som ikke har vært igangsatt ennå, så det er flere muligheter for utvikling. Planen skal revideres i 2023, et av målene er tettere samarbeid med fellesrådene for økt rekruttering til alle kirkelige stillinger.
- Borg fortsetter sitt fokus på studenter og rekruttering til ledige stillinger i Borg.
- Det vurderes om innretningen på kapellanstillingene bør gjennomgås, slik at de framstår som mer attraktive for aktuelle kandidater.

Resultatmål 1.3.2 Kirken har en velfungerende organisasjon

Kontaktmøter med fagforeningene er med på å sikre at medbestemmelse ivaretas lokalt i henhold til Hovedavtalens bestemmelser. I Borg er det gjennomført 4 regionale kontaktmøter i 2022 og 32 saker har vært tatt opp til behandling. De ulike prostiene melder at de har hatt lokale kontaktmøter regelmessig med god deltagelse og god samhandling. I sekretariatet på bispedømmekontoret har vi hatt 2 lokale kontaktmøter. Sekretariatet har som målsetting å styrke engasjementet og øke bevisstheten rundt medvirkning både regionalt og lokalt.

AU for Borg arbeidsgiverforum har møttes 6 ganger i 2022 og er et viktig organ for strategisk ledelse på bispedømmenivå. AU har siden 2019 vært styringsgruppe for prosjektet Kommunikasjonsløftet. Samlingen for bispedømmets kirkeverger og proster våren 2022 hadde tema om strategisk ledelse med utgangspunkt i Kirkemøtets nye Strategi for Den norske kirke (KM sak 22/21).

Borg lederforum består av valgte ledere i fellesråd og menighetsråd og deres administrative støtter, samt proster og Borg bispedømmeråd. I 2022 møttes 110 personer til Borg lederforum over 2 dager på Gardermoen med tema sammen om lede; strategisk ledelse i lokalkirken.

Resultatmål 1.3.3 Kompetanseutvikling styrkes

Kompetanseutvikling skjer på ulike måter og er en kontinuerlig prosess i en lærende organisasjon. Både i lokalmenigheter, i prostiene og gjennom kurs og samlinger skjer mye verdifull læring. I 2022 ble Læringsplattformen innført som et nytt verktøy for alle ansatte i rDnk, i første omgang. Her er svært mange ulike kurs som kan gjennomføres digitalt enten individuelt eller i fellesskap. Læringsplattformen ble introdusert med fokus på 7 beredskapskurs som alle prester skulle gjennomføre før sommeren. 36 % av prestene har til nå gjennomført disse beredskapskursene. Lav oppslutning om disse kursene forklares med vanskeligheter med innlogging for enkelte og dermed høy terskel for gjennomføring. Påloggingsproblemene har blitt undersøkt og verifisert januar/februar 2023 i samarbeid med Kirkerådet. Vi kan forvente en stor økning i svarprosent når vi i samarbeid med Kirkerådet skal sende ut ny frist for kursene i april/mai 2023, og samtidig tilby individuell hjelp til de som trenger det. I et par prostier har beredskapskursene blitt gjennomført i fellesskap, og det meldes om gode erfaringer med dette pga. mulighet til refleksjoner og kunnskapsdeling i fellesskapet.

Arbeidsveiledning (ABV)

ABV er i Borg et viktig virkemiddel for utvikling og kvalitetssikring av tjenestene i kirkens arbeid. Borg har gjennom mange år hatt en solid satsning på arbeidsveiledning. Fra 2015 har ABV vært obligatorisk for alle nytilsatte prester og blir omtalt under stillingsintervjuer. Tilbakemeldingene er at mange anser ABV som viktig og at ordningen også bidrar rekrutterende. Den norske kirke har to tradisjoner innen veiledning; psykodynamisk veiledning og språkssystemisk veiledning. I Borg har det gjennom mange år kun vært tilbud om språkssystemisk veiledning.

Styringsgruppen for ABV i Borg bestod i 2022 av Tore Kristian Lang (faglig ansvarlig), Elisabeth Engen Lie (HR rådgiver Borg), Jostein Tegner (sokneprest og veileder) og Grethe Dihle (kirkeverge).

Det har i 2022 vært 11 aktive veiledere. Alle veilederne var samlet på Granavolden to dager i juni, med faglig påfyll og veiledning på veiledning. Veilederne har 4 ettermiddagssamlinger gjennom året hvor det er faglig innspill og veiledning på veiledning.

I 2022 deltok 114 ansatte fordelt på 16 ABV-grupper, 69 prester og 45 fra fellesråd. Det er 4 staber som i 2022 har hatt veiledning sammen i stab. I samråd med proster og kirkeverger har det fra 2020 vært et ønske om at stabsveiledning prøves ut som et alternativ til ABV-grupper.

Etter- og videreutdanning (EVU) for prester utlyses to ganger i året og baserer seg i all hovedsak på Bispemøtets tilbud. Totalt 17 søknader ble mottatt i 2022 hvorav 9 fikk innvilget sin søknad. For 2021 var tallene 12 søknader totalt og 9 som fikk sin søknad innvilget.

Det var en økning i søknader fra mars til september i 2022, og en samlet økning fra 2021. Med tanke på antall prester i Borg bispedømme er dette likevel en svak oppslutning om en relativ raus ordning. Et gjentakende fenomen er at det er populært å søke på PKU, men dessverre har lærestedene få plasser og dermed får flere innvilget søknaden i REVU, men ikke plass på selve studiet.

I tillegg legger flere prester til rette for kurs- og studieopplegg prostivis, særlig for prestene.

Bispedømmekontoret og prostene arbeider kontinuerlig med å øke bevisstheten og oppslutningen om tilegning av ny kunnskap, inkl. etter- og videreutdanningstilbudet.

Veien videre

- ABV i Borg skal fortsette å være et viktig verktøy for kvalitetssikring av tjenesten som utføres. ABV skal åpne for flere retninger innen veiledning og på den måten speile et stort mangfold av ansatte. Vi vil bruke 2023 til å evaluere, organisere og videreutvikle ABV i Borg
- Læringsplattformen benyttes i større grad. Arbeidet med å ta bort påviste tekniske hindringer videreføres og forsterkes.
- Opparbeidet kompetanse skal i større grad benyttes i organisasjonen ved at de som har fått innvilget etter- og videreutdanning som normalordning benyttes på fagsamlinger både i eget og andre prostier mm.

B2 Kirken er der livet leves

B 2.1 Styrker kirke som kulturarena og forvalter av kulturarv for alle generasjoner

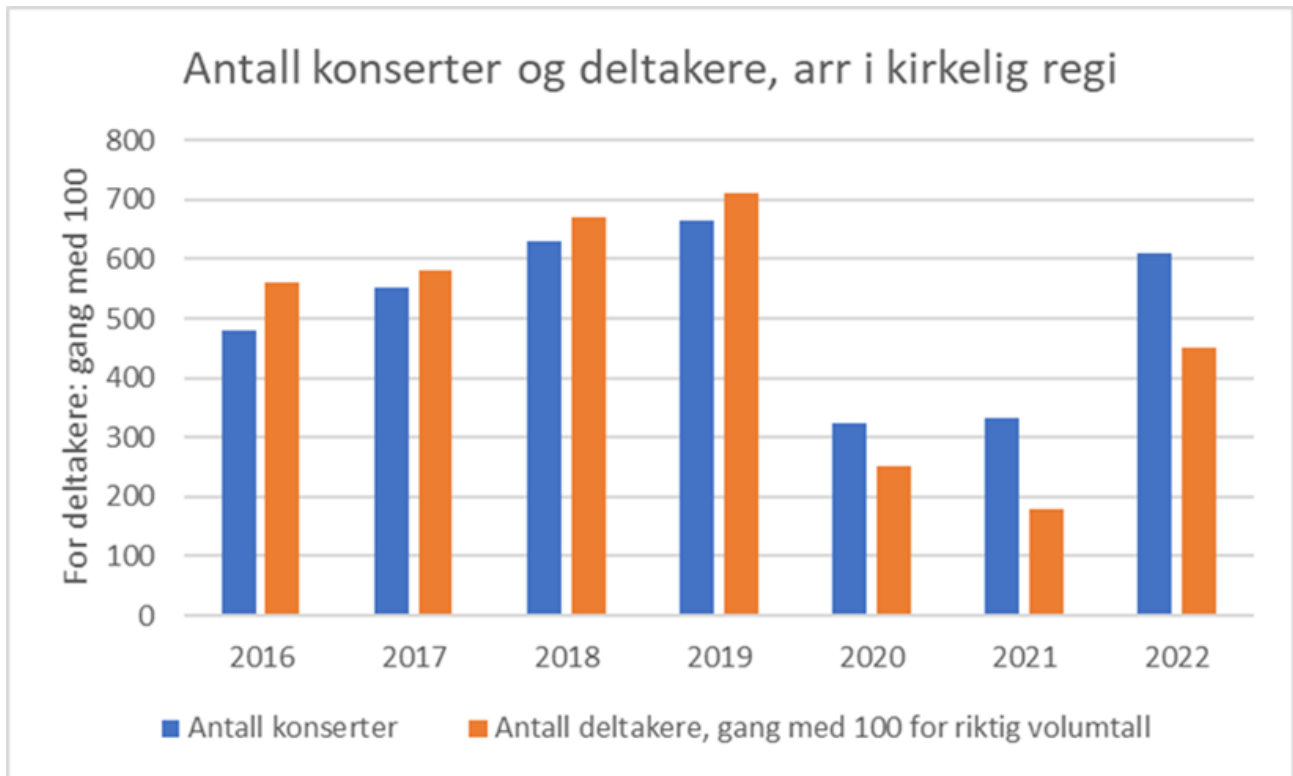
Resultatmål 2.1.1 Vekst i antall deltakere på konserter og kulturarrangement

Resultat

Det har naturlig nok vært en kraftig vekst i antall deltakere fra årene 20-21. Sammenlignet med 2019 er det en nedgang på 36% i deltagelsen på egne konserter, og 43% på kulturarrangementer.

Antallet konserter har bare en svak nedgang (8%), mens antall kulturarrangement har gått ned med 37%.

Resultatmål ikke oppnådd.



Vurdering

Sett i forhold til nasjonale tall har Borg hatt en god utvikling når det gjelder å opprettholde antall arrangementer: Nasjonalt er antall konserter gått ned med 20% mot Borg 8%. Når det gjelder deltakelse har Borg imidlertid hatt en større nedgang en nasjonalt; 36% mot nasjonalt 28%.

Når det gjelder andres arrangementer i kirkene er trenden tilsvarende. Men nedgangen i deltakerantall er lavere for konserter, bare 16%. Noe av årsaken kan ligge i hva slags type arrangementer denne kategorien omfatter. Det er vel kjent at kirkerommet ofte benyttes til konserter der publikum er «internt» og lite utsatt for svingninger, som elevkonserter og konserter med lokale aktører. Og at oppslutningen på slike er mer stabilt høy enn alminnelige åpne konserter.

Det har vært lagt ned et betydelig arbeid blant kirkens musikk- og kulturarbeidere for å gi mennesker tilgang på opplevelser i kirkerommene igjen. Det er mye tradisjon knyttet til konserter og andre kulturopplevelser. Når disse er brutt to år på rad tar det tid å gjenoppbygge og fornye dem. Det er lovende at antallet konserter nesten er tilbake på 2019-nivå. Det betyr at mye ligger til rette for å ta utviklingen et steg videre.

Det er grunn til å tro at Borgs strategimål nr 4 «Flere deltar i kirkens kunst- og kulturliv, og kirkens kunst- og kulturliv videreutvikles», har hatt betydning for at man så raskt har klart å få antall konserter opp på et normalnivå igjen. Det er og verdt å merke seg at antall konserter er høyere enn i samtlige år 2013-2017. (Se tabell under)

Oppmerksomhet rundt strategimålet kan ha bidratt til at kirkemusikk og kultur har blitt prioritert i arbeidet med gjenåpningen av samfunn og kirke.

2022 er et år der på oppslutningen på arrangementer generelt i samfunnet fremdeles er lav sammenlignet med årene før pandemien. Antall kinobesøk gikk ned med 24% fra 2019 til 2022 (Kilde: «Film og Kino»). Forklaringer som ofte nevnes er endrede vaner og fremdeles smittefrykt. Dette har trolig påvirket kirkens kulturtilbud også.

Veien videre:

Det må være et naturlig mål å arbeide for at deltakelsen på konserter og kulturarrangementer øker. Tilbudet er der i stor grad, så da handler mye om kommunikasjon og tilpassing av tilbud etter målgrupper og behov/ønsker. Derfor vil vi i 2023:

- Benytte kommunikasjonsressursene i prostiene til å øke kvalitet og målrettethet i PR-arbeidet
- Lete etter årsaker til stor nedgang i antall kulturarrangementer, og finne tiltak.
- Støtte og styrke kirkemusikalske ansatte gjennom faglig utvikling og legge til rette for økt samarbeid med andre aktører

Resultatmål 2.1.2 Alle kirkebygg i Borg er tilstandsvurdert

Resultat

Resultatene av Kirkekontrollen i 2021 i regi av KA viste rapportering på 1421 av landets 1636 kirker, det gir et landsgjennomsnitt på 87 %. I Borg bispedømme ble det utført kontroll på 128 kirker, og det utgjør 96 % av kirkene i bispedømmet. Resultatmål oppnådd.

Vurdering



Resultatene av kontrollen viser nødvendigheten av å jobbe med tilstandsanalyser framover, og her er KA en viktig samarbeidspartner. Middelalderkirkene i stein kom dårligst ut i undersøkelsen, og særlig på ytterveggenes tilstand. Av alle kirker det er rapportert på i Borg, meldes det om at hele 40 kirker har et klimaskall som er mindre bra eller dårlig. Her er også trekirkene tatt med. I resultatene fra Borg viste tallene at det fortsatt var 47 kirker som hadde el-tavler med skrusikringer og at det var 73 kirker som manglet varmestyring. Det meldes om at 47 kirker slår dårlig ut på tilgjengelighet. (Se eget avsnitt nedenfor) Dette gjelder 37 % av kirkene som det er rapportert på i Borg, og gir et dårligere bilde enn landsgjennomsnittet. Borg bispedømme sitt vedtak av 14.12.21 om strategiske mål for bispedømmet, gir retning for søke å bevisstgjøre sterkere på disse områdene framover.

Bilde 1 – Rehabilitering av tårn Immanuel's kirke Halden. Foto Jan Ivar Andreassen

Tilstandsanalysene er i kirkekontrollen delt inn i tre kategorier;

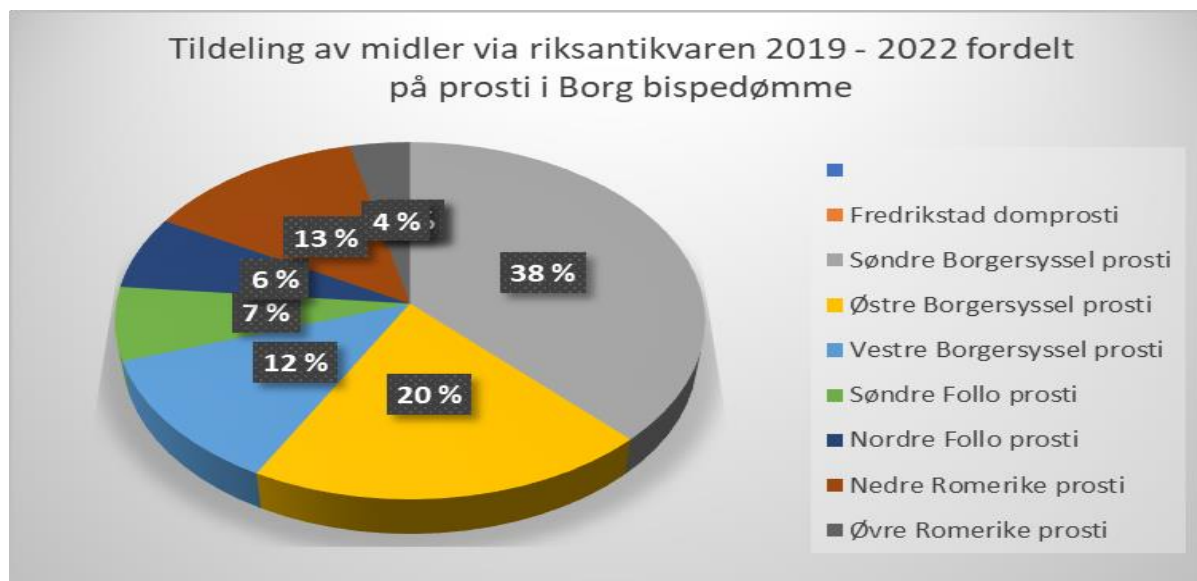
1. Visuell inspeksjon av kirkeeier,
- 2 Grundigere undersøkelse av fagfolk
3. Inngripende undersøkelse av spesialister.

Kirkevergene har meldt at det er gjennomført til sammen 21 nye tilstandsvurderinger fordelt på de tre kategoriene etter at kirkekontrollen var rapportert ferdig i 2021. Tilstandsvurderingene som er gjennomført er i hovedtrekk gjort på enkeltdeler av kirkenes bygningskropp.

KA har understreket at tilstandsundersøkelsen framover bør ha hovedvekt på kategori 2 og 3. Regjeringen har i 2022 satt av fem millioner til forprosjektering av tiltak for middelalderkirker i stein og tilstandsundersøkelser blir prioritert. KA meldte nylig at 42 middelalderkirker får tildelt statlige midler for å gjennomføre en faglig undersøkelse. Undersøkelsene skjer først våren 2023. Til arbeidet har KA utviklet et nytt tilstandsanalyseverktøy som skal brukes. Undersøkelsen prioriterer 9 av middelalderkirkene i Borg bispedømme.

Det er i dette kapitlet verd å nevne noe om vedlikeholds-aktiviteten på kirkene. Gjennom statsbudsjettet siste fireårs periode har Stortinget bevilget rundt 200 millioner kroner for å ta hånd om vedlikeholdsetterslepet på de fredede og listeførte kirkene i landet. RA forvalter midlene, og til klimaskallsikring, bytte av rørovner og strømtavler samt forprosjekt murverk, er det gitt tilsagn midler til 28 kirker i Borg bispedømme. Til sammen gir dette en statlig tilførsel av om lag 21 millioner kroner til formålet. Det er knyttet betingelser til egenfinansieringen og rapporteringen for å utløse det enkelte tilsagnsbeløp, og derfor har også fellesrådenes dialog med sine respektive kommuner vært avgjørende for igangsetting av vedlikeholdsprosjektene. Ved hvert av disse prosjektene, er det utarbeidet beskrivelse av hvordan arbeidet

skal gjennomføres, hvilke vedtak som er gjort i forhold til dispensasjon, materialbruk og dokumentasjon. Resultatet er at mange kirker har fått et betydelig løft på ovennevnte områder, og tilstanden er forbedret, men vedlikeholdsetterslepet er stort, og mye gjenstår. Diagrammet nedenfor viser fordelingen av de statlige midlene pr prosti.



Aktiviteten rundt tilskuddsmidlene fra RA og koronastøtte via kommunene har satt fart på vedlikeholdsprosjektene i de forskjellige prostiene. Beløpene og fordelingen som er gjort i forhold til brannsikring kommer ikke fram i diagrammet over. Disse er unntatt offentlighet.

Veien videre

Samlerapporten – Bevaringsstrategi for kulturhistorisk verdifulle kirker, underskrevet av Riksantikvaren og Kirkerådet, og som ble overlevert tros- og livsynsministeren i desember gir retning. Anbefalingen som gis i rapporten beskrives som en form av et rammeverk som må skrives ut i sin helhet for å kunne tre i funksjon. Arbeidet anbefales igangsatt så raskt som mulig dersom strategi og programmer planlegges lansert i 2024. I innretting av bevaringsprogrammet foreslås det å opprette tre bevaringsprogrammer: 1.

“Middelalderkirker” (steinkirker og trekirker). 2. Kirker 1537 – 1850. 3. Kirker etter 1850. I rapporten pekes det på at “kunnskap og kompetanse” er avgjørende for å få et godt resultat. “Opplevelse og formidling” er viktige faktorer for å opprettholde og styrke bruken av kirkene og dermed kirkens posisjon i samfunnet.

“Engasjement og deltagelse” er innsatsfaktorer som er viktige for å sikre et varig vern av kirken og kirkestedene. Ved å søke å gjøre disse ordene til handling, underbygges de strategiske målene som er vedtatt for bispedømmet på flere plan, og som det må stimuleres til.

Resultatmål 2.1.3 Flere åpne kirker og flere besøkende til åpne kirker

Resultat

Det har vært en økning i antall dager åpne kirker fra 2021 til 2022 på 2 %. Økningen er lavere enn landsgjennomsnittet. Veikirker/pilegrimskirker: antall dager som kirken var åpen for reisende og pilgrimer i løpet av året har økt fra 283 i 2019 til 339 i 2022. Dette er en økning på 20%.

Totalt er det 1600 dager/kvelder med åpne kirker i Borg. I forbindelse med allehelgen har det vært en økning i antall åpne kirker fra 88 til 91 kirker og en økning i antall timer med åpne kirker på 8 % fra 2021. Antall besøkende til åpne kirker under allehelgen har hatt en nedgang på 13,5 % fra 2021. Resultatmål delvis oppnådd.

Vurdering

Dette er en indikator vi ser at det rapporteres noe tilfeldig på. I diakonirapporten forteller diakonene at åpne kirker betyr mye når det skjer alvorlige hendelser i lokalmiljøet. Dette bekreftes også gjennom nyhetsbildet når media har reportasjer fra steder hvor det har skjedd tragiske hendelser og dødsfall. Kirken

åpnes for de som bor der, og sokneprester og kommunens kriseteam bekrefter at dette tas godt imot av innbyggerne og at mange søker til kirken i slike situasjoner. I 2022 rapporteres det om 28 tilfeller av åpen kirke i forbindelse med særskilte hendelser, noe som er en økning på 18 tilfeller fra 2021. I tillegg rapporteres det om økt antall åpne kirker i forbindelse med krigen i Ukraina gjennom hele 2022. Dette er ikke tallfestet. Se mer om dette under punkt 3.2.4.

Antall åpne kirker i forbindelse med markeringen av allehelgen vurderes nærmere under punkt 3.2.3.

Det er fortsatt et stort potensiale for å forsterke tilbudet om åpen kirke framover. Vi ser at det betyr mye for folk både ved særlige hendelser og generelt i sentrumsnære kirker der folk ferdes. Utfordringene er knyttet til å rekruttere frivillige, markedsføre og synliggjøre tilbudet, samt tekniske detaljer knyttet til sikring av kirkerom og inventar.

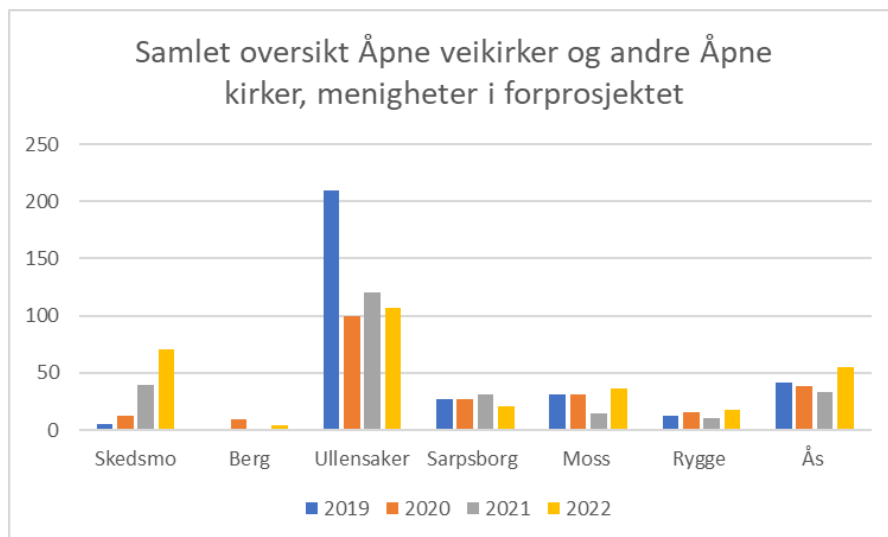
Mulighetene prostene peker på er samarbeid med lag og foreninger (som i Sarpsborg Sanitetskvinnene, Skedsmo historielag) og det er også en større åpenhet blant ansatte for at kirkene holdes åpne når kirkemusikere, kirketjenere eller prester oppholder seg i kirkerommet i løpet av uken. Dette er et tema som biskopen utfordrer lokalkirken på under visitaser.

Åpen veikirker/pilegrimskirke

I 2022 har Borg bispedømme, sammen med Borgleden pilegrimssenter, Oslo pilegrimssenter og i Sarpsborg, samarbeidet om et forprosjekt med tildelte midler fra Viken fylkeskommune om «Kirkebygg som KulturArvOpplevelser Borg bispedømme»: Åpne kirker langs pilegrimsleden gjennom bispedømmet.

Litt om datakvaliteten: Det kan se ut som om skjelningen mellom "Åpen veikirke" og "Åpen kirke" i rapporteringen ikke har vært konsekvent. Noen har oppgitt samme tall for begge kategorier, noen rapporterer kun på "Åpen kirke". Ut fra veiledningen til statistikken kan det være åpent for tolkning om Åpen veikirke er en underkategori under Åpen kirke, eller en egen kategori. Derfor viser vi og samlede tall for åpne veikirker og øvrige åpne kirker.

Besøket i de 7 menighetene som fikk midler i denne ordningen (Ullensaker, Skedsmo, Sarpsborg, Moss, Rygge, Ås og Berg) utviklet seg slik fra 2019 til 2022:



Det er særlig Skedsmo kirke og kirkene i Follo som opplever økning. En helhetlig vurdering av forprosjektets effekt er vanskelig å gi, grunnet datakvaliteten. Noen menigheter har hatt økning. Andre menigheter har fra før av hatt et godt tilbud, og fått forsterket dette. En grundigere evaluering må gjøres før en evt. opptrapping av prosjektet.

Erfaringer fra menighetene: Mer struktur på åpen kirke, mer synlighet når kirken er åpen. Økt engasjement lokalt, både for pilegrimsarbeid og for åpne kirker. Større fokus på samhandling med andre aktører. Det er blitt lagt til rette for tilrettelegging på kirkegård, med benker og vann, tilrettelegging av toalett for pilegrimer. Berg menighet har, som følge av prosjektet, nedsatt en arbeidsgruppe som arbeider med å tilrettelegge stabburet ved Berg kirke til overnatting og pilegrimskapell.

Utdrag fra evalueringen fra Skedsmo menighet:



«Vi har hatt åpen kirke alle dager i uken. Dessuten organisert benker og vann- og toalettmuligheter. Vår digitale kirkevert på kirkebakken har fått informasjon på engelsk og tysk. Det fungerte godt. Mange benyttet seg av vår digitale tavle. Vi har kjøpt eget beachflagg for å synliggjøre et vi er pilegrimskirke. Flere



av frivillige og ansatte hadde flott opplevelser med samtaler med pilegrimer fra ulike land. I ettertid har flere frivillige gitt uttrykk for at de gjerne vil delta i ordningen. Uavhengig av pilegrimer skal vi prøve å få til åpen kirke i løpet av året.» Skedsmo menighet har i etterkant rapportert at de, på grunn av erfaringene med dette prosjektet, hadde åpen kirke i romjula.

Veien videre

- Borg bispedømmeråd vil fortsette arbeidet med å utvikle ressurser til bruk av åpne kirker som ledd i pilegrimsarbeidet, allehelgensarbeidet og ved kriser og hendelser i lokalsamfunn.
- Vurdere å søke midler fra Viken til et hovedprosjekt for veikirke/pilegrimskirke
- Bruke erfaringer fra menighetene med forprosjekt til å stimulere flere menigheter til å ha Åpen veikirke.

Resultatmål 2.1.4 Pilegrim

Kvalitativ vurdering:

Pilegrimsarbeidet i Borg er i stadig utvikling. Oslo pilegrimssenter og Borgleden pilegrimssenter er viktige drivkrefter for arbeidet. Både bispedømmerådet og flere menigheter på Romerike er medlemmer i Oslo pilegrimssenter. Biskopen er medeier i Borgleden pilegrimssenter. I 2022 arrangerte pilegrimssenterne turlederkurs for pilegrimer, der flere fra bispedømmet deltok. Oslo pilegrimssenter rapporterer om at antallet utsendte pilegrimer fra Oslo pilegrimssenter er det høyeste siden de begynte å måle dette i 2012. Hele 850 pilegrimer ble sendt ut i 2022, i 2019 var det 618.

Borgleden pilegrimssenter er samlokalisert med DNT Nedre Glomma og i Sarpsborg, og har foreløpig ikke egne tall på besøk, men vil arbeide med å utvikle rapporteringsgrunnlaget sitt fra 2023.

Pilegrimsvandringer er godt på vei til å bli inkludert, både i trosopplæring og i skole-/kirkesamarbeid. I trosopplæringen blir det særlig brukt som en del av konfirmantundervisningen. Noen lager egne opplegg for vandringene, med ulike tema som vern om skaperverket eller Salme 23, mens andre har tatt i bruk opplegg i «Pilegrimsboka», som kom på norsk i 2022. I skole-/kirkesamarbeidet har både Halden og Sarpsborg gode erfaringer med pilegrimsvandringer for storskolen, og disse erfaringene har vi lyst til å dele videre i bispedømmet i løpet av året som kommer

Mye av pilegrimsarbeidet i 2022 var ellers knyttet til forprosjektet om «Kirken som KulturArvOpplevelser». Dette er beskrevet nærmere under 2.1.3.

Veien videre:

- Videreutvikle pilegrim som del av trosopplæring og skole-kirke.
- Dele erfaringer fra Halden og Sarpsborg med andre aktuelle menigheter

Resultatmål 2.1.5 Samarbeidet skole-kirke styrkes

Resultat

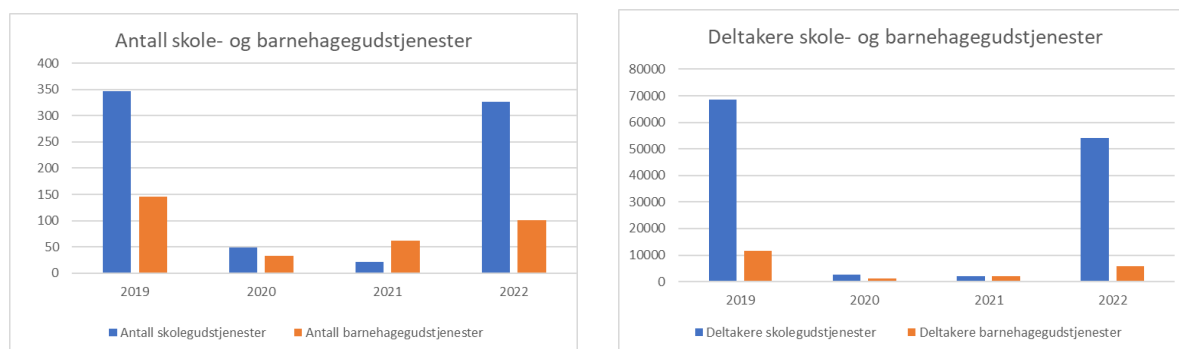
Skole/barnehagebesøk i kirkene er tilbake til 2019 nivå, etter to år med veldig mange avlyste tiltak grunnet pandemi. Også når det gjelder kirkens besøk i barnehager er vi tilbake; det er kun tallet på besøk fra kirken i skolen som henger igjen. Men selv om det der er en nedgang på 23% fra 2019 er det en oppgang på 48% fra 2021. Når det gjelder gudstjenester for barnehager og skoler var det knyttet stor spenning til hvordan det ville være å ta opp igjen de gode tradisjonene det mange steder er for å ha slike.

På dette feltet er vi ikke helt tilbake på 2019-nivå, men på god vei, særlig på skolegudstjenester der vi bare er 6% bak 2019-tallet. Barnehagegudstjenestene ligger litt bak med 30% nedgang fra 2019.

Antallet deltakere på disse typene gudstjenester har en noe større nedgang. Resultatmål delvis oppnådd.

Vurdering

I tabellene under vises antall gudstjenester og antall deltagere i årene 2019-2022.



Vi erfarer at menighetene har klart å holde god kontakt med skolene under pandemien, og at all innsats for å få til alternative opplegg, og planlegge for arrangementer helt frem til de ble umulige å gjennomføre pga. restriksjoner, har gjort at arbeidet med å komme tilbake til normalen ha gått veldig bra.

Når det gjelder droppet i deltakelse pekes det på flere årsaker: Det var veldig mye sykdom i befolkningen og ikke minst blant skoleungdom før jul. Det nevnes og at det er skolen som sitter på både informasjon, påmelding og rigg av alternative opplegg. Det er derfor ikke så mye kirken kan gjøre for å påvirke deltakerantallet, annet enn å sikre god kvalitet på gudstjenestene. Det er også rimelig å anta at kirkens tilstedeværelse i, og arbeid for, barne- og ungdomskullene i lokalmiljøet spiller inn.

Når det gjelder barnehagene melder flere proster om flere avlysninger knyttet til sykdom i personalet, og noe problemer knyttet til sen informasjon fra kirken.

Noen steder er det tradisjon for påskegudstjenester; disse ble i større grad rammet da de kom tettere på gjenåpningen.

Borg bispedømmeråd har i samarbeid med IKO, Håpets Katedral og Dialogforum Østfold utviklet og distribuert det tverreligiøse undervisningsopplegget «Bønn og bærekraft» til bruk i ungdomsskolen. Opplegget er utviklet etter ny fagplan i KRLE-faget, og delt på flere av Facebook sine sider for lærere, i tillegg til IKO sine nettsider. Opplegget ligger på Borgs hjemmesider, under Aktuelt/Bønn og bærekraft, lenke [her](#).

Veien videre:

- Utfordre menigheter til å ta i bruk tverreligiøst undervisningsopplegg utviklet i tråd med fagfornyelsen og i samarbeid med IKO, Dialogforum Østfold og Håpets katedral.
- Følge opp og veilede prosti som er i gang med et strategisk arbeid for skole-kirkesamarbeidet.
- Oppfordre og bidra til at minst ett nytt prosti kommer i gang med utvikling av plan for skole-kirkesamarbeidet.
- Legge til rette for erfaringsdeling på dette feltet på Teamsmøter med undervisningsansatte
- Bidra til at det etableres flere planer for skole-kirke-samarbeid på kommunenivå.
- Formidling av gode eksempler og rådgivning på tvers i bispedømmet.

B 2.2 Bidrar til å virkeliggjøre bærekraftmålene - lokalt, nasjonalt og globalt

FNs bærekraftsmål er forpliktende for en hel verden. I denne verden er vi kirke, og har et like stort ansvar som alle andre for at målene skal nås innen 2030. I diakoniundersøkelsen (bdr 2022) svarer 67% av diakonene at de i løpet av 2022 har arbeidet med å koble FNs bærekraftsmål til sitt diakonale arbeid, noe som er en økning på 6 pp fra i fjor.

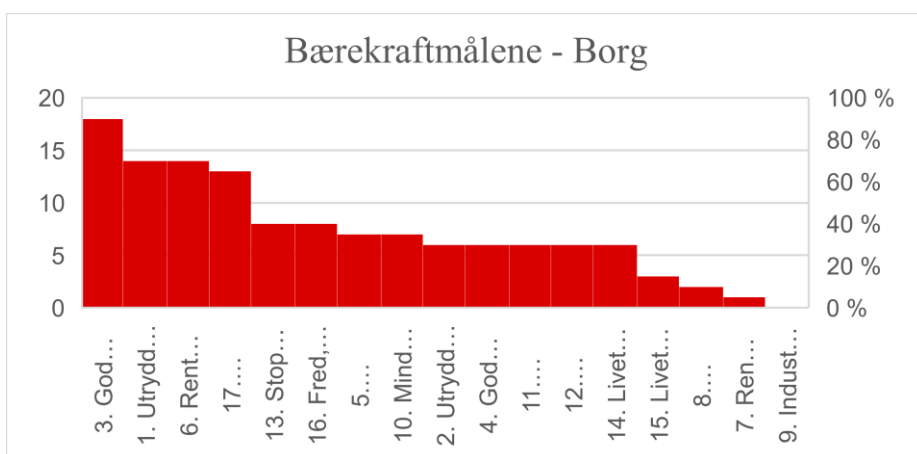
Fire av FNs bærekraftsmål kommer høyt opp når vi spør menighetene om hvilke mål de har jobbet med. Disse er: 1. Utrydde fattigdom, 3. God helse og livskvalitet, 6. Rent vann og gode sanitærforhold, 17. Samarbeid for å nå målene. Arbeidet med disse viser seg tydelig når vi ser hvilke arenaer og samarbeidsavtaler menighetene har til kommunen og andre organisasjoner. Videre er det en stor mellombolk med ni av målene som mange jobber jevnt opp mot, mens fire av målene har lite eller intet fokus. Det er ikke overraskende at de målene som omhandler helse, livskvalitet, levekår og det sosiale aspektet peker seg ut.

Det at hele 13 mål er såpass godt innlemmet i arbeidet, er svært gledelig lesning og viser at menighetene i Borg er seg sitt ansvar bevisst. Det viser også at kirken favner bredt i sitt arbeid og at vi er en høyst relevant samfunnsaktør.

Prostene rapporterer at diakonene er flinke til å løfte temaet frem. Det har vært flere gode diakonale samarbeidstiltak som har bidratt til å virkeliggjøre målene; matutdeling, kulturtilbud og turer for flykninger, samarbeid med kommunen om god psykisk helse og livskvalitet, bekjempelse av fattigdom og sult.



Mange menigheter knytter sitt arbeid med klima opp mot bærekraftmålene og de brukes aktivt inn mot KN's fasteaksjon og en del inn i konfirmantarbeidet. Videre har det vært avholdt møte med kommunen om felles satsning og flere fellesråd har jobbet med innspill til kommuneplaner



Vi ser at det fortsatt er størst søkelys på bærekraftmålene innenfor det diakonale feltet. Det er derfor viktig at det framover blir jobbet strategisk med målene også i de andre faggruppene, blant frivillige og i ulike styrever og råd rundt om i våre menigheter.

Resultatmål 2.2.1 Flere menigheter med diakonalt kommunalt samarbeid og satsinger

Resultat

Godt over halvparten av menighetene (53%) rapporterer om formelle avtaler. Når det gjelder uformelle avtaler er antallet langt høyere (83%). Det viser at kirken er på flere arenaer og er en stadig økende samfunnsaktør i samarbeid med kommunene. Resultatmål oppnådd.

Vurdering

Rapporteringen i år er annerledes enn i fjor, noe som gjør at vi ikke har helt nøyaktige tall, men det ser ut til at det er en økning både på formelle og uformelle avtaler. Det er mye godt samarbeid, og ofte kommer det i stand på bakgrunn av relasjoner. Dette er veldig bra. Samtidig vet vi at avtaler kan forsvinner når relasjonene ikke lenger er der. Det er derfor viktig at det jobbes fram en formalitet, slik at samarbeidet ikke kun er basert på og avhengig av enkeltpersoner. Det betyr at vi fortsatt må ha søkelys på å få formalisert de uformelle avtalene.

Det har i 2022 vært et godt samarbeid med kommunene om tilbud og integrering for ukrainske flyktninger i flere av menighetene i Borg. Se mer om dette under punkt 3.2.4. Det diakonale arbeidet skjer også i samarbeid med andre aktører enn kommunen. Se punkt 2.3.1.

Samskaping og samarbeid med offentlige, kommunale og andre organisasjoner har økt, noe som er i tråd med et integrert perspektiv og implementering av FNs bærekraftsmål. Når vi summerer opp og ser alle de diakonale tiltak og aktiviteter som har vært gjennomført dette året, er det gledelig å se at vi finner en så klar kobling til flere av FNs bærekraftsmål.

Veien videre

- Arbeide videre med å spre informasjon og kunnskap om FNs bærekraftsmål til ledere, ansatte og valgte råd på alle nivåer.
- Bidra til fortsatt god samhandling mellom lokalkirke, kommuner og andre aktører inn mot konkrete og formelle samarbeidsavtaler.
- Støtte menighetene med kompetanse på forberedelse og inngåelse av formelle avtaler gjennom veiledning og utarbeidelse av en mal for skriftlige avtaler.

Resultatmål 2.2.2 Kirken fremmer menneskeverd, fred, menneskerettigheter og vern om skaperverket

Resultat

I 2022 ble en ny menighet registrert som Grønn menighet. Resultatmål oppnådd.

I 2022 ble 1 ny menighet registrert som inkluderende menighet. Antall sokn med tilbud rettet mot funksjonshemmede har hatt en økning på 5,4 % fra 2019, og en gjennomsnittlig økning på 109,9 % de siste 5 årene. Resultatmål oppnådd.

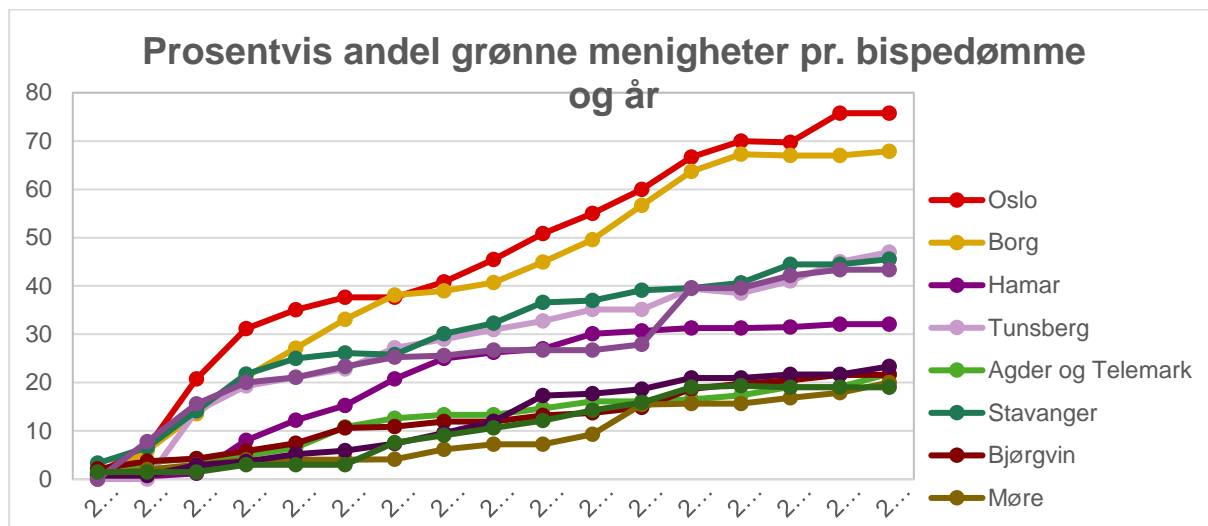
Samtlige menigheter i Borg med unntak av en menighet, deltok i KNs fasteaksjon i 2022, og det ble i alt avholdt 257 ofringer til KN. Resultatmål oppnådd.

Det ble gjennomført fredsmarkeringer og fredsbeder mange steder i bispedømmet i 2022. Bla på Håpets katedral.

Vurdering grønne menigheter

Det har over tid vært en jevn tilstrømning av nye GM hvert år, med unntak av årene 2020 og 2021. Det er

registrert totalt 74 GM i Borg som utgjør 68 % av menighetene. Borg er dermed fortsatt det bispedømmet med flest GM og ligger som nr. 2 etter Oslo i andel GM.



Fra diakonene rapporteres det om økt fokus på miljøforebyggende tiltak og på GM. De ønsker å være miljøbevisste og det gir seg utslag i alt fra søppel-sortering og bruk av led-lys på arbeidsplassen til arrangement i menighetene med gjenbruksdager, markering av skaperverkets dag, undervisning for barn og unge, temadager, strandrydding og ulike innsamlingsaksjoner.

Det bør være potensiale for fortsatt å øke antall GM i Borg, selv om vi pr. nå ligger langt over gjennomsnittet for hele landet, som er på 36 %. I Kirkemøtesak 15/21 «Mer himmel på en truet jord», er det vedtatt å stimulere alle menigheter til å bli Grønn Menighet innen 2030. I Borg er vi på god vei, men det bør like fullt være en målsetting for oss at alle våre menigheter er grønne menigheter innen utgangen av 2030.

Vurdering inkluderende menigheter

Totalt har vi nå 33 menigheter i Borg som er registrert som inkluderende menighet. Arbeidet med å få flere menigheter til å forplikte seg til denne ordningen følges opp av samfunns- og diakonirådgiver i samarbeid med inkluderingsprest Elisabeth Kristiansen, og i samsvar med strategiplan for samfunn og diakoni i Borg, satsningsområde 5: Lokal rettferdighet.

Det er viktig for kirken å sikre mennesker med nedsatt funksjonsevne en likeverdig tilhørighet og deltagelse i lokalkirken. Det betyr at kirkens gudstjenester og arrangementer skal være for alle.

Inkluderingspresten har i 2022 hatt flere inspirerende møter med ansatte (hvor mange?) og menighetsrådsmedlemmer, og det er et variert arbeid som gjøres i Borg. Lørdagskafeer er et godt lavterskeltilbud som flere menigheter i bispedømmet driver. Noen har holdt på i mange år, og her finner mange sin plass. Sangstunder og korarbeid er også tiltak som er populære. Musikk er kontaktskapende og viser seg å være et godt verktøy inn i dette arbeidet.



Krårkerøy menighets prosjekt «Tale Bustehale», har vært under utvikling i 2022. De har hatt innspilling av 4 episoder og lansering av juleepisode. Målsetningen er å gjøre trospplæring tilgjengelig for alle barn ved hjelp av tegnstøtte. Disse filmene er også lagt ut på YouTube [Tale Bustehale - YouTube](#). Det har i 2022 vært to

inspirasjonssamling for frivillige og ansatte i bispedømmet som har omhandlet tegn til tale og hjelpemidler til dette.

Samarbeid med helse- og omsorgstjenestene i kommunene er viktig i inkluderingsarbeidet i hele bispedømmet. Det er tett kontakt mellom kirken og alders- og sykehjem og lokale boliger. Kirken tilbyr både besøk hjemme hos folk og inviterer inn til ulike arrangement i kirken, bl.a musikkafe, konserttilbud, demensgudstjeneste og andre tilrettelagte gudstjenester. Inkluderingspresten har hatt månedlige samlinger på arbeidsplass for mennesker med utviklingshemming i Rælingen kommune og sorggruppe for menn i bofellesskap i Lillestrøm kommune.



Syng med oss koret på Stiftsdagen 2022

I diakonirapporten svarer flertallet (54%) at de har etablert samarbeid med kommunen for å sikre alles rett til å utøve sin tro. Dette er en nedgang på 16pp fra i fjor, men samtidig er det en økning på 7pp fra de som sier de er i gang med å få det til. Det er flere av menighetene som rapporterer at de har et stort fokus på inkludering og at de jobber med flere tiltak rettet mot mennesker med funksjonsnedsettelse uten at de har vedtatt at de er inkluderende menighet. Det gjør at vi bør kunne ha en forventning om flere inkluderende menigheter i 2023. Det er viktig at dette arbeidet løftes fram og snakkes om i alle fora. En klar bevisstgjøring hos alle ansatte og frivillige i Borg. Dnk skal være en folkekirke for alle, ingen skal utelates.

For at alle som vil skal kunne komme til kirkene og delta i fellesskapet, er det helt nødvendig at kirkebyggene har god nok tilgjengelighet og er tilrettelagt for alle. Se punkt 3.1.4 Universell utforming.

Fasteaksjon

Kirkens Nødhjelps (KNs) fasteaksjon er godt implementert hos menighetene i Borg. Av 109 sokn, er det kun 1 sokn som ikke har deltatt i aksjonen. I fasteaksjonen 2022 ble det samlet inn 7,2 millioner kroner i Viken fylke. Av disse utgjorde innsamlingen for Østfold og Akershus, 3,9 millioner. I forbindelse med pandemien, gikk inntektene i aksjonen noe ned, men økte altså igjen i 2022. Før pandemien hadde alle menighetene bøsseinnsamling, men ifølge KN er det nå stadig flere menigheter som rydder bort den gamle innsamlingsbøssa og heller satser på nye kreative aktiviteter som f.eks sponsorløp. Gjennomføringen gjøres derfor noe ulik fra menighet til menighet, men felles er at konfirmantene bidrar godt inn. En annen endring er bruken av Vipps. Beløpene fra Vipps øker hvert år og er i ferd med å erstatte kontantene.

Menighetene i Borg hadde til sammen 257 offer til KN i 2022, fordelt på:

- 67 offer til fasteaksjonen
- 73 offer til krigen i Ukraina og flommen i Pakistan
- 97 juleoffer
- 20 andre offer

7,2 millioner er en flott sum, men sammenligner man med at TV-aksjonen 2022 samlet inn over 60 millioner kroner til Leger uten grenser, blir ikke beløpet så stort. Det er derfor viktig at vi fortsetter å løfte

fram og oppfordre menighetene til å støtte KN gjennom fasteaksjonen, offer og andre innsamlingsformer. KN er våre armer globalt. De midlene fasteaksjonen gir, bidrar til at KN kan handle raskt og være på plass med hjelp til hardt rammede mennesker umiddelbart etter en oppstått katastrofesituasjon. Under TV-aksjonen kom biskop i Borg med en oppfordring til menighetene om å gi, og det er gledelig å se at oppfordringen ble tatt på alvor. I summen på innsamlede midler under TV-aksjonen, finner vi bidrag fra flere av menighetene i Borg.

Veien videre

- Motivere menighetene til økt klimaengasjement og til flere grønne menigheter.
- Inspirere og engasjere menighetene til økt fokus på inkluderingsarbeidet og gjennom det få flere til å registrere seg som inkluderende menighet.
- Fortsette arbeidet med å redusere utenforskap for mennesker med nedsatt funksjonsevne.
- Bidra til å bevisstgjøre menighetene om viktigheten av å støtte KN og at KN er Dnks arbeid globalt, for å videreføre og om mulig øke, det gode engasjementet.
- Fasteaksjon fast del av årlig kampanjeplanen for Den norske kirke i Borg

Resultatmål 2.2.3 Redusere miljøbelastning

Resultat

Borg har hatt en restriktiv reisepolicy i mange år. Det er igangsatt en del prosjekter som enda ikke kan dokumentere resultater. Det var større reiseaktivitet i 2022 enn i koronaårene, vi kan ikke dokumentere nedgang klimagassutslipp i 2022. Resultatmål ikke oppnådd.

Vurdering

Kirkerådet har besluttet å etablere et klimakompensasjonsfond. Dette innebærer at Kirkerådet betaler kompensasjon for CO2 utslipp fra flyreiser for egne ansatte og folkevalgte. Disse pengene skal brukes til CO2-utslippsreducerende og energiprodukerende tiltak. Søknadsformålet som ble prioritert denne første gangen, er tiltak for å skifte eldre utebelysning av kirker med LED-pærer og evt. Armatur. Dette er tiltak som i utgangspunktet ikke krever så mye ressurser å gjennomføre, men som gir umiddelbar effekt i CO2 utslippene ved mindre strømforbruk. Beregninger viser at en middels stor kirke vil kunne spare 2500 kWh/år i gjennomsnitt, samt redusere CO2 utslippet med ca. ett tonn pr år. Alle kirkevergene i Borg er informert om søknadsmuligheten. KA melder om stor pågang av søknader fra hele landet. Resultatet av tildelingen ble kunngjort 26.01.2023, det er seks kirker i Borg bispedømme som har fått midler. Disse er fordelt på Østre BORGESYSSSEL og Søndre BORGESYSSSEL prostier.

Varmestyring i kirkene

Som nevnt under pkt. 2.1.2 viste resultatene av kirkekontrollen i 2021 at 73 kirker i Borg bispedømme manglet varmestyringsanlegg. I 2021 fikk 90 av landets kirker statlig tilskudd til utskifting av eldre elektriske sikringsskap og rørover samt montering av varmestyring. 19 av disse kirkene ligger i Borg bispedømme, og 2022 har vært et aktivt år for å få dette på plass. Varmestyringsanleggene gjør at fellesrådene kan tilpasse temperaturen til kirkens aktivitet, og dermed redusere energiforbruket i perioder hvor aktiviteten er lavere. Det siste årets fokus på høye strømpriser aktualiserer viktigheten av at det blir montert varmestyring i kirkene.

Gratis utlånsordning av fossilfrie maskiner og utstyr

Viken fylkeskommune har sammen med Vestfold- og Telemark og Oslo etablert en gratis utlånsordning av fossilfrie maskiner og utstyr som fellesrådene kan benytte seg av på gravplassene rundt omkring. Borg biskop har oppfordret kirkevergene til å benytte seg av ordningen som administreres av prosjektleder ved Klima- og energiavdelingen i Viken fylkeskommune.

B 2.3 Samhandler med organisasjonslivet, andre tros- og kirkesamfunn, offentlige, private og ideelle aktører

Resultatmål 2.3.1 Samarbeid og samhandling mellom ulike enheter på ulike nivåer øker

Resultat

Det er registrert økt samhandling på flere områder og på ulike nivåer. Resultatmål er oppnådd.

Samarbeid mellom råd og arbeidsgiverlinjer på ulike nivåer

Samarbeidet med Borg kirkevergelag i Borg arbeidsgiverforum har resultert i et systematisk strategisk arbeid gjennom hele året. Dette har ført til utvikling for ABV, en vellykket årskonferanse for Borg arbeidsgiverforum, samarbeid rundt Kommunikasjonsløftet og kommunikasjonsdag for ansatte og rådsmedlemmer i mars, samt felles fagdager for undervisningsansatte og diakonmedarbeidere.

Borg arbeidsgiverforum som består av fem representanter fra Borg kirkevergelag, biskop, stiftsdirektør, prost, assisterende stiftsdirektør og leder personalavdeling i Borg bispedømmeråd har hatt 7 møter i 2022. Alle kirkeverger og proster i Borg var samlet til årskonferanse for arbeidsgiverne i mai 2022.

I 2022 har alle valgte ledere av menighetsråd og fellestråd sammen med sine administrative støtter vært invitert til samling for valgte ledere på Gardermoen i mars over to dager, med tema som samarbeid stab-råd og strategisk ledelse i lokalkirken. Samme gruppe var også invitert til digitalt innspillmøte i forkant av Kirkemøtet 2022. Det er etablert et teamsrom for valgte ledere i Borg som gjør det enklere å dele erfaringer og kunnskap. Borg bulletin som det viktigste kommunikasjonsmiddelet til valgte råd har hatt månedlige utsendinger gjennom hele 2022.



Vi har definert det «å strikke sammen nivå og enheter» som et ønsket mål. Vi har brukt alle arenaer der flere yrkesgrupper og representanter fra de ulike arbeidsgiverlinjene har vært tilstede, til å fokusere på felles mål. Vi opplever fortsatt at strategiplanen for Den norske kirke i Borg i stadig større grad brukes og bidrar til felles retning. Vi har i forbindelse med Kirka Vår helhetlig menighetsplan innhentet samtlige strategiplaner som finnes i menigheter i Borg.

Vi ser også at vi oftere får styringsgrupper og arbeidsgrupper på tvers av enheter og nivåer. Det er mange ulike ledere på ulike nivåer- ledelsesstøtte og mest mulig åpenhet bidrar til at flere drar i samme retning og definerer seg inn i fellesskapet.

Borg bispedømmeråd vil fortsette arbeidet med å støtte ledere på alle nivåer og skape arenaer for samledelse og strategiske drøftinger. Planen for støtte til menighetsråd og fellesråd over fire år i samarbeid med kirkevergelaget videreføres; Vi jobber videre med å arrangere ledersamlinger, støtte menighetsrådene i ledernetverk på prostnivå, dele kunnskap og ha fokus på strategisk arbeid og Kommunikasjonsløftet.

Diakonifeltet

Det diakonale arbeidet skjer også i samarbeid med andre aktører enn kommunen. I Borg rapporteres det om formelle samarbeidsavtaler med blant annet Kirkens bymisjon, Kirkens SOS, Frelsesarmeen, Røde kors, ulike lokale idrettslag, politiet og kjøpesentre. I Nedre Romerike, har diakonene fått til en avtale med Strømmen kjøpesenter, hvor diakonene er synlig til stede på senteret og har tid for samtale for de som ønsker. Tiltaket er spesielt rettet mot ungdom, og diakonene er på plass i forbindelse med storefri, fredag kveld og noen lørdager. Det er på trappene at de også skal få et eget rom til disposisjon på senteret.

Borg har opparbeidet seg høy diakonal betjening ved en økt satsning på diakoni. Av 109 sokn, er det kun 4 sokn som mangler diakonal betjening, noe som gir en prosentandel på 96%. Nasjonalt er snittet på 61% diakonal betjening. I 2022 er antall menighetsdiakoner/diakoniarbeidere i Borg 43. I tillegg kommer samarbeid med diakoner fra andre organisasjoner, KABB, Sunnaas sykehus, KN og Kirkens bymisjon. Det er i 2022 opprettet flere nye diakon-stillinger spesielt rettet mot arbeid med barn og unge. Dette i tråd med vedtaket fra 2020 om en satsning på ungdomsdiakoni og diakoni generelt i strategiplan for samfunn og diakoni i Borg.

Kirkebygg-feltet

I forberedelsen til det nasjonale arbeidet med bevaringsprogrammet for kirkebygg, samarbeidet Kirkerådet og bispedømmet om en felles befarings på kirkesteder i Halden som hadde gjennomført prosjekter som følge av tilførte midler fra Barne- og familiedepartementet. Befaringen fant sted i oktober, og i tillegg til representantene fra Kirkerådet og bispedømmet, deltok også lokal kirken og ledende kommunepolitikere. Under befaringsen ble det fokusert på muligheter for samhandling og muligheter som ligger i å utvikle kirkestedene.

Kirkebygggrådgiver samhandler på mange områder: Har i 22 sittet i programkomiteen for den nasjonale kirke- og gravplasskonferansen 2023, sammen med KA, Drammens kirkeverge, Statsforvalteren i Vestfold og Telemark.



I forberedelsen til det nasjonale arbeidet med bevaringsprogrammet for kirkebygg, samarbeidet Kirkerådet og bispedømmet om en felles befarings på kirkesteder i Halden som hadde gjennomført prosjekter som følge av tilførte BFD midler. Befaringen fant sted i oktober, og i tillegg til representantene fra Kirkerådet og bispedømmet, deltok også lokal kirken og ledende kommunepolitikere. På bildet ser vi Prestebakke kirke i bakgrunn og fra venstre:

Prost i Søndre Borgesyssel prosti Espen Feilberg Jacobsen, kirkeverge i Halden Per Holger Andersen, varaordfører i Halden og historiker Jens Bakke, kirkefagsjef Borg Dag-Kjetil Hartberg, seniorrådgiver i Kirkerådet Oddbjørn Sørmoen, kirkebygggrådgiver i Kirkerådet Martin Reichenbach og seniorrådgiver Borg Jan Ivar Andreassen.

Foto: Rådgiver kirke - og samfunn Borg Åslaug Gabestad

Dialogforum Østfold er et viktig organ og Borg bispedømmeråds hovedaktør for å oppnå målet om en styrket religionsdialog, dette arbeidet er styrket i 2021. Se omtale under resultatmål 3.4 tidligere i årsrapporten.

Borg pilegrimssenter AS er etablert som et ideelt aksjeselskap i samarbeid mellom Østfoldmuseene, Borg biskop, Sarpsborg kommune og iSarpsborg. Viken fylkeskommune m.fl. er bidragsytere.

Oppsummering og arbeid videre

Arbeidet med samhandling fortsetter og har fått sin egen dynamikk. Analysene i årsrapportarbeidet viser at samhandling og samarbeid er de strategiene som vi har størst potensiale på å utvikle for strategisk måloppnåelse særlig for skole-kirke samarbeid, kultur og diakoni.

Borg bispedømmeråd vil fortsette arbeidet med å støtte ledere på alle nivåer og skape arenaer for samledelse og strategiske drøftinger. Planen for støtte til menighetsråd og fellesråd over fire år i samarbeid med kirkevergelaget videreføres; Vi jobber videre med å arrangere ledersamlinger, støtte menighetsrådene i ledernetverk på prostinivå, dele kunnskap og ha fokus på strategisk arbeid og Kommunikasjonsløftet.

I 2023 vil vi arbeide for å videreutvikle ansattes profesjonalitet som samhandlingsaktør med kommunene, bla med hensyn til metodikk.

Resultatmål 2.3.2 Samarbeid menighet-misjon styrkes

I 2022 ble samarbeidsavtalen for SMM Borg fornyet frem til 31.12.2026. Antall misjonsavtaler har økt, det rapporteres nå om 108 misjonsavtaler i 109 sokn i bispedømmet, som er en økning på 2 fra 2021. (105 i 2019). Misjonsorganisasjonene melder at biskopens tematisering av misjonsavtaler i forbindelse med visitas har ført til større fokus og etterspørsel fra menighetene til organisasjonene.

Resultatmål 2.3.3 Barne- og ungdomsorganisasjonene deltar inn i menighetenes arbeid

I Borg er det inntil to møter i året med Samarbeidsutvalget for barne- og ungdomsorganisasjonene (SBU), og ett til to styremøter per semester, der leder og nestleder utgjør styret sammen med rådgiver, som er sekretær. SBU-møtene har som hensikt å tydeliggjøre muligheter og utvikling i trosopplæringsarbeidet ved å gjensidig styrke hverandre. De fleste menigheter har etablert samarbeid med relevante organisasjoner. Av i alt 43 enheter, er det syv som ikke oppgir et samarbeid. Dette vil bli etterspurt i årssamtalen der samarbeidet ikke er nevnt.

Ofte er det menighetenes kontinuerlige trosopplæringsarbeid som er samarbeidsarenaen, i klubber, kor eller leirer. Muligheter for samarbeid med organisasjonene har også vært tema på forumsamlinger og temamøte blant undervisningsansatte.

SBU vil fortsatt ha møter som understreker viktigheten og muligheten for samarbeid mellom menigheter og organisasjoner.

B 3 Kirken er mer for flere

B 3.1 Gir tilhørighet og skaper gode møteplasser og fellesskap fysisk og digitalt

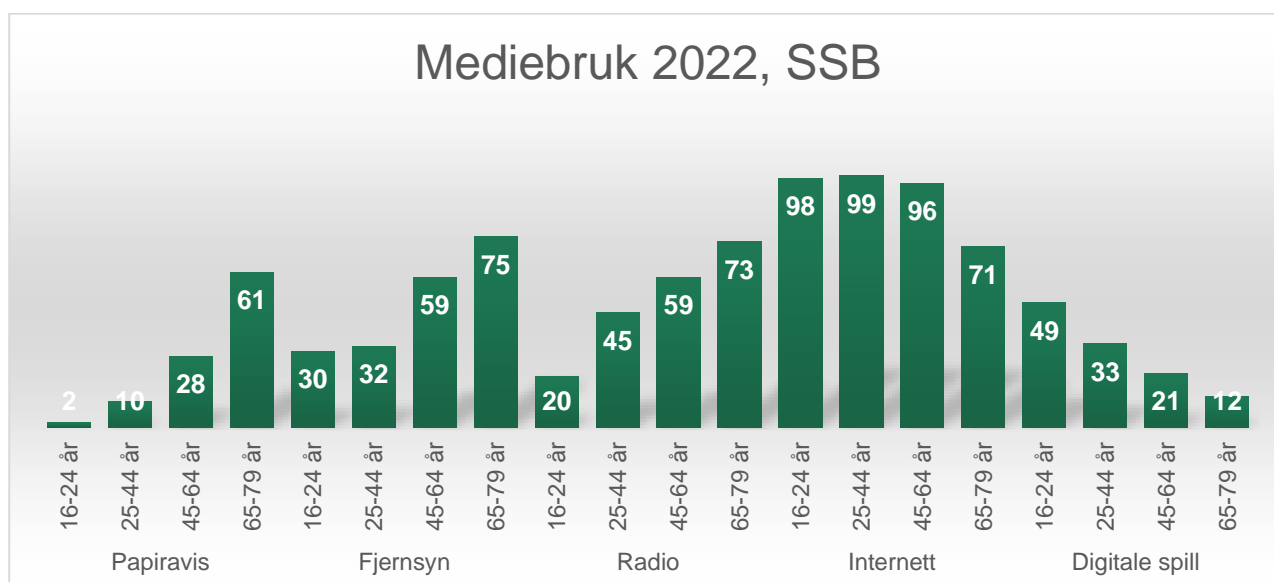
Resultatmål 3.1.1 Kirkens digitale nærvær øker

Resultat

Kirkens digitale nærvær har økt i 2022. Over 95 % av soknene i Borg har digitalt nærvær med 190 ulike profiler på Facebook, Instagram, Tik Tok, snap og Discord. Antall følgere har økt i 2022, soknenes profiler i sosiale medier i Borg har 73 724 følgere, i 2021 registrerte vi 47 902. I 2022 så publikum digitalt innhold cirka 5 millioner ganger fra Den norske kirke i Borg (rekkevidde). Resultatmål er oppnådd.

Vurdering og analyse

Digital kirke har vært ett av fire satsingsområder i Kommunikasjonsløftet, bispedømmerådets satsing over flere år, se nærmere beskrivelse i pkt 3.1.3. Det har foregått en målbevisst satsing på kompetanseutvikling og kapasitetsutvikling i lokalkirken for å være tilstede på digitale medier. Bakgrunnen for dette er knyttet til befolkningens mediebruk som i stor grad nå bruker digitale medier.



Internett er definert som all bruk av sosiale medier, apper og nettsteder.

Det digitale arbeidet fikk et stort løft under koronapandemien, utfordringen i 2022 har vært å opprettholde det digitale nærværet samtidig med at man har gjenetablert fysiske tilbud.

I den digitale rapporteringen for 2022 har 93 % av soknene rapportert. De virkelige tallene er antagelig noe høyere, vi ser noe manglende rapportering fra sokn vi vet har hatt gode resultater.

	Digitale andakter	Digitale gudstjenester	Innhold barn og unge*	Annet innhold	Totalt
Antall digitale aktiviteter	814 (1560)	135 (779)	24 (319)	8828 (1249)	9801 (3907)
Antall 3 sek visninger	29 585 (881 854)	78 385 (878 937)	(128 289)	(1 933 796)	107 970 (3 822 876)
Rekkevidde*	912 485	97 040	263 957	3 513 517	4 786 999

Borg bispedømmeråd digital rapportering 2023, resultater fra 2022 i parentes.

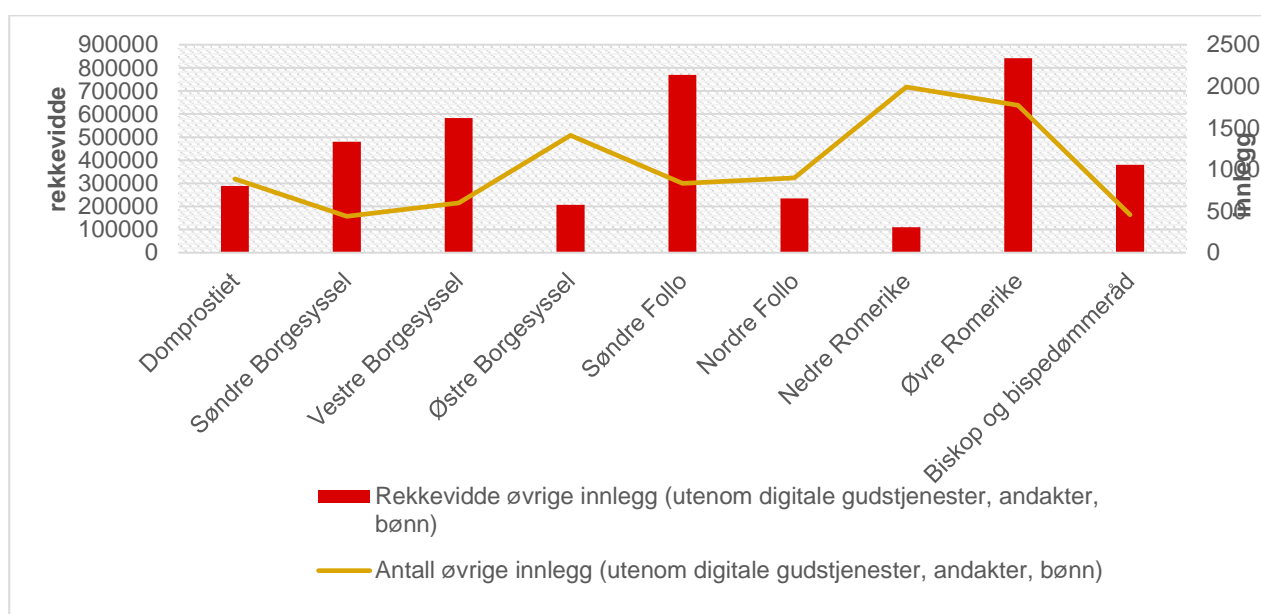
*Rekkevidde definerer hvor mange unike brukere (kontohavere) som har sett innhold fra kirkens sider, inkludert innlegg, historier, annonser, sosial informasjon fra Kontosenter-kontoer som har samhandlet med siden din, med mer. Denne målingen er anslått.

Litt om tallgrunnlaget for digital rapportering: Det har skjedd store endringer i algoritmene på sosiale medier, og dette har skapt utfordringer for kirkens SoMe arbeid, slik som for alle andre. Blant annet har videoinnhold på langt nær samme rekkevidde som tidligere. En viktig endring er at vi i år har samlet inn resultater for alt innhold på SoMe, ikke bare videoinnhold. Dermed er rekkevidde og ikke bare 3-sek visninger en viktig indikator. I motsetning til i 2021 er det i 2022 også hentet inn statistikk fra ulike prester og kateketers profesjonelle profiler i tillegg til menighetenes offisielle profiler.

Vurdering av digitale gudstjenester og andakter er plassert under pkt. 1.1.1 og pkt. 1.1.2.

Vurdering øvrig innhold

Vi erfarer at kirken har et stort digitalt nærvær også utover gudstjenester og andakter- og at det på dette området har skjedd en stor utvikling i 2022. Øvrig innhold er innlegg med invitasjoner, presentasjoner, situasjoner og musikk fra dagligliv i menighetene. Vi ser at det er store variasjoner mellom prostiene.



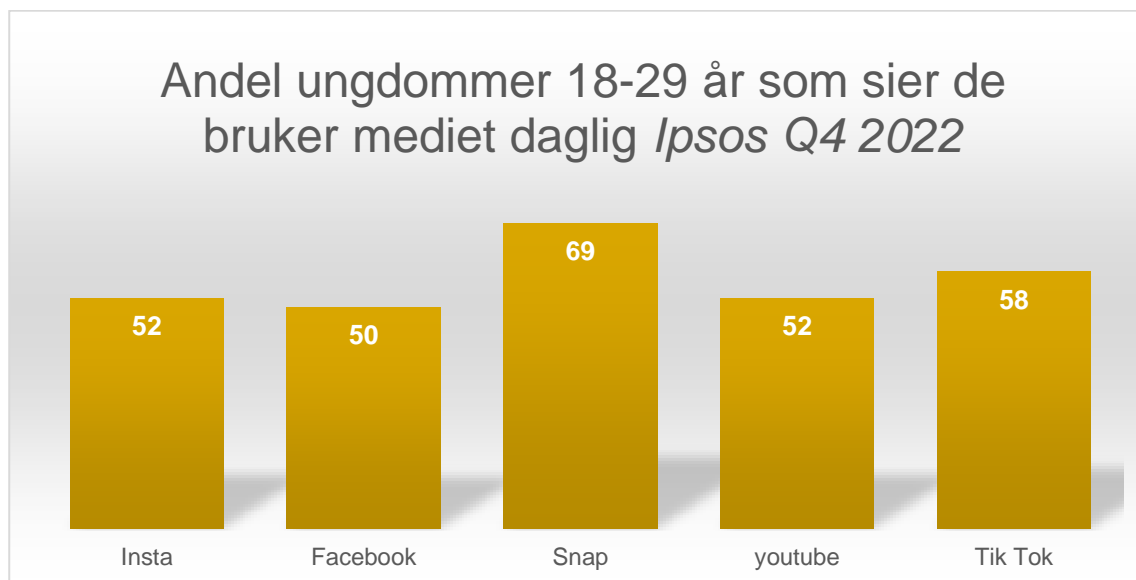
Oversikt over resultater antall innlegg og rekkevidde øvrig innhold Den norske kirke i Borg 2022.

Det er store variasjoner både i antall innlegg og hvor mange disse når. Det er imponerende stor bredde i arbeidet på sosiale medier i noen menigheter. 16 menigheter melder om fire eller flere profiler. Dette kan være Facebook, Instagram, Tik Tok, og Facebook-grupper for babysang og unge. Til sammen har SoMe profiler i Borg 73 724 følgere, 16 % av medlemsmassen. Det er en økning fra 2021, noe skyldes flere som rapporterer, men vi ser også en reell økning på omtrent 10 %. Det er fortsatt et potensiale for å øke antall følgere, det er ikke alle sokn som har jobbet målbevisst med tematikken i 2022.

Det er ingen sammenheng mellom antallet profiler og rekkevidde. Det kan se ut som at det er en sammenheng mellom rekkevidde og samarbeid mellom menigheter. Innhold og moderering betyr mye for å nå mange på So Me. Det krever ressurser. Sarpsborg og Halden er eksempler på profiler som når langt, der har soknene en felles profil. Et annet suksesskriterium er kontinuerlig samarbeid i stab med publiseringsplaner; Gjerdrum, Drøbak Frogn og Råde er eksempler på menigheter som når mange med godt innhold. Et tredje suksesskriterium er spesialisering på en type innhold som for eksempel musikk eller andakt, profiler som gjør dette bra er Sarpsborg og Moss Arena. Vi ser at de rådene og kunnskapen som gjelder generelt på SoMe området også gjelder for kirkelig virksomhet. Det er tydelige forskjeller mellom de stabene som har vært med på workshops om SoMe arbeid gjennom #øktoppplutning med Astrid Valen

Utvik og de som ikke har vært det. Det ligger fortsatt et stort potensiale for økt digitalt nærvær fra kirken; vi er relevante i folks liv, vi er aktuelle og vi har gode historier som kan formidles gjennom både film og bilder. Vi ser at der arbeidet med SoMe er definert inn i arbeidsbeskrivelser til ansatte og det er satt av tid til planlegging og gjennomføring lykkes man bedre enn andre steder.

Gitt Borg bispedømmeråds ungdomssatsing har vi sett nærmere på ungdommens bruk av digitale medier. Mediebarometeret fra SSB 2022 viser at 35 % i aldersgruppen 16 til 24 år ikke får med seg nyheter på TV, radio, papir- eller nettv. 60 % av denne aldersgruppen får med seg nyheter via sosiale medier og 17 % får utelukkende med seg nyheter på sosiale medier, mens 18 % i denne aldersgruppen er nyhetsunnvikere.



Vi ser at enkelte diakoner og flere kateketer som jobber med ungdom har profiler i SoMe, blant annet i Råde, Ski, Sarpsborg, Ullensaker og Rælingen. Erfaringen er at dette er et viktig arbeid som skaper relasjoner og settes pris på av ungdom. Utfordringen er at flesteparten av soknene ikke har et slikt systematisk arbeid. Gitt ungdommens medievaner er det grunn til å tro at Den norske kirke i Borg på generelt grunnlag ikke møter ungdommene der de er på sosiale medier på en god nok måte. Fredrikstad fellesråd hadde stor suksess med konfirmasjonskampanje på Snapchat i 2022.

Særskilt satsing mot ungdom i sosiale medier - Brage digitalprest

I 2022 startet Borg bispedømmeråd et pilotprosjekt der Brage Midtsund, kapellan i Ullensaker fikk definert 40 % av stillingen sin som digitalprest med sosiale medier som arbeidsted. Målet er å være til stede der ungdommen er, være en viktig voksen, spre kunnskap om kristendom på en sunn måte og være et viktig korrektiv til Jesusinfluenserne.

Brage digitalprest har i 2022 utviklet tilstedeværelse på sosiale medier (TikTok, Instagram, Snapchat, Facebook og BeReal), produsert innhold som er delt med andre ansatte, produsert podkasten Drodling på kirkegølv (11 episoder, snitt 150 lyttere) og Kirkepodden (2 episoder laget sammen med ungdommer), deltatt på konferanser og seminarer (bl.a. UKT-konferansen) og han har hatt nettverk og veiledet øvrige ansatte i Borg og nasjonalt som arbeider med SoMe.

Noen resultater fra TikTok profilen @brageprest: Følgere: 2177 pr 10.1.2023, opp fra omtrent 700 i 2021. Antall klipp produsert: 183, antall mennesker som er nådd: 679 380 og antall likes (engasjement): 34 171.

God respons fra ungdommer. Merker at profileringen fungerer godt. Bli fort en prest for alle. Tagges ofte når noen ønsker refleksjoner fra prest. Er tydelig til stede når det skjer kriser.

Generelt ser vi at digitalprest Brage gjennom sitt arbeid bidrar med en stor andel av det digitale nærværet i Borg; over halvparten av rekkevidden på andaktene er det han som genererer, og han alene står for mer enn 10 % av rekkevidden på øvrig innhold. Dette sammen med signaler vi får om at det ikke settes av ressurser til digitalt arbeid i særlig stor grad (gitt målgruppens mediemønstre), tilsier at Den norske kirke bør organisere sitt digitale arbeid bedre enn i dag.

Videre arbeid

Borg biskop og bispedømmerråd har før, under og etter koronapandemien formidlet i alle fora at digital kirke handler om å være der folk er, forkynde evangeliet på nye måter, nå flere medlemsgrupper, skape relasjon og øke oppslutning, være relevante på flere måter og å sette ord på det som er viktig for folk på nye måter. I 2023 vil vi:

- Videreføre prosjektet med digitalprest@brageprest og koble arbeidet opp mot ungdomsdiakonisasjonen
- Medlemsundersøkelse med undersøkelse av kirkens digitale nærvær
- Fortsette arbeidet med å målrette kommunikasjon i digitale medier
- Fortsette å øke kompetanse og kapasitet på digitalt kirkearbeid



Resultater Borg bispedømmerråds digitale arbeid på egne flater

Resultatene preges av at vi også i 2022 har brukt ressursene på å støtte og utvikle soknenes arbeid, og ikke prioritert bispedømmerrådets egne flater.


Facebooksiden til Den norske kirke i Borg

Facebook har vært vår primære kanal for kommunikasjon eksternt. Vi har 2100 følgere, en økning på 140 i 2022. På Facebook har vi ikke overraskende, hatt en nedgang siden i fjor. Vi har riktignok økt antall følgere, men har i mindre grad produsert innhold som vi vet når langt, noe bedre siste halvår enn første halvår. Særlig har en serie om altertavler og innhold rundt bispeskiftet økt trafikken. Totalt har Fb siden til den norske kirke i Borg hatt en rekkevidde på 267 172, en nedgang på 62 % fra 2021. Bilde fra innsikt på videoinnhold Facebooksiden til Dnk Borg:



Biskop Kari i sosiale medier:

I april 2022 etablerte Biskop Kari sin egen facebookprofil. Hennes arbeid har stor rekkevidde, skaper stort engasjement og er en direkte kommunikasjonskanal mellom biskopen og folk flest. Hun har nå 2814 følgere og hadde en rekkevidde på 112 344 i 2022.

Side	Reaksjoner/likerklikk,...	Likerklikk og reaksjoner	Kommentarer	Delinger	Lenkeklikk	Nye følgere	Har sluttet å følge
 Biskop Kari i Borg Religjøs organisasjon	37616	33510	3710	396	266	1818	109

Antall brukere øker og visninger nett

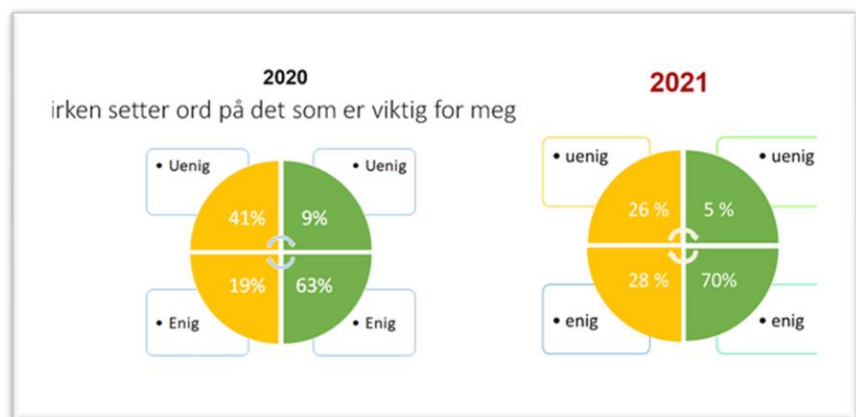
Nettsidene våre har hatt en nedgang på 30 % brukere siste år i forhold til 2021, 21 421 vs. 29 581 brukere. Vi ser at bispetilsetting og bispevigsling ikke har generert like mye trafikk som bispevalg i 2021. Vi har allikevel flere brukere enn i 2020. Vi ser også at ressursbanken brukes i større grad nå enn tidligere, det reduserer behovet for at brukere går til våre nettsider. Dette er en god utvikling. Vi har gjennom hele 2022 publisert nyhetsbrevet Borg bulletin som har lenker til artikler på nettsiden vår, det fører til at det til enhver tid ligger oppdaterte artikler om aktuelle saker på nettsidene våre. For første gang er det flere som bruker mobil når de bruker nettsidene våre enn PC, 51 % bruker mobil, 46 % PC og 4 % bruker tablet.

Media: For bispedømmeråd og biskops del har antall omtale i media i 2022 hatt en nedgang fra 5000 til 4500 oppslag. Statistikken er svært usikker. Mange treff handler om ulykker i Kirkeveien etc. Det er fortsatt Smaalenenes avis som har flest oppslag om kirken. Det er flere nettoppslag enn papiroppslag om kirken i mediene i Borg. De som leser papiraviser blir stadig eldre, unge leser aviser både på nett og på papir i liten grad.

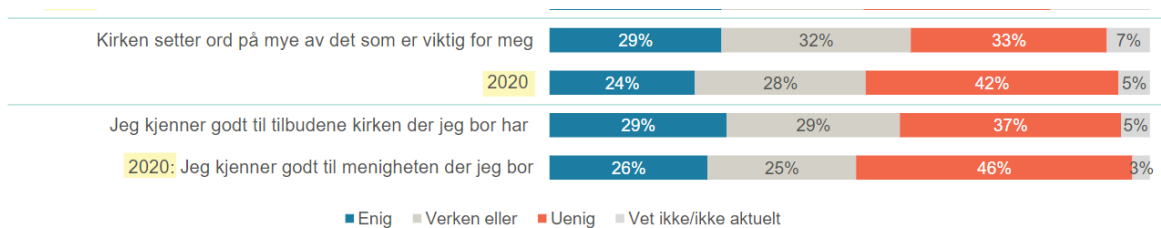
Resultatmål 3.1.2 Flere opplever at kirken setter ord på mye av det som er viktig for dem

Det er ikke gjennomført en medlemsundersøkelse i 2022. resultatene gjengitt her er fra årsrapport 2021.

Medlemsundersøkelsen høsten 2021 viser at det er en økning på 5 % i antall medlemmer som opplever at kirken setter ord på mye av det som er viktig for dem. Et viktig resultat var at det var en



stor endring i den gule medlemsgruppen fra 41 % som i 2021 var uenig i at kirken setter ord på mye av det som er viktig for meg til 26 % i 2022. Vi så ikke tilsvarende bevegelse i den grønne medlemsgruppen. Det ble gjort et viktig arbeid med å målrette kommunikasjon mot gul medlemsgruppe både i 2021 og 2022. Eksempler på «gul kommunikasjon» er biskopens deltakelse i Peder kjøs sin podcast, nabomiddag for nytt leilighetskompleks i Sarpsborg kirke, Brage prest på TikTok, flere familiemiddager på Romerike og i Follo, drop in dåp og vigsel, og fritimen temakvelder i Fredrikstad.



Resultatmål 3.1.3 Øke kapasitet og kompetanse på kommunikasjon

Resultat

Lokalkirkens kapasitet og kompetanse på kommunikasjon har økt og er i utvikling. Resultatmål oppnådd.

Beskrivelse

Kommunikasjonsløftet (2020-2022) er et prosjekt som innebærer prioritering og allokering av ressurser for å styrke kompetanse og kapasitet på kommunikasjon i lokalkirken på tvers av arbeidsgiverlinjene i bispedømmet.

Bispedømmerådet har over to år brukt om lag 2,5 millioner kroner for følgende mål:



- Øke gudstjenestedeltakelse med 2 %, se vurdering under pkt 1.1.1 og 1.1.2
- Øke rekkevidde for digitale gudstjenester og andakter se vurdering under pkt 1.1.1 og 1.1.2
- Øke oppslutning om dåp med 1% se vurdering under pkt 1.1.6
- Øke medlemmenes glede over å tilhøre Den norske kirke med 2%. se pkt 3.1.2
- Øke andel medlemmer som opplever at Dnk setter ord på mye av det som er viktig for dem se pkt 3.1.2
- Øke oppslutning om tiltak i trosopplæringen totalt med 2 % se pkt 1.1.7 og 1.1.8

Ett av delprosjektene i Kommunikasjonsløftet har vært økt kompetanse og kapasitet på kommunikasjon:

De viktigste resultatene i 2022:

- Kommunikasjonskapasitet er videreført i 6 av 8 prostier i samarbeid med fellerådene, med prostinettverk for kommunikasjon mellom fellerådene. Nettverksmøter med kommunikasjonsmedarbeidere i prostiene holdes månedlig og har nå blitt et drivhjul i kommunikasjonen i bispedømmet. Ett prosti utlyser egen kommunikasjonsrådgiver.
- Flere felleråd har kommunikasjonsfunksjon og kommunikasjonsutvalg er etablert i flere menigheter. Prostikontaktene melder om at kommunikasjon er fast punkt på stabsmøter og omtales i planer, kommunikasjon er i økende grad innarbeidet i rutiner.
- Kommunikasjonsdagen en opplæringsdag for alle ansatte ble arrangert med 130 deltagere i Ski i mars. Svært gode tilbakemeldinger.
- Fagdager og konferanser også i 2022 har hatt tema om digital kommunikasjon og medlemskommunikasjon (særlig «gul» formidling og «gult» innhold).
- Lærlingen i mediografikerfaget har bidratt til at faget har blitt mer synlig i sekretariatet og har også bidratt til noe økt kapasitet i lokalkirken.
- Arbeidet med å rydde hindringer av veien for å utvikle kommunikasjonsfunksjonen har hatt stort fokus i lederfora i 2022.

Veien videre

- Kommunikasjonsløftet videreføres ut 2023.
- Kommunikasjonsdagen arrangeres i mars 2023.
- I bispedømmerådets møte i juni 2023 legges strategi for arbeidet videre etter at prosjektet er slutt.

Resultatmål 3.1.4 Universell utforming

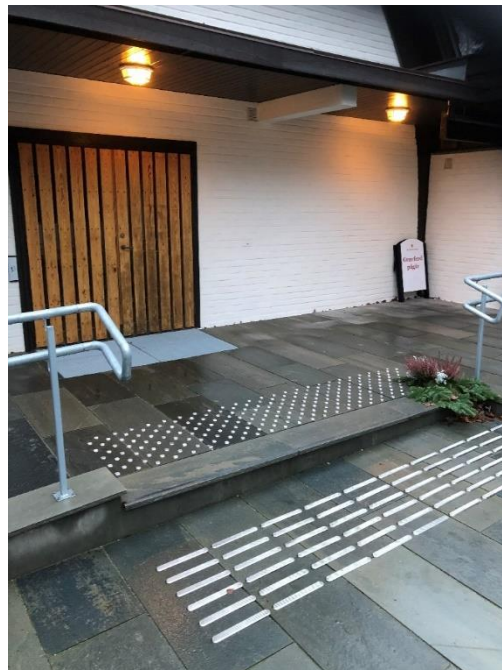
Tema	kommentar
Strategisk og systematisk arbeid med temaet	Borg har hatt inkluderende fellesskap i sine strategiske mål siden 2015. Arbeidet konkretiseres og utvikles i tråd med implementering av FN konvensjonen for mennesker med funksjonsnedsettelse og som egen del av strategi for diakoni og samfunn vedtatt i 2020, under tema lokal rettferdighet. Det er et ønske å dreie dette arbeidet mer mot likestilling og bort fra omsorg.
Tematisering av og kompetanseheving om funksjonshemming, universell utforming og tilrettelegging eks. temasamlinger	Både ledere og tillitsvalgte deltok på digital LIM-fagdag i 2022. Dagen ble også sett i opptak av flere, og dannet et godt utgangspunkt for arbeidet med regional LIM handlingsplan.
Systematisk organisering på bispedømmekontor/i bispedømme mtp. kompetanse om og ansvar for temaet	I Borg har flere medarbeidere verv i organisasjoner og en særskilt funkiskompetanse. En prest har et særskilt ansvar for inkludering på Romerike og temaet er omhandlet i lokalt LIM plan.
Tiltak som bidrar til fjerning av fysiske og ikke-fysiske barrierer i bygg, aktiviteter og arrangement	Fokus på tilgjengelighet – fysiske barrierer – registrering på bispedømmenivå i forbindelse med årsrapport. Se egen fil om tilgjengelighet – mangler noen tall. Kontinuerlig jobbing
Tematisering av funksjonshemmingsteologi	Bispedømmerådet har inngått en avtale med tidligere spesialprest Tor Ivar Torgauten om å yte merkantil og faglig støtte til et bokprosjekt som skal være ferdig i 2024. I 2022 har han utarbeidet råmanus og disposisjon, samt benyttet en rekke respondenter både fra Borg og landet for øvrig. Arbeidstitel er «Kirke for, av og med, alle»
Samhandling med helse- og omsorgstjenesten om styrking av retten til religionsutøvelse	Det er en negativ utvikling på samarbeid med kommuner om rett til å utøve tro og livssyn.
Samhandling med interesseorganisasjoner	Borg deltar i forum for mennesker med funksjonshemming sammen med KABB, NHF og NFU.
Menighetsansatte/frivillige som bruker tegn til tale, synstolking og annet metodikk som bidrar til at flere kan delta	Det var i 2022 "Inspirasjonssamling for frivillige og ansatte i bispedømmet" som handlet om tegn til tale og hjelpemidler til dette. I 2023 blir det to kurs i tegn til tale.
Bevissthet om mangfold i kommunikasjonstiltak	I 2022 har krav om tilgjengelighetserklæring bidratt til at nettsider er mer universelt utformet.
Strategisk rekruttering av personer med funksjonshemming til stillinger	Mangfoldserklæring er i 2022 tatt inn i alle stillingsutlysninger.
Tiltak som bidrar til å styrke deltakelse for personer med demens	Demensvennlige gudstjenester og andakter er gjennomført flere steder.
Systematisk arbeid med og tiltak som bidrar til bedre tilrettelegging for enkeltpersoner eks. tilrettelagt konfirmantundervisning	Konfirmanter med utviklingshemming kan på Nedre Romerike delta i kor, gudstjenester og lørdagskafeer som en del av konfirmantundervisningen. Det var også i 2022 mulig i Borg bispedømme å delta på konfirmantleir på Solgården i Spania for konfirmanter med utviklingshemming. Økt fokus på tegn til tale bidrar til at undervisning blir mer tilgjengelig.

Tilgjengelighet i kirkebygg i Borg

Resultatene av kirkekontrollen i 2021 viser at 47 kirker slår dårlig ut på tilgjengelighet. Dette gjelder for 37 % av kirkene som det er rapportert på i Borg. Dette gir et dårligere bilde enn landsgjennomsnittet. Som et tiltak for å finne mer ut om dette, har Borg bispedømme etter modell fra Agder og Telemark bearbeidet en questbackundersøkelse som vil gjennomføres i forbindelse med framtidige bispevisitas. Undersøkelsen har høyt fokus på universell utforming og tilgjengelighet. I tillegg har den også spørsmål som kan lede til utvikling av kirkestedet for å kunne styrke dette som en god- og funksjonell-, og digital møteplass.

Ved innblikk i KA's kirkebyggdatabase på området fysisk tilrettelegging, er det oppdaget manglende registrering av opplysninger for en rekke av kirkene i bispedømmet. I tilknytning til årsrapportarbeidet for 2022, har bispedømmet ønsket å kvalitetssikre opplysningene og alle kirkevergene er derfor kontaktet.

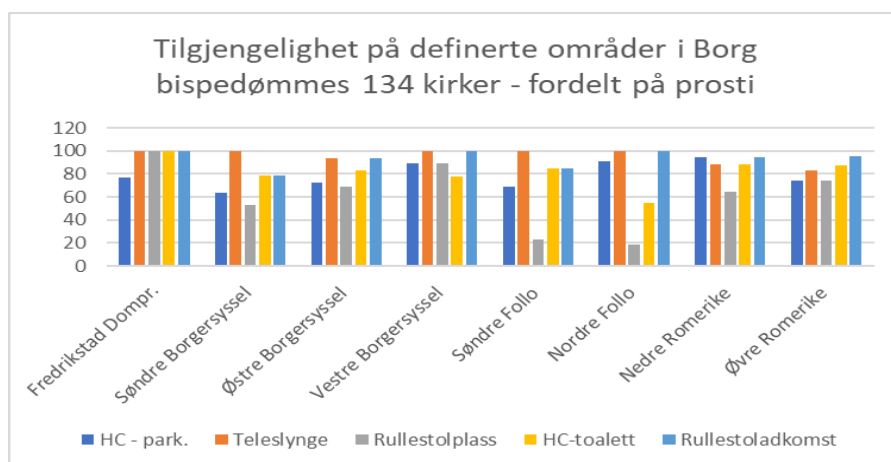
Borge kapell – Domprostiet. I 2022 er trappen er markert for blinde og svaksynte. Foto: Jan Ivar Andreassen



På utfylt skjema har kirkevergene rapportert tilbake på sine kirker om tilstanden på disse fem punktene:

1. Om det er avsatt og markert plass til HC – parkering?
2. Om kirken har teleslyngeanlegg?
3. Om det er avsatt rullestolplass i kirkerommet?
4. Om det er HC – toalett på kirkestedet/nær kirken?
5. Om det er rullestoladkomst inn i kirken?

Diagrammet under viser resultatene av undersøkelsen fordelt på prosti, og slår litt ulikt ut i prostiene. Dette kan skyldes ulike forhold som f.eks: Vernestatus, kommuneøkonomi, planstatus osv. Spesielt er etablering av rullestoladkomst og HC-toaletter kostnadskrevene.



Vurdering

God tilgjengelighet i våre kirker, kapell, øvrige anlegg og administrasjonslokaler, er svært viktig for at mennesker med funksjonsnedsettelse skal kjenne seg verdsatt og respektert i kirkelig sammenheng. Kirkevergenes tilbakemelding tyder på at tilgjengeligheten er betydelig bedre enn hva som framkommer i

kirkebyggdatabasen, og vi ser av diagrammet at f.eks. Domprostiet har gjort en solid jobb på området. KA melder om at Kirkebyggdatabasen endelig er lagt ut på anbud, og det forventes at registreringsverktøyet blir mye bedre framover.

Veien videre

Vi ser at HC- parkering slår litt ulikt ut, og det er derfor mer å hente her. Rullestolplass i kirkerommet trengs det å jobbe med på flere kirker. Her kan det kanskje høstes erfaringer på tvers av prostiene, og både Domprostiet og Vestre Borgersyssel kan vise til gode resultater. Questback undersøkelsen som vil bli iverksatt ved de kommende visitaser vil ha stort fokus på tilgjengelighet, og søke å motivere til bedre oppfølging der forholdene ikke er så bra.

Resultatmål 3.1.5 Folkekirken tilbyr ulike møteplasser og fellesskap

Resultatmål 3.2.5 Kirken bidrar til nyskaping og innovasjon

Resultat

Disse to resultatmålene får en samlet vurdering. Vi ser stor kreativitet og innovasjon i lokalkirkens arbeid for møteplasser og fellesskap, og i arbeidet for å hindre utenforskap og ensomhet. Det foregår innovasjon på organisering, form og innhold av kirkens tilbud. Innovasjon styres etter medlemmenes behov. Resultatmål oppnådd.

Vurdering

Diakoniundersøkelsen viser et bredt spekter av diakonale tilbud som retter seg mot både enkeltmennesker og grupper i ulike aldre; ulike fester, strikkekafe, samlivskurs, babysang, trilletur for hjemmeværende mødre og fedre, ulike vandring, pilgrimsvandring, ressursgruppe, seniortreff, blomsterhilsener på døra, utdeling av mat til jul og påske, telefonkorps – frivillige som ringer opp de eldre i menigheten, dørdiakon, konserter, temakvelder, kirkeskyss, ulike fester etc.



Det foregår mye innovativt arbeid både på egen kjøll og i samarbeid med andre. Kommunikasjonsløftet og fokus på kommunikasjon rettet mot den gule medlemsgruppen har stimulert til både nabotreff for nye naboer i leilighetsbygg ved siden av Sarpsborg kirke og Kirkemiddag i Sarpsborg kirke hver måned.

Kirkemiddag i Sarpsborg kirke.

Også for ungdom er det stor kreativitet: Åpen kirke for ungdom, fritidsklubber, kor, leirvirksomhet, familiemiddager, fredagsvaffel, taco-kvelder, gatefotball, ledertrening, leksehjelp, konserter, temakvelder, SoMe-arbeid, jentegruppe, Snapchattjeneste, samtaletilbud, sygruppe for ungdom, etc. Koronapandemiens behov for nye løsninger resulterte i Sponsorløp under fasteaksjonen i Rælingen.



I Nes på Romerike arrangerte staben drive-in-bryllup i sentrum. Eget drive-in-keppell ble satt opp i storgata.

Også flyktningetilbudet preges av innovasjon og nyskaping, se punkt 3.2.4.

3.2 Motvirker utenforskap og utforsker nye måter å være kirke på

Resultatmål 3.2.1 Ungdomsdiakonisasning

Arbeidet med ungdomsdiakonisasningen har kommet godt i gang i løpet av 2022. Satsningen retter seg først og fremst mot ungdom i alder 12-19 år og det er utarbeidet fire mål som skal vise vei for det videre arbeidet.

1. Flere ungdommer deltar i kirkens diakonale arbeid og demokrati

Borg ungdomsråd har holdt månedlige rådsmøter på Blindern gjennom 2022, til tross for at Ungdomstinget (UT) ikke ble arrangert dette året. Det har sammenheng med at UT ble arrangert høsten 2021 pga. pandemi, og dermed avgjorde rådet at det ble for kort tid å gjennomføre et nytt UT våren 2022, mtp. saker til forberedelse og arbeidet med å få menigheter til å stille delegater. Dette ble gjort etter avtale med BUTT-avdelingen på Kirkerådet. Ungdomsrådet har likevel vært engasjert og hatt gode diskusjoner og saksbehandlinger gjennom 2022.

Slutten av året fikk en hyggelig markering for UR, da de var invitert til URO (Ungdomsrådet i Oslo) på middag, samt samsnakk om saker som kan fremmes for Den norske kirkes ungdomsutvalg (Dnku), med tanke på Ungdommens kirkemøte (UKM). Det ble livlige diskusjoner og god prat blant annet om saker som kunne være aktuelle til Ungdomstinget. Begge rådgiverne var til stede, og det ble konsensus om at rådene bestreber å få til et årlig treff. Planen er å etter hvert invitere med Tunsberg ungdomsråd, og Hamar ungdomsråd for ytterligere samarbeid mellom rådene.

Veien videre

1. Rekruttere til ungdomsdemokratiet ved strategisk samarbeid

2. Flere ungdommer opplever at kirken bryr seg om dem

3. Flere ungdommer opplever fellesskap og tilhørighet på kirkelige møteplasser

4. Flere ungdommer opplever å ha en god relasjon med en voksen som har tid

Satsingen har fått stor støtte og er forankret i Borg arbeidsgiverforum og hos prostene. Det er også nedsatt en tverrfaglig referansegruppe som bidrar inn i arbeidet. Felles for referansegruppens medlemmer er at de har lang fartstid og mye erfaring i å jobbe med unge. Det har vært gjennomført to samlinger med referansegruppen dette året og satsningen har vært et tema på biskopens fagdag for diakoner i november, samt i ulike interne møter og fora.

Vi har gjennom diakoniundersøkelsen fått bedre innsikt i hva slags diakonale tiltak som finnes i Dnk i Borg. Rapporten for 2022 viser at det er rundt 40 ulike tiltak/type aktiviteter som tilbys for aldersgruppen 12-19 år i Borg. Det er på samme nivå som i 2021. Ingen økning, men svært positivt at det ikke har vært noen nedgang i tilbudet. Av eksisterende tilbud finner vi åpen kirke for ungdom, fritidsklubber, kor, leirvirksomhet, familiemiddager, fredagsvaffel, taco-kvelder, gatefotball, ledertrening, leksehjelp, konserter, temakvelder, SoMe-arbeid, jentegruppe, Snapchattjeneste, samtaletilbud etc. Listen er lang over gode tiltak. Alt i den hensikt å vise omsorg, skape gode og trygge møteplasser og hindre utenforskap.

Det er ikke alltid like enkelt å ta det første steget for å finne en god samtalepartner, spesielt ikke når man er ungdom. Man ønsker ikke skille seg ut og vise sine svakheter. Enkelte steder i bispedømmet er diakoner inne på skolene og har samtaler med elever som ønsker det. I Halden er diakonene også inne på helsestasjon for ungdom. Gjennom samarbeid med kommunen, har de fått et eget rom på helsestasjonen hvor de gjennomfører samtaler. På Strømmen har diakonene fått til en avtale med Strømmen storsenter. Diakonene er synlig til stede på senteret flere dager i uken og snakker med ungdom som ønsker kontakt.

Ungdata undersøkelsen viser at det er et økende behov også i de yngre generasjonene og blant ungdommer, for et godt samtaletilbud, for et sted og samles og for møte med trygge voksne som har tid.

Til tross for at ungdommer sier de ønsker et sted å være, viser det seg imidlertid at det blir vanskeligere og vanskeligere å samle unge til jevnlig aktivitet og treffpunkt. I ungdataundersøkelsen for 2022 fremkommer det at det er en markant nedgang i andelen unge som er med på organiserte aktiviteter. I løpet av de siste 4-5 årene, har antall elever på ungdomstrinnet som er med på organiserte aktiviteter blitt redusert med 7-8 pp. (på landsbasis). Nedgangen gjelder både for idrett, religiøse aktiviteter og kulturaktiviteter. Jo høyere opp på ungdomstrinnet og i videregående skole man kommer, jo flere er det som faller fra i organiserte fritidsaktiviteter. Koronapandemien førte naturlig nok til en stor nedgang, men et lite lyspunkt er at undersøkelsen viser at frafallet ikke har vært vedvarende for deltakelse i religiøse foreninger i motsetning til hva idrettsforeningene har opplevd. Det forteller oss at vi ikke trenger å starte med helt blanke ark, men at det er ungdommer som søker til kirken og ønsker å være en del av fellesskapet vi kan tilby.

Det vil være viktig for oss i denne satsingen å lytte til ungdommene og være lydhøre for deres ønsker og behov, samt stille spørsmål om hva de selv kan og vil bidra med. Det er viktig at ungdommene selv får et eierskap til aktiviteter og tilbud som kirken kommer med, for at de skal benytte seg av dem. Vi må våge å gi de plass.

En utfordring for satsingen er den økonomiske situasjonen. Det er ikke satt av midler til satsingen på neste års budsjett utover tilskudd om delfinansiering av diakonistillinger som tidligere er gitt fra Borg bispedømmeråd. Det betyr at vi må tenke kreativt når det kommer til kostnader i forbindelse med satsningen. Det skjer allerede mye godt ungdomsarbeid i menighetene, og denne satsningen skal ikke nødvendigvis bidra til oppstart av mange nye aktiviteter og tilbud, men like mye handle om en dreining av allerede eksisterende arbeid. Dreiningen vil da være å få det diakonale perspektivet opp og fram og inn som en naturlig del av tilbudet til de unge i Borg.

Veien videre:

- Gjennomføre provisoriske samlinger for ytterligere forankring og spissing av konkrete tiltak regionalt i ungdomsdiakonisasatsningen.
- Fokus på tverrfaglig samarbeid i arbeidet med ungdom på bispedømmenivå og ute i menighetene.
- Formidle kunnskap og øke diakonal forståelse og kompetanse blant ansatte og frivillige i regi av bispedømmerådet.
- Fokus på sårbare barn og unge i kompetanseutvikling for kirkelige ansatte.
- Synliggjøre kirkas arbeid for å forebygge utenforskap gjennom møtesteder i og utenfor kirka, ref pkt 3.1.5



Resultatmål 3.2.2 Kirkens rolle i sivilsamfunnet styrkes

Den norske kirke sin rolle i redningstjenesten er omtalt i to offentlige ressursdokumenter. I retningslinjene for politiets beredskap, PBS1, revidert i 2019, er Den norske kirke omtalt i samarbeidet med politiet om redningstjenesten. I henhold til den skal Den norske kirke være forberedt på å ta del i arbeidet med å gi omsorg og krisestøtte til rammede. Kirkens oppgave er først og fremst å gi medmenneskelig støtte når samfunnet rammes av kriser, ulykker og katastrofer. Kirken skal blant annet avgi en prest som rådgiver for

Politimesterens stab, lokal redningsledelse og hovedredningsentralen. I Borg bispedømme er det en av prostene som har denne rollen i politimesterens stab.

Kirken er representert med prest eller diakon med fast plass i om lag halvparten av de kommunale psykososiale kriseteamene i Borg, 15 av 29. I de øvrige rapporteres det om tett kontakt og deltakelse en enkeltsaker etter behov. Prostene melder om en utfordring knyttet til vaktordninger og arbeidstid. Mens beredskapsordningen knyttet til dødsbud på kveld og helg er svært regulert for prestene, synes kriseteamene å være basert på en slags frivillig vaktordning som likevel oppleves forpliktende for medlemmene. Dette er noe vi vil jobbe videre med.

Institusjonsprestenes arbeid er også rettet mot ansatte og frivillige ved de ulike institusjonene. I 2022 rapporteres det om et stort antall samlinger og samtaler. Totalt 574 samtaler og samlinger med unike antall deltakere på 1867 mot 336 samlinger/samtaler og 598 unike deltakere i 2021. Vi ser en stor økning fra i fjor, og antar at dette skyldes et 2022 uten pandemirestriksjoner. Tallene viser at våre institusjonsprester i stor grad bidrar til en styrking av kirkens rolle i sivilsamfunnet.

Resultatmål 3.2.3 Kirkens arbeid mot utenforskap og ensomhet styrkes

Kirkens arbeid mot utenforskap og ensomhet i Borg handler om møter og tiltak for mennesker i sårbare og utsatte posisjoner som vi møter i fengslene, sykehusene og i forsvaret, i sorgsamtaler, rundt allehelgen, og gjennom samarbeid med Kirkens SOS. Borg har også et viktig arbeid på Oslo lufthavn Gardermoen. Dette arbeidet er styrket i 2022. Resultatmål oppnådd.

Resultater

Det rapporteres om 190 sorggrupper i 2022. 37 % fra 2021. Det er en økning på 31,9% fra 2019. Sjelesorgsamtaler har hatt en økning på 37,2% fra 2019, 5724 samtaler totalt i 2022. Ser vi på de nasjonale tallene, har Borg flest sorggrupper i landet. For antall sjelesorgsamtaler er det kun Oslo som ligger over oss med 6119 sjelesorgsamtaler. Det er gjennomført 4531 sjelesorgsamtaler av våre institusjonsprester på sykehus, i fengsel, forsvaret og på lufthavner i Borg. Antall samlinger med samtale- og sorggrupper på dette feltet er 268.

Vurdering sorgarbeid

Mennesker i sorg søker til kirken og kirkens tilbud. Sorgarbeidet er i stadig vekst og utgjør en stor del av det diakonale arbeidet i Borg. Antall sorggrupper har vært økende gjennom de siste ti årene. Grunnet koronarestriksjoner, var det en liten nedgang i 2021, men i 2022 er tallet høyere enn noen gang. Besøktjenesten ble kraftig rammet av restriksjonene under pandemien, men nærmer seg tallet fra før pandemien. I 2022 er det registrert 3618 besøk mot 4197 i 2019, en nedgang på 13,8%.



Økningen i antall sorggrupper og sjelesorgsamtaler, viser at arbeidet mot utenforskap og ensomhet er ytterligere styrket gjennom 2022. Går vi i dybden på tallene, ser vi imidlertid at det er et veldig sprik mellom de ulike prostiene. Follo-prostiene og Østre Borgevissel prosti har nedgang, mens de øvrige prostiene har opplevd en økning. Prostene melder at årsaken til nedgangen er sammensatt. Noe skyldes feil- eller manglende rapportering på besøks- og sjelesorgsamtaler. Utskiftninger i bemanning er en annen utfordring som gir konsekvenser i form av at det tar litt tid før

nyansatte får opparbeidet seg en kontaktflate for å kunne bygge opp en samtale-tjeneste, samt at det ved vakanser er andre oppgaver som blir prioritert. I de prostiene som har hatt en oppgang, vises det til et økt antall sjelesorgsamtaler, men på noe bekostning av at de har hatt færre hjemmebesøk. De har klart å opprettholde kontakt med enkeltpersoner etter pandemien, og ikke minst gir de stor kred til aktive diakoner med stor kontaktflate.

Det er ingen tvil om at diakoner, andre kirkelige ansatte og frivillige gjennom pandemiårene, har lagt ned en betydelig innsats for å opprettholde graden av kontakt med mennesker på andre måter enn ved fysiske samvær, noe som har bidratt til at stadig flere har fått øynene opp for det tilbudet kirken har å tilby til mennesker i sorg.

Mange menigheter har et tett samarbeid med kommunens helse- og omsorgsarbeid, gjennom blant annet Sorg og omsorg, hvor det samarbeides om temakvelder og sorggrupper. Dette bidrar til å gjøre kirkens sorgarbeid kjent. Markeringen av allehelgen er også med på å synliggjøre kirken og kirkens sorgtilbud gjennom utdeling av lys på offentlig sted, flere åpne kirker, kirkegårder, konserter og andre arrangement knyttet til allehelgen.

Undersøkelser (SSB; livskvalitetsundersøkelse, ungdomsundersøkelser) viser at antall mennesker i dagens samfunn som opplever ensomhet og utenforskap øker og at mange uttrykker et behov for å ha noen å snakke med. I medlemsundersøkelsen for 2021 er sorgarbeid det flest medlemmer (84%) mener er samfunnsnyttig arbeid i kirken. Totalt er det rapportert 5724 sjelesorgsamtaler i 2022. Det er på nivå med fjorårets tall og er som beskrevet tidligere, en klar økning fra 2019. Årsaken til økningen kan skyldes økt fokus og bedre rapporteringssystemer, men vår vurdering er at det likevel har vært en klar økning i behovet for slike samtaler under pandemien og at lokalkirken har kommunisert dette tilbudet tydeligere og bredere enn tidligere. Behovet er også stort. Det at stadig flere menigheter har formelle samarbeidsavtaler med andre instanser i kommunene, bidrar til at kirkens sorg- og samtaletilbud favner bredere og større i lokalmiljøet.

Media har også fokusert positivt på kirkens nærvær og samtaletilbud i kriser. Dette har bidratt til å gjøre muligheten for sjelesorgsamtaler mer allment kjent. I forlengelsen av krisearbeidet har det vært et forsterket fokus på kirkens tilbud rundt sjelesorg og samtaler.

Allehelgen

Markeringen av allehelgen 2022 hadde fire hovedmål:

1. Gjøre kirken kjent i det offentlige rom
2. Flere åpne kirker
3. Gjøre kirkens samtaletilbud kjent
4. Oktober som sorg-måned for å synliggjøre kirkens sorgarbeid

Som sagt tidligere, var kirken synlig ute på 30 steder (pkt 1.2.1), og flere kirker var åpne (se pkt 2.1.3) i forbindelse med allehelgen. Kirken i Borg tar på alvor at det arbeidet og det engasjementet vi har i sorgarbeidet betyr mye for mennesker. Diakoner, prester og andre kirkelige ansatte har vært til stede på kirkegårder, kjøpesentre og andre offentlige plasser for å møte mennesker og formidle at kirken har tilbud og ønsker å være til stede for mennesker i sorg. Markeringen av allehelgen er i ferd med å få godt fotfeste i mange av menighetene, med et sterkt søkelys på å nå mennesker der de er. Vi ser at mange sokn arrangerer minnekonsserter og andakter og at antallet gudstjenester er tilbake på 2019 nivå. Men vi registrerer at vi ikke når helt ut med tilbudet, gitt reduksjon antall besøkende til åpne kirker.

I forberedelsene til årets markering, ble det lansert en tanke om oktober som «sorg måned». Gjennom en utvidelse av markeringen, var ønsket at man kunne nå enda flere og enda lengre ut med kirkens sorgtilbud. I Bjørgvin bispedømme har de hatt gode erfaringer med oktober som sorg måned. De har lagt opp til en rekke arrangementer, temasamlinger og foredrag med ulike innsteg til sorg og sorgprosesser. Vi ser at det noen steder i Borg har blitt gjort noe lignende, men i mindre skala. Flere menigheter har arrangert temakvelder lokalt i samarbeid med Sorg og Omsorg, i tilknytning til allehelgen. Lanseringen av oktober som sorg måned, kom nok litt for sent ut i forhold til at menighetene klarte å få rigget seg og lagt aktiviteter tilknyttet sorg gjennom en hel måned. Vi har imidlertid en målsetting om at dette kan bygges opp ytterligere for inneværende år og de neste årene framover. En utvidelse av allehelgensmarkeringen vil kunne bidra til at vi når enda bredere ut med kirkens sorgtilbud enn det vi allerede gjør.



Bilder fra kjøpesentre med ansatte i møte med folk på farten allehelgen 2022.

Samarbeid Kirkens SOS

Borg bispedømme og Kirkens SOS har utviklet et godt samarbeid. Biskopens fagdag for diakoner og diakonimedarbeidere ble i 2022 gjennomført i samarbeid med Borg bdr og Kirkens SOS. Tema for dagen var *Ungdomsdiakoni i Borg – Hvordan være kirke for dagens unge i vår tid?* Forfatter, sykepleier og journalist Ingeborg Senneset, var leid inn som foredragsholder. Hun gav en stemme til de svake i samfunnet og delte brutalt og ærlig sin egen historie om psykiske lidelser og spiseforstyrrelser og hva det gjør med et ungt menneskesinn i møte med det offentlige og samfunnet for øvrig.

Kirkens SOS møter mennesker som er langt nede og fulle av fortvilelse gjennom sin telefon og chatte tjeneste. Diakoner og diakonimedarbeidere i Dnk har også slike menneskemøter. Det er derfor av stor nytteverdi med et tett samarbeid for å dele erfaringer og øke kunnskapsnivået. Kirkens SOS trenger frivillige da de opplever en stadig økning i henvendelser. Her kan Dnk i Borg være bidragsytere, ved å framsnakket, formidle kunnskap om og gjennom det bidra til rekruttering av nye frivillige. Det er svært positivt med styrkede bånd og samarbeid mellom kirkelig ansatte og diakonale institusjoner og organisasjoner. Vi har tro på at dette styrkede samarbeidet vil kunne virke rekrutterende ikke bare mtp. flere frivillige til Kirkens SOS, men også rekrutterende til det frivillige diakonale arbeidet i menighetene i Borg.

Institusjonsandakter

Vi har i Borg bispedømme hatt en nedgang på 44% i antall holdte institusjonsandakter de siste tre årene. Nedgangen har en helt klar sammenheng med pandemien, da institusjoner har vært stengt for besøk i kortere og lengre perioder gjennom pandemiårene. Fra nedstengingen i 2020 hadde vi en økning på 24% i 2021 og vi har i 2022 hatt en ytterligere økning på 39%. Tross økningen de to siste årene, er det fortsatt et stykke igjen opp til 2019-tallene som var på 3434 holdte institusjonsandakter mot 1928 i 2022. Vi ser også at tallet på gudstjenester avholdt på institusjon, heller ikke er tilbake på 2019 nivå. Der har det vært en nedgang på 38,6%. Det rapporteres om beboernes helse blir dårligere og dårligere, slik at mange ikke klarer å delta på en hel gudstjeneste. Dette har ført til at tallet på enklere samlinger med andakt har gått opp, mens det har blitt en nedgang i avholdte gudstjenester. Dette forklarer likevel ikke den totale nedgangen for begge tiltakene. Prostene rapporterer at kirkelige ansatte er tilstedeværende på institusjonene mer enn noen gang, og vår vurdering er at det her må være snakk om en betydelig under- og feilrapportering. Tallene speiler ikke virkeligheten.

Det er meldt fra de lokale menighetene at institusjonene ønsket kirken velkommen tilbake når avstandsbegrensningene ble opphevet, men det kan se ut til at samarbeidet ikke automatisk har kommet tilbake på samme nivå som før pandemien brøt ut. Det betyr at vi har en jobb foran oss i året som kommer

for å komme tilbake på 2019-nivå. Dnk skal være for alle, det betyr at vi også har et ansvar for de menneskene som av ulike årsaker befinner seg på en institusjon.

Demensvennlige gudstjenester

I Sarpsborg har det vært et godt samarbeid mellom kirken og kommunens demensteam gjennom flere år. Diakon, kantor og sokneprest i Tune har sammen arrangert demensvennlig gudstjeneste knyttet opp mot årets høytider. Dette i tett samarbeid med demensteamet i kommunen som deltar på disse gudstjenesten sammen med institusjoner, dagsenter og hjemmeboende med demens sykdom. Det er gjennomført 2 demensvennlige gudstjenester i 2022 i Tune kirke.

Fengsel, forsvar, lufthavn og sykehus

Det foregår et stort arbeid innenfor tykke murer, bak høye gjerder og innenfor sykehusenes fire vegger. Institusjonsprestene i Borg møter hver eneste dag mennesker i krise, dyp sorg og fortvilelse. Mennesker som er frarøvet muligheten til å være delaktige i samfunnet grunnet sykdom eller at de ved dom er frarøvet sin frihet. Det er en belastning å være alvorlig syk eller å være i fengsel. Opplevelsen av utenforskap og ensomhet vil for mange, kunne komme som en ekstra belastning i en allerede vanskelig og sårbar situasjon. Dette er også noe som rammer disse menneskenes pårørende, familie og venner. Unge mennesker inne til førstegangstjeneste i forsvaret opplever også at alvoret tynger. Krigen i Ukraina har bidratt til en oppskalering av det norske forsvar og de som er satt til å forsvare landet vårt, kjenner på dette alvoret.

Når vi ser antall sjelesorgsamtaler som er gjennomført på sykehusene, i fengslene, lufthavner og i forsvaret, så er det liten tvil om at institusjonsprestene i Borg gjør en uvurderlig innsats nettopp for å motvirke utenforskap og ensomhet gjennom sitt arbeid. Antall sjelesorgsamtaler som er gjennomført i disse institusjonene i løpet av 2022 er 4531. Tatt i betraktning at vi mangler tall fra sykehuset Kalnes og Indre Østfold fengsel, så kan vi anslå at det reelle tallet er langt høyere. Ser vi opp mot 2021, har det vært en nedgang på antall sjelesorgsamtaler på 16%, men det har vært en økning i antall samtale-/sorggrupper på 23,5%. Det er avholdt totalt 1506 gudstjenester i 2022 med 3549 deltakere mot 93 gudstjenester og 1506 deltakere i 2021. Dette er økninger på henholdsvis 128,5% og 215,4%. En av faktorene for denne store økningen, handler i stor grad om at pandemi-restriksjonene forsvant. Det har gjennom pandemien vært ekstremt strenge smitteverntiltak i disse institusjonene.

2022 er første året med helårsretreat i Halden fengsel. Dette er også noe som har bidratt til økt gudstjenestetall. Halden fengsel har hatt retreat gjennom flere år, men i 2021 ble det tildelt midler for helårsretreat. Det har gjort at muligheten for å delta på retreat under soning er blitt tilgjengelig for flere. Det er ikke lenger kun et tilbud for innsatte som soner sin dom i Halden, men har åpnet opp for søkning om deltakelse uavhengig av hvor i landet man soner.

Samarbeid med tsjekkisk åndelig fengselstjeneste

I 2021 ble det signert en avtale mellom Borg bispedømmeråd og Tsjekkias åndelige fengselstjenesten. Den åndelige fengselstjenesten i Tsjekkia fikk tildelt EU-midler til et 2-årig prosjekt om tilbakeføring av innsatte til samfunnet. En del av prosjektet handlet om å innhente kunnskap og inspirasjon fra andre land. Våren 2022 kom en delegasjon bestående av 5 fengselsprester og 1 direktør fra den tsjekkiske kriminalomsorgen på en ukes besøk. Samfunns- og diakonirådgiver sammen med to fengselsprester i Borg og en fengselsprest fra Oslo, hadde ansvaret for planleggingen og gjennomføringen av besøket.

Delegasjonen uttrykte stor takknemlighet og entusiasme og viste et stort engasjement under hele besøket. De fikk mange tanker, inntrykk og ideer som de vil ha nytte av når deres prosjekt om tilbakeføring starter opp. I løpet av besøket, fikk vi belyst både utfordringer og muligheter som kirken har opp mot sitt arbeid med innsatte også i norske fengsler. Kirken er godt representert og på plass i alle landets fengsler, men den dagen innsatte bli løslatt og går ut porten, så er kirken «borte». Dersom vi skal være en åpen folkekirke og være tilgjengelig for alle mennesker i vårt samfunn, så har vi en jobb å gjøre på dette feltet. Kirken må også

være på plass den dagen man løslates, vårt arbeid kan ikke stoppe ved porten på innsiden av murene. Dette er et arbeid som framover bør trappes opp og satses på.

Oppsummering

Det diakonale arbeidet i Borg er jevnt over preget av høy kvalitet. Mye av det diakonale arbeidet foregår i samarbeid med lag og foreninger, særlig arbeid med sorggrupper. Kirkens arbeid mot utenforskap og ensomhet er stort i Borg.

Diakoniundersøkelsen viser et bredt spekter av diakonale tilbud som retter seg mot både enkeltmennesker og grupper i ulike aldre; ulike fester, strikkekafe, samlivskurs, babysang, trilletur for hjemmeværende mødre og fedre, ulike vandringer, pilgrimsvandringer, ressursgruppe, seniortreff, blomsterhilsener på døra, utdeling av mat til jul og påske, telefonkorps – frivillige som ringer opp de eldre i menigheten, dør diakon, konserter, temakvelder, kirkeskyss, ulike fester etc. Listen er lang over gode tiltak. Alt i den hensikt å vise omsorg, skape gode og trygge møteplasser og hindre utenforskap. Vi ser en helt klar kobling til flere av FNs bærekraftsmål innenfor det diakonale arbeidet.

Bispedømmet huser to store sykehus, Norges største lufthavn og to av landets største fengsler. Det er umulig å skulle finne tall på hvor mange mennesker det kan være snakk om som gis et tilbud fra kirken ved disse anstaltene. Det vi har tall på er antall soningsplasser. Av landets totalt 3742 soningsplasser, er 633 av de i Borg, en andel på 17%. at institusjonsprestene når ut til et betydelig antall mennesker og ikke minst til bredden av Norges befolkning, er det ingen tvil om. Det er et stort og viktig arbeid som gjøres ved disse institusjonene og hvor man gjennom prestene som har sin tjeneste der, virkelig viser at Dnk er en folkekirke som er åpen for absolutt alle og at kirken kan gjøre en forskjell i menneskers liv.

Veien videre:

- Videreføring og styrking av kirkens sorgarbeid med særlig fokus på barn og unges sorg, samt å kommunisere kirkens sorgtilbud bredere og bedre ut.
- Forbedre kvalitet rapportering på sorgarbeid og institusjonsarbeid i kirken.
- Forsterke satsing på kirkens tilbud og kommunikasjon rundt allehelgen, både gudstjenester, konserter, lysutdeling og sorgarbeid.
- Utvikle oktober som sorg måned i tilknytning til markeringen av allehelgen, inn i årlig kampanjeplan for Den norske kirke i Borg.
- Videreutvikle kirkens tilbud til beboere på sykehjem og demente, bruke mer sang- og musikk.
- Øke kontakten og samarbeidet mellom institusjonsprestene og de ansatte ute i lokalmenighetene i et tilbakeføringsperspektiv.

Resultatmål 3.2.4 Flere menigheter tilbyr fellesskap til nye i Norge

Resultat

Det ble i 2022 rapportert om 56 menigheter med tilbud til asylsøkere eller bosatte flyktninger, en økning på 70 % fra 23 menigheter i 2021. Resultatmål oppnådd.

Vurdering

Grunnen til denne økningen har sammenheng med krigen i Ukraina. Da krigen brøt ut i februar 2022, tok mange av våre menigheter kontakt med kommunen for å strekke ut en hjelpende hånd.

I dagene og ukene etter krigens utbrudd og de første flyktningene begynte å komme til Norge, ble det holdt åpne kirker flere steder i Borg. Etter hvert som månedene gikk, har det vært sporadisk åpne kirker spesielt med tanke på flyktningene.

Mange har jobbet hardt for å ta godt imot og å gi de ukrainske flyktningene en best mulig start i et nytt og fremmed land. Det har blitt knyttet kontakter med ansatte og frivillige som kan språket, og det er jobbet med integrering i allerede eksisterende tilbud som språkcafe i tillegg til nyopprettede møteplasser som er blitt til som en følge av krigens utbrudd, det være seg middager, konserter, fester og omvisning i kirken. Det er lagt til rette for deltakelse på gudstjenester hvor bønner og liturgier er blitt oversatt til ukrainsk for å møte flyktningene på en god måte og vise at det er plass for alle mennesker i Den norske kirke. Videre har det vært flere innsamlingsaksjoner av klær og utstyr som er gitt til flyktningene.

I Sørumsand har det vært tett samarbeid med den Internasjonale bibelkafeen på Sørumsand misjonshus. Der har det blitt arrangert forbønn for Ukraina nærmest hver søndag kveld i 2022. Dette har vært åpent for alle og primus motor har vært en frivillig leder for bibelkafeen.

Domkirken i Fredrikstad har jobbet tett med Fredrikstad kommune om ukentlige middager for flyktningene. I Rælingen har et lignende middagstilbud for flyktninger og deres vertsfamilier, resultert i et godt samarbeid med flyktninghjelpen i kommunen og Røde kors. Tiltaket kom i gang som en respons på flyktningstrømmen våren 2022 og har hatt stor suksess. De ansatte som har jobbet med dette, har opplevd å få enorm støtte fra både enkeltpersoner, politikere og frivillige organisasjoner i året som har gått. Tilbudet er nå et samarbeid mellom Rælingen og Øvre Rælingen menigheter, Rælingen kommune og Rælingen Røde kors. Arbeidet vil fortsette i 2023, da som en formalisert samarbeidsavtale. Dette er bærekraft på sitt beste, hvor vi kan koble på flere av FNs bærekraftsmål i et enkelt tiltak.

Engasjementet og arbeidet for de ukrainske flyktningene, har bidratt til at integreringsarbeidet generelt har fått et oppsving. Krigen i Ukraina har gjort at krig er kommet tett på, og man har fått en større grad av bevissthet på viktigheten av å ha et tilbud og å omslutte mennesker som er nødt til å flykte fra sitt eget land.

Fra middag på tvers i Rælingen kirke med Ukraina som tema.



Veien videre:

- Opprettholde og videreutvikle trygge møteplasser og fellesskap for nye som kommer til Norge.
- Fortsatt arbeidet for å redusere utenforskap blant flyktninger.
- Fortsette og videreutvikle samarbeid med kommune og andre organisasjoner i et integreringsperspektiv.

B 3.3 Skaper en mangfoldig, rekrutterende og inkluderende arbeidsplass og frivillighetsarena

Resultatmål 3.3.1 Kirkelige medarbeidere trives i jobben og har et inkluderende og likestilt arbeidsfellesskap

Medarbeidere i Helt Med ordningen

Sondre Myrseth er aktivt med som frivillig medarbeider i kirken på Romerike. Gjennom høsten 2022 har han hatt et engasjement i Lørenskog kirkelige fellesråd. Han har hospitert to ganger i uken hvor han har jobbet sammen med inkluderingspresten. Sondre har et ønske om å få fast ansettelse i Dnk. Fellesrådet jobber nå med å få opprettet en stilling på «Helt med»-vilkår.

Øvrige tiltak på LIM-området og arbeidsmiljø rapporteres under del IV



Resultatmål 3.3.2 Flere engasjeres til frivillig tjeneste i kirken

Resultater

Reduksjon på 37 % frivillige totalt. Resultatmål ikke oppnådd.

Vurdering

Det er store variasjoner i datakvaliteten i rapporteringene av antall frivillige, og mye tyder på at dette fortsatt er tilfellet. Det er relativt store variasjoner mellom prostiene uten at prostene kan forklare at dette har konkrete årsaker. En åpenbar kobling er at der soknene jobber målbevisst med å rekruttere frivillige til konkrete oppdrag har de flere frivillige enn i sokn som ikke gjør det. Det er fortsatt behov for opplæring og oppfølging i forhold til rapportering av frivillighet. Strategien om å utfordre medlemmene til å delta i kirkens arbeid er fortsatt høyaktuell.

Frivillige medarbeidere er avgjørende for levende lokalmenigheter og diakoniens dag for frivillige ble gjennomført i Ski nye kirke i november. Rundt 90 ansatte og frivillige innenfor diakonifeltet var med på samlingene. Tema for dagen var diakonal frivillighet i vår tid. Tilbakemeldingene var svært positive og mange uttrykte glede for igjen å kunne samles på tvers av menigheter og prostigrenser for påfyll og felles inspirasjon i arbeidet. Dessverre ser vi at pandemiårene har bidratt til at vi har mistet mange. Siden 2019 har vi hatt en nedgang i frivillige medarbeidere på 37%, men for gruppen frivillige inne diakonalt arbeid, er nedgangen på 22%. Det viser at det diakonale arbeidet i Dnk er høyt verdsatt og at vi har klart å bevare et høyere antall frivillige inn i denne tjenesten. Like fullt må det fortsatt jobbes målrettet med strategien om å utfordre medlemmer til å delta.

Veien videre:

Mange sokn har frivillighet som satsing. Det er behov for å konkretisere og avdekke utfordringer og muligheter på dette området. Blant annet vet vi at det er et potensiale for å engasjere kompetente frivillige basert på deres talenter, og ikke nødvendigvis menighetens behov for kirkeverter eller verter ved kirkekaffen.

Nytt materiell på ressursbanken om frivillighet tas i bruk for å fornye kirkens frivillighetsarbeid i tråd med moderne frivillighet med andre typer frivillighetsoppdrag, mer konkrete og tidsavgrensede frivillighetsoppdrag som passer med hektiske familieliv og pendlerhverdag.

Resultatmål 3.3.3 Kirkens verktøy for digital samhandling brukes

Resultat

88 av Borgs 109 sokn og 18 av 28 fellesråd har tatt i bruk Skjer i kirken. 6182 arrangementer er publisert i 2022, det er om lag 15 % av totalt antall arrangementer i 2022.

Vurdering

Det er jobbet målbevisst med informasjon og oppfordringer gjennom 2022. Flere menigheter melder at de opplever systemet som tungvint, særlig de som benytter Kardinal. Systemet har blitt mye bedre i løpet av 2022. Det er fortsatt stort behov for å gjøre skjerikirken.no kjent, både internt og eksternt.

Resultatmål 3.3.4 Flere ungdommer deltar i ungdomsdemokratiet

se pkt. 3.1.3

Resultatmål 3.3.5 Tverrfaglig samarbeid og kompetanseutvikling styrkes

Det har fra sekretariatets side vært et høyt fokus på kompetanseutvikling i et tverrfaglig perspektiv gjennom hele 2022. Skal vi nå de mål som er satt, ikke minst sett i lys av bærekraftsmålene, må vi jobbe sammen på tvers av profesjoner og fag. En styrking av hverandre gjennom samarbeid og nyttegjøring av all kompetansen de ulike ansatte og frivillige i kirken innehar, er avgjørende for at vi skal kunne vokse som kirke og være en aktuell og relevant samfunnsaktør.

Vi har derfor arrangert stiftsdag for alle kirkelige ansatte og tverrfaglig fagdag for diakoner og undervisningsansatte. Biskopens tilsyn med vigslede diakoner, kateketer og kantorer var også felles i 2022.

I planleggingen av biskopens tverrfaglige fagdag for 2023, ble invitasjon sendt til diakoner, undervisningsansatte, prester, kirkeverger og enkelte andre organisasjoner. Vi opplever at mange står alene i sitt arbeid, samtidig som vi ser at mye av det arbeidet som gjøres, spesielt opp mot barn og unge, faller innunder flere fagområder. Vi vil framover ha økt trykk på og framsnakke tverrfaglig samarbeid og fortsette å vise dette i praksis ved å løfte dette gjennom flere tverrfaglige samlinger.



Solveig Aarvik Kjederud fra politiet holdt foredrag om typiske trekk ved ungdomsmiljøer i dag på tverrfaglig samling om ungdom for diakoner og undervisningsansatte.

C Biskopens år

Vigslingen 24.april 2022

I en fullsatt Fredrikstad domkirke med H.M. Kong Harald tilstede ble biskop Kari Mangrud Alvsvåg vigslet av preses Olav Fykse Tveit. I sin preken snakket Biskop Kari om håp og tro: - Vi spør så ofte med fortvilelse hvor all ondskapen kommer fra, men er det ikke et større mysterium at det ikke tar slutt på godhet?



Prostivise besøk

Søndre Borgesyssel

Morgenmesse i Skjeberg kirke og påfølgende kirkekaffe. Godt møte med Kirkevergene i Halden og Sarpsborg, imponerende jobb med utvikling av kirka som moderne organisasjon begge steder. Nydelig lunsj og gode møter med blant andre Iris og Mona på møtestedet til Kirkens Bymisjon, Halden. Utrolig imponerende å høre om prosjektet Ung på dagtid av engasjerte Trond Henriksen. Samtale med rektor, helsesøster, to elever og diakon på Halden videregående skole (Porsnes). Kirkegårdsinnvielse Idd - orientering og bespisning med Ordfører Anne Kari Holm i Halden kommune. Møte med barna i barne- og ungdomskoret i Immanuelkirken før det ble Byens Hjerteslag ala Halden – med biskopen som intervjuobjekt og Trond Henriksen som intervjuer! Nydelig sang av Søndre Borg Vocale.



Nordre Follo



Morgenmesse i Ski nye kirke, fulgt av spennende presentasjoner fra Kirken i Ski - Ski menighet, Langhus kirke, Sofiemyr kirke- Kolbotn Menighet, Greverud Kirke og Kirken i Enebakk. God samtale med kommuneledelsen i Nordre Follo kommune og Enebakk kommune - to kommuner med sterkt engasjement og tydelige strategier for å skape gode nærmiljø for innbyggerne sine. Turen gikk videre til Nordre Follo kvalifiseringssenter, som blant annet arbeider med norskopplæring og grunnskole for voksne, og biskopen fikk også høre om det gode arbeidet som gjøres for bosetting og tilrettelegging for flyktninger. Dagen ble avsluttet med trivelig kveldssamling med mye god sang i Langhus kirke.

Nedre Romerike

Presentasjoner av Øvre Rælingen kirke, Lillestrøm menighet, Fjellhamar menighet, Sørums menighet, Nittedal og Hakadal menighet, Fet og Dalen kirker etter morgenmesse. Presentasjon av kommunene Lørenskog kommune, Lillestrøm kommune, Nittedal kommune og Rælingen kommune. Møte Volt ungdomsklubb. Besøkte ungdom på fotballtrening på LIF stadion. Samtale og middag med ungdom fra Skårer og Lørenfallet.





Vestre Borgesyssel

Godt møte med kirkevergene og flott gudstjeneste med alle ansatte i Rygge kirke. Interessant og fin omvisning med Vibeke Jørgensen fra UDI og Stein Erik fra Link på Nasjonalt ankomstsenter i Råde. Besøk på Tomb Videregående Skole. Pizza med rådsmedlemmer fra Råde menighet, Rygge og Ekholt Menigheter Arena, Moss kirke- og kultursenter Jeløykirken og Våler Kirke. Konsert med Ellen Marie Karlsen og Sofie Bjerketvedt i Rygge kirke der Trygve Nordby samtalte med den nye biskopen.

Fredrikstad domprosti

Gudstjeneste i Spjærøy kirke, hilsen ved ordfører Mona Vauger som understreket betydningen av kirken som et samlingspunkt for alle på øyene. Deretter gikk turen til Brottet med god mat og historisk innføring. Så møte på rådhuset med Fredrikstad Ordfører Siri Martinsen og kommunedirektør Nina Tangnæs Grønvold. Her utvekslet man tanker om hvordan man kan dra nytte av hverandre, og spille på hverandres styrker som kommune og kirke. På Røverkaffe fikk vi beretninger om det viktige arbeidet som gjøres for straffedømte ved å gi de et verdig og myndig liv med jobb og aktiviteter.



Østre Borgesyssel



Dagen begynte med gudstjeneste i Eidsberg kirke for ansatte, fortsatte med lunsj på Mysen menighetshus Betania og forløp videre med samling med ordførerne fra Indre Østfold kommune, Rakkestad kommune, Marker Kommune, Skiptvet kommune, Aurskog-Høland kommune og Aremark kommune. Samtalen fløt godt rundt bordet, og samarbeidet for å skape gode lokalsamfunn fortsetter. Senere på dagen var det besøk på Phoenix Haga. Mohammed og Terje delte modig sine historier med oss, og uttrykte viktigheten av å få muligheten til å ta ansvar for sine egne liv. Vi følte oss så grepet av deres sterke fortellinger. På kvelden var det hyggelig samling for menighetsrådene hvor blant annet to ungdommer underholdt med flotte musikalske innslag og Leif Ingvald Skaug satt bak tangentene.

Øvre Romerike

Gudstjeneste med alle ansatte og presentasjon av arbeidet i lokalkirkene, godt møte med kirkevergene og Anders Østensen ordfører i Gjerdrum kommune, Ordfører Eyvind Jørgensen Schumacher, Ullensaker kommune og Ordfører Paul Johan Moltzau i Hurdal kommune. Deretter pilegrimstur fra Innomhaug pilegrimsherberget til flotte Hovin kirkested (Ullensaker) der kirketjener Paul Ronny Jensen og kirkeverge Tor Tvethaug viste oss rundt. Dagen ble avsluttet med sommerkonsert med flere kor i Jessheim Kirke.



Søndre Follo

Gudstjeneste med alle ansatte i Son Kulturkirke, med vakker musikk og presentasjon av godt arbeid. Det ble en god samtale med kirkevergene og Tom Anders Ludvigsen, ordfører i Vestby kommune, Ola Nordal ordfører i Ås kommune og kommunedirektør i Ås, Tom Arne Tørfoss. Deretter gikk turen videre til Ås læringscenter, hvor biskopen fikk møte og samtale med flyktninger fra ulike land. Dagen ble avsluttet med «Sommerkveld i kirka» i Ås arbeidskirke. Samtale med biskopen i ekte talkshow-stil, ledet av Gisle Bjørneby, lokal politiker i Ås og aktiv i lokalmiljøet. Sammen med flotte musikalske innslag av sanggruppen Møysang og Mari Øen på trekkspill, ble det en fin avrundning på dagen og introduksjonsbesøkene.



Ordinasjoner og vigslinger i 2022

Dato	Sted	Ordinand/vigslet
19. juni	Årnes	Prest Tyra Margrete Ekhaugen
21. aug	Kråkstad	Prest Geir Gjessing
04. sept	Sarpsborg	Prest Maria Lorentzen Spydevold
23. okt	Ås	Diakon Halvor Bekken Aschim-Teigum
13. nov	Skjeberg	Kateket Therese Marie Ulseth
04. des	Fjellhamar	Kateket Øystein Skarholm

Biskopens fagdager i 2022

Dato	Faggruppe	Biskopens tema
9. januar	Nyttårssamling prestene	Foredrag: «Vår tid er nå - å være prest og kirke i pandemitid»
20. januar	Fagdag undervisningsansatte	Trosopplæring
6. april	Samling med LHBTQ+ ansatte i Borg	
1. juni	Biskopens tilsyn med vigslede diakoner, kantorer og kateketer	Betydningen av vigslingen
4. november	Biskopens samling for pensjonerte prester	Kirke i vår tid
9. november	Fagdag diakoner	Ungdomsdiakoni – hvordan være kirke for dagens unge
29. november	Arbeidsveiledere	ABV i fremtiden
30. november	Samling for nytilsatte prester	

Borg biskop har i 2022 hatt følgende nasjonalkirkelige verv: Mellomkirkelig Råd

Borg biskop er medlem av regjeringens ekstremismekommisjon.

Biskopens deltagelse på utvalgte arrangementer i 2022

Gudstjenester (i tillegg til visitasgudstjenester og ordinasjoner/vigslinger)	
2. mars	Askeonsdagsgudstjeneste i Ski kirke
20. mars	Avskjedsgudstjeneste i Fredrikstad domkirke
17. april	Påskedagsgudstjeneste Domkirken
24. april	Vigslingsgudstjeneste Domkirken
1. mai	Tune kirke 50 års jubileum
19. juni	1000 års jubileum Eidsvoll kirke Eidsivatinget
21. september	Åpningsgudstjeneste Kirkemøtet, preken
2. oktober	Gudstjeneste, avskjed og innsettelse av prost og domprost Kåre Rune Hauge
19. oktober	Gudstjeneste TOL-konferansen, preken
20. november	Gudstjeneste med avskjed prost Nordre Follo Sven Holmsen
11. desember	Gudstjeneste med markering av vennsbyavtalen Sarpsborg- 25 år, preken
24. desember	Julegudstjeneste Fredrikstad domkirke, preken
25. desember	1. juledagsgudstjeneste Råde kirke, preken
Andre arrangementer i bispedømmet	
2. februar	Kommunikasjonsdagen i Borg
2. mars	Fredsmarsj i Fredrikstad, appell
13. mars	Samling for fred på Håpets Katedral
4. mai	Byens Hjerteslag i Immanuelkirken
8. mai	Tale for de falne i Sarpsborg
8. juni	Samling med prestene fra Øvre Romerike
12. juni	Samling med prestene i Vestre Borgevassdal
13. juni	Domkantor og kulturrådgiversamling i Fredrikstad

20. juni – 24. juni	Veien til Vigslet tjeneste
25. juni	Åpen kirke i Fredrikstad i anledning masseskytingen i Oslo
13. august	Pride - markering i bispedømmet, appell på torvet i Fredrikstad
16. august	Panelsamtale Arendalsuka -religionens rolle i samfunnet
24. august	Solidaritetsmarkering Ukraina
30. august	Samling med prestene Søndre Follo
6. september	Opptak med Creaza læremidler - Hva gjør en biskop?
6. september	Besteforeldrenes klimaaksjon
8. september	Podcast «Kaffekoppen» med Christian Lomsdalen HEF
12. september	Møte med Stortingets familie- og kulturkomite
14. september	Stiftsdag
17.november	Panelsamtale VAKE
19. november	Diakoniens dag for frivillige
21. november	Adventspodcast med Petter Dille
19. desember	Podcastinnspilling «Hos Peder Kjøs» – om tilgivelse
Utvalgte kronikker og artikler	
Nyttårskronikk i aviser i Borg: Kjære Jesus, hva skjedde med fred på jord	
Allehelgenskronikk i aviser i Borg: Du er ikke alene	
Kronikk i forbindelse med fasteaksjon: Det er håp i en dråpe vann!	
Kronikk avisene i Borg i anledning verdensdagen for psykisk helse: Vi trenger hverandre	
«Min tro» i Vårt Land	
Intervju i Vårt Land i forbindelse med vigslingen: «Ønsker å være en biskop for vår tid»	
Intervju A-magasinet i forbindelse med utnevnelsen: «Vi har ikke en Gud som detaljstyrer»	
Portrett i Agenda 3:16	
Intervju i Moss Avis i forbindelse med vigslingen.	



IV. Styring og kontroll i virksomheten

4A Arbeidsmiljø

Sykefravær

	Prosent	1-3 d.	4-16 d.	16d.-8u.	>8u.
Menn - Borg	5,1 %	0,6 %	1,4 %	0,9 %	2,1 %
Kvinner - Borg	11,9 %	0,6 %	1,5 %	0,9 %	8,9 %
Totalt - Borg	8,3 %	0,6 %	1,5 %	0,9 %	5,3 %
Totalt DNK	7,2 %	0,6 %	1,3 %	0,8 %	4,5 %

Sykefravær 2022 - Kilde: Lønns- og personalsystemet SD Worx

Det samlede sykefraværet i Borg bispedømme i 2022 er på 8,3 %, noe som utgjør en markant økning fra 6,01 % i 2021. Økningen er størst blant kvinner, med en økning fra 5,4 % i 2021 til 11,9 % i 2022. Det er spesielt sykefravær over 8 uker som har økt for kvinner. For menn viser tabellen et langtidssykefravær på 2,1 % mot 8,9 % blant kvinnene.

Prostene og avdelingslederne er de som til daglig har ansvaret for å følge opp sykmeldte, altså er denne oppgaven fordelt på 10 personer i Borg. Personalavdelingen gir lederstøtte og følger utviklingen i løpet av året. På bakgrunn av det økte sykefraværet blant kvinner er det i forbindelse med årsrapporteringen foretatt en grundigere gjennomgang for å identifisere trender og utviklingstrekk i denne gruppen. Det tegner seg et bilde av at:

- Om lag en fjerdedel av det legemeldte sykefraværet kan knyttes til kronisk sykdom. Dette er stabilt over flere år.
- Bortimot halvparten kan knyttes til diverse helseutfordringer.
- Om lag en femtedel av sykefraværet kan sees som delvis arbeidsrelatert.
- En mindre andel er relatert til langtidsplager etter covid eller sykefravær i forbindelse med graviditet.

Sykefravær som er delvis arbeidsrelatert har fokus, og tiltak har ført halvparten av denne gruppen tilbake til arbeid i 2022. Dette er tiltak som: Overgang til annen stilling, endring av ansvar og arbeidsoppgaver, veiledning ift. delvis uførhet, tett oppfølging fra prost med bl.a. bistand fra personalavdelingen, bedriftshelsetjeneste og NAV. Arbeidet fortsetter i 2023.

Sykefraværet ved bispedømmekontoret har gått noe ned fra 2021 og er nå på 5,53 % mot 6,82 % i 2021. Også her er det langtidssykefraværet som er høyst og det er noe forskjell mellom kvinner og menn. Kvinner 5,87 % og menn 4,30%.

Gjennom store deler av 2022 har vi gjennom NAV hatt en person på arbeidsutprøving i sekretariatet i 20 % stilling, vedkommende har bidratt med praktiske arbeidsoppgaver. Bispedømmerådet har mottatt delvis lønnstilskudd og mentortilskudd for arbeidet med tilrettelegging og oppfølging.

Vurdering

Spesielt det som kan kategoriseres som delvis arbeidsrelatert gis størst oppmerksomhet. Det er veldokumentert at psykososiale faktorer har betydning for både kroppslige og mentale helseplager, som igjen kan føre til sykefravær. Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) melder at de mest betydningsfulle psykososiale risikofaktorene for et høyt legemeldt sykefravær nivå er rollekonflikt og emosjonelle krav. Dette er gjenkjennbart i vårt eget arbeid med medarbeiderundersøkelsen 2021 og implementeringen av tiltak som er gjennomført i 2022.

Rollekonflikt oppstår når man får motstridende forespørslers fra to eller flere personer, når en kanskje mangler ressurser til å utføre oppgaven, eller når en må gjennomføre den på en annen måte enn hva en selv mener er riktig. Prestetjenesten er preget av turnusarbeid og arbeidstider som ikke alltid er familievennlige. Dette kan i seg selv slå tyngre ut for kvinner enn for menn gjennom å leve i utakt med resten av samfunnet hva gjelder arbeidstid og fritid. Motstridende forventninger vil også kunne gjøre seg gjeldende gjennom hvordan ledelsen i praksis oppleves av den ansatte. Prosten ivaretar arbeidsgivers styringsrett og er nærmeste overordnede for prestene, samtidig som ulike bestillinger kommer både fra lokal stab, menighetsråd og andre lokale aktører. Det er grunn til å tro at disse to forventnings-spennene generelt og sammenlagt rammer kvinner tyngre enn menn.

Emosjonelle krav i jobben har i løpet av det siste tiåret fått økt oppmerksomhet. Stadig flere er sysselsatt i helse- og sosialsektoren samt i salgs- og servicesektoren, og må i sitt daglige arbeid forholde seg til sterke følelser som sorg eller sinne hos kunder, klienter eller pasienter. Det har i vår sammenheng vært et fokus på sorgarbeid og dødsbud som prestene står i, og det er en økt bevissthet om hvordan dette påvirker den enkelte. Her er kollegaveiledning og bruk av fagfellesskapet i prostiene viktige tiltak som videreføres.

Søvnplager samt muskel- og skjelettlidelser pekes ofte på som årsaker til at kvinner har større sykefravær enn menn. Økt forskning og oppmerksomhet på kvinnehelse vil forhåpentligvis gi flere svar framover.

Veien videre

I godt samarbeid mellom prostene og bispedømmesekretariatet skal det legges til rette for at ansatte med nedsatt arbeidsevne skal kunne benytte sin restarbeidsevne i prestatjenesten. Det er et mål at kronikere kan stå i arbeid hos oss. NAV sine ordninger for refusjon i arbeidsgiverperioden og lønnstilskudd vurderes fortløpende. Det er fokus på oppfølging, inkl. aktivitetsplikten under sykefravær. Det er nødvendig å fokusere ytterligere på forebygging for å unngå at sykemelding blir nødvendig, dette gjelder særlig for kvinnelige ansatte.

I 2021 inngikk vi avtale med bedriftshelsetjeneste gjennom Falck. Vi har jobbet videre med implementering av denne avtalen i 2022. Vi ser at det kan være nyttig framover å tilby gravide medarbeidere en samtale med tanke på mulig tilrettelegging og forebygging av sykefravær i svangerskapet.

Lederutviklingen i prostegruppa vil framover også fokusere på sykefravær. Dette langs to linjer: 1) Etablering av veiledningsgruppe for prostene med psykologspesialist Gry Stålsett som har mye erfaring med arbeidshelse, og 2) Tid i prostemøtene til arbeid med case knyttet til bl.a. personalarbeid.

Kirkelige medarbeidere trives i jobben- arbeidsmiljøundersøkelsen

Resultat

Fokus på medarbeideres trivsel og fungering i arbeidet har vært videreført fra 2021. Prester i Borg har en score på 4,1 (hvor 5 er maks) på tilfredshet med jobben jfr. medarbeiderundersøkelsen som ble gjennomført høsten 2021. Resultatmål i rimelig grad oppnådd under rådende post korona-vilkår.

Fokus i 2022 har vært på å implementere tiltak som er utviklet i prostiene og behandlet i RAMU (regionalt arbeidsmiljøutvalg). Disse bygger i Borg i stor grad på de samme funnene som de nasjonale, og handler i grove trekk om tydeligere rolleavklaring, effektiv gjennomføring av møter og opplæring i digitale verktøy. Det er jobbet systematisk med implementering av relevante tiltak. Her har det vært en stor fordel at medarbeiderundersøkelsen 2021 var felles for arbeidsgiverlinjene, slik at etterarbeidet har vært gjennomført sammen med vernetjenesten fra begge linjer. Samlet svarprosent fra Borg var på 81,5%, noe som må karakteriseres som godt.

HMS

I løpet av 2022 har vi i Borg hatt fokus på evaluering og fornyelse av HMS samordningsavtaler med

fellesrådene. Arbeidet er i gang, og målet er at i løpet av 2023 har vi fornyet alle disse avtalene. RAMU har nedsatt en gruppe som skal foreta HMS-revisjon ute i prostiene og dette arbeidet begynner i mars 2023.

I 2022 har RAMU Borg hatt 35 saker til behandling, de fleste er informasjonsaker. Vi nevner følgende saker som har vært til behandling:

- Sykefraværstatistikk
- Avspaseringsregnskap for presteskabet
- Bærekraftig arbeidsgiverpolitikk
- Handlingsplan og årshjul for RAMU
- Fokus på samordningsavtalene
- LHBTQ+ kurs
- LIM – Likestilling, inkludering og mangfold

Varsling

Kirkerådet har i 2022 jobbet med en digital varslingsløsning. Denne er nå publisert på kirken.no og heter «Mitt varsel». Her kan både interne og eksterne brukere og ansatte varsle. Prostene fikk opplæring i systemet og saksbehandling av varslingssaker i mai 2022. Det er mottatt to varsler om kritikkverdige forhold i Borg i 2022, samt et avvik. Disse er fulgt opp lokalt av prost og av sekretariatet.

Vurdering

Da pandemien traff Norge i starten av mars 2020 ble det store endringer i de ansattes rammebetingelser, dette har vært gjeldende også i 2022. NAV melder i sin statistikk over sykefravær for 4. kvartal 2022 at [koronarelaterte helseplager fortsatt preger arbeidslivet i Norge](#) i stor grad ved utgangen av 2022.

I 2022 har post-korona-effektene handlet både om frivillighet og om oppslutning, noe som i stor grad påvirker arbeidssituasjonen til kirkens ansatte i førstelinja. Det har generelt vært og er mer krevende å få oppslutning om kirkens arbeid enn før koronapandemien.

Til tross for belastningene viser medarbeiderundersøkelsen høsten 2021 at ansatte i stor grad har trivsel og god fungering i jobb. På spørsmål om de ser seg selv som ansatt i rDnk om 2 år, er det en score på 4.3. Medarbeiderundersøkelsen er nærmere beskrevet i årsrapporten under punkt om HMS.

Veien videre

Det har i 2022 vært økt fokus på HMS, med implementering av nasjonale føringer og et godt system for administrasjonen å jobbe etter. HMS arbeidet videreføres i 2023, hvor oppdaterte samordningsavtaler med alle fellesrådene i Borg er et mål. Prestetjenesten i alle våre prosti er tilknyttet felles bedriftshelseavtale, det er et fortsatt mål at antallet fellesråd tilknyttet samme bedriftshelsetjeneste øker. Dette for å lette kirkevergenes og prostenes samarbeid og styrke felles HMS-arbeid.

Undersøkelsen om arbeidsmiljø for kvinnelige prester og medarbeiderundersøkelsen jobbes det videre med i 2023. Tiltak er utviklet i alle prostier i nært samarbeid med tillitsvalgte og vernetjeneste, implementeringen fortsetter i 2023.

4B Likestilling

Likestilling, inkludering og mangfold (LIM)

I september 2021 vedtok Kirkerådet et forventningsdokument og en handlingsplan for likestilling, inkludering og mangfold. Kirkerådets forventningsdokument og handlingsplan er det jobbet med i 2022, og regional handlingsplan vedtas av Borg bispedømmeråd i 1. kvartal 2023. Kirkerådets LIM-kursdag i begynnelsen av 2022 hadde stor oppslutning i Borg.

Likestilling kjønn

Borg bispedømmeråd har fokus på likestilling mellom kjønnene og på å hindre diskriminering når det

gjelder kjønn, funksjonsevne, etnisitet og samlivsform. Samlivsform etterspørres ikke i utlysningstekster og blir ikke vektlagt ved tilsettinger. Borg bispedømmeråd vedtok i 2022 en mangfoldserklæring som følger i samtlige stillingsutlysninger. Bispedømmets livsfasepolitikk skal bidra til å tilrettelegge for god arbeidssituasjon gjennom hele yrkeslivet.

Borg bispedømme har målsetting om kjønnsbalanse i presteskaper og ved bispedømmekontoret. Til de 27 stillingene som ble utlyst i Borg i 2022, var det 28 kvinnelige og 43 mannlige søkere. Det ble gjort tilsetting i 25 stillinger og 12 av de tilsatte er kvinner, en kvinneandel på 48% selv om kun 39% av søkerne var kvinner. Det er nedgang i kvinneandelen blant tilsatte, fra 56% i 2021 til 52% i 2020. Kvinneandelen i presteskaper (årsverk) er i 2022 på 45%, her er det kun Oslo og Hamar bispedømmer som har noe høyere andel. På landsbasis er kvinneandelen i presteskaper på 38,7%.

Blant ledere (biskoper og proster) er kvinneandelen 33%, og uendret fra 2021 til 2022. En har ikke lyktes å jevne ut kjønnsbalansen. Det er gjort tilsetting i 3 prostestillinger i 2022: Domprostiet, Nordre Follo og Østre Borgesyssel, alle steder ble menn tilsatt. Til disse tre stillingene var det til sammen 17 søkere, men bare 4 av disse var kvinner – altså en andel på kun 24%. Det må jobbes videre med å oppmuntre flere kvinner til å søke seg mot disse lederstillingene.

Kvinnens andel av menns lønn er i presteskaper på 98,9%, 1,3 prosentpoeng over landsgjennomsnittet.

Sykefraværet blant kvinner er markant høyere enn blant menn og økende. Se resultatmål 1.3.2 for mer om dette.

4C Vurdering av internkontroll

I 2022 har mye av arbeidet vært knyttet til reetablering av arbeid post korona, samtidig viser resultatene for 2022 at det er behov for videreutvikling av arenaer og tilbud i tråd med menneskers ønsker og behov. Årsrapporteringen for 2022 viser behov for fortsatt fokus på målrettet og effektiv drift, både for å opprettholde det store, gode arbeidet under trangere økonomiske rammer, og for å fortsatt kunne øke måloppnåelsen. 2022 var det første året hvor Kirkemøtets nye strategiplan er benyttet som rammeverktøy for det strategiske utviklingsarbeid i bispedømmet.

Relevante og tilgjengelige tall og fakta er viktig for menighetsrådenes, fellesrådenes og bispedømmerådets arbeid med felles strategiske satsinger, med tilhørende ressursvurderinger. Det er derfor uheldig at kvaliteten i rapporteringen for 2022 ikke er like høy som foregående år. I 2022 er *Kirka vår – samlet plan for arbeidet i soknet* lansert, dette digitale støttesystemet har potensiale til å bli et viktig strategisk verktøy for kirken i alle nivå, og kan også motivere til godt rapporteringsarbeid og gi push til utvikling av system for fortløpende datafangst.

Kontroll av overholdelse av lover og regler ivaretas for økonomi- og lønnsområdet i stor grad av Felles økonomienhet (FØ). Det utføres grundig kontroll på bilagsnivå. Når det gjelder GDPR er det gjort opplæringstiltak både mht. personalforvaltning og for kommunikasjonsfeltet, som f.eks. behandling av personopplysninger i digitale kanaler.

Borg bispedømmeråd har i 2022 gått til oppsigelse av en prest grunnet kritikkverdige forhold. Saken er behandlet i rettsvesenet.

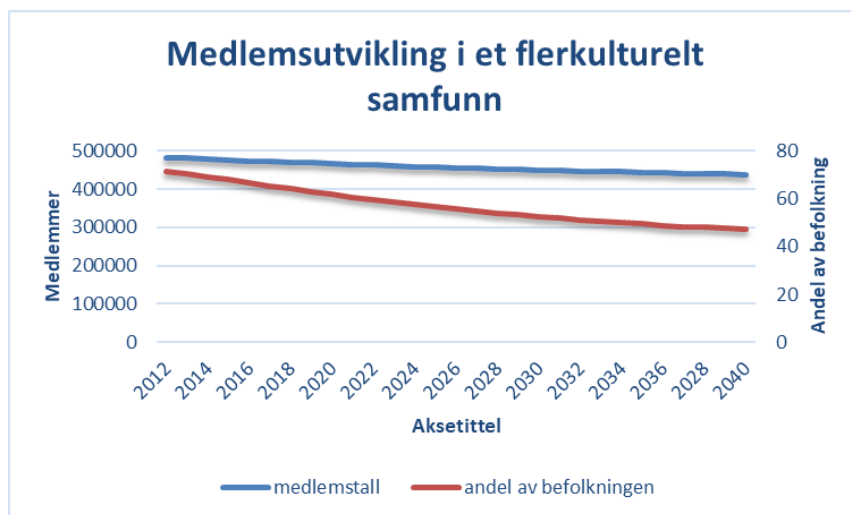


DFØ: Internkontrollprosessen

V. Vurdering av framtidsutsikter

Demografi og medlemsutvikling- mangfoldig og inkluderende folkekirke

Det skjer store endringer i befolkningen framover. Prognosene tyder på en kontinuerlig nedgang i antall medlemmer. Vi har sett at for Borg bispedømme går nedgangen forttere enn SSBs framskrivning tilsier, nedgangen er akselererende. Om den fortsetter slik som de siste åtte årene, vil andelen medlemmer i andre trossamfunn og ikke-medlemmer være like stor som medlemsandelen i Dnk i Borg fra 2033 (50 %).



Andelen som ikke er medlem i noen trossamfunn er økende, og vil utgjøre en stadig større del av befolkningen. Andelen medlemmer i andre trossamfunn synker også. I 2040 er det sannsynlig at andelen av de som ikke er medlem i noe trossamfunn og medlemmer i Dnk er jevnstore. Bevissthet rundt medlemsutviklingen og kunnskap om kompleksiteten i vårt flerkulturelle samfunn er viktig i den lokale kirken.

Denne utviklingen innebærer flere utfordringer for kirken i Borg. Det utfordrer oss til å arbeide bevisst med tiltak for å motvirke prognosene, ved at flest mulig skal forbli medlemmer og døpe sine barn. Det utfordrer oss til å tenke over hva det vil si å være en folkekirke samtidig som majoritetene av befolkningen ikke er medlemmer i vår kirke. Vi vil ha oppmerksomheten på å være kirke for alle medlemmer som søker fellesskap og vil ta imot våre tjenester, og samtidig være en relevant kirke for samfunnet som helhet, en kirke som viser omsorg med en åpen dør for alle mennesker i et livssynsåpent samfunn. Vi må ha særlig oppmerksomhet på den store befolkningsøkningen på Romerike når det gjelder organisering og kapasitet.

Barn og unge

De yngste kirkemedlemmene når vi i mindre grad enn før, oppslutningen om kirkens breddetiltak til barn før konfirmasjonsalder ligger 10 % under landsgjennomsnittet. Dette vil være bispedømmerådets prioriterte innsatsområde i årene som kommer. Den nye planen for kirkelig undervisning og læring vil være viktig i dette arbeidet. Barn og unge i vårt bispedømme har generelt store levekårsutfordringer gitt en stor andel barn i familier som lever under fattigdomsgrensen, kirkens oppdrag i lokalsamfunnet blir avgjørende for mange. Mangfoldet i befolkningen tilsier at kirkens barne- og ungdomstilbud må favne enda flere ikke-medlemmer i årene som kommer. Kirkens kompetanse på sjelesorg og samtalemotodikk kan være et viktig supplement til kommunal helsetjeneste for å bidra til god psykisk helse for flere barn og unge. Organisering av frivillighet på barne- og ungdomsområdet vil kreve omstilling og nyteknning i lokalkirken.

Relevant folkekirke 2030

Ifølge medlemsundersøkelsen kjenner en av tre godt til kirkens tilbud og en av tre opplever at kirken setter ord på det som er viktig for dem. Dette gir oss viktige utfordringer når målet er en synlig og relevant kirke. For ungdommer er vi stort sett usynlige på sosiale medier, og dermed ikke til stede i hverdagen deres. Vi ser behovet for en tydeligere og bedre organisert tilstedeværelse på de digitale flatene der ungdom oppholder seg, og en samtidig satsing på møteplasser i eller utenfor kirken der ungdom kan møtes fysisk. Folks livsmønster og rutiner endrer seg, familien er viktig for mange og arrangementene i kirken må favne hele familien om de skal være relevante. Vi registrerer også at mange ønsker tilbud på hverdager i stedet for søndager, det innebærer at vi må vurdere å flytte arbeid og ressurser fra søndag til hverdag. Biskop og bispedømmeråd ønsker endringer i forordning av gudstjenester velkommen slik at kirken kan være mer for

flere. Endringer ser vi også i feiringen av jul og advent. Julefeiring starter for flere tidlig i advent, denne endringen i befolkningen må kirken også favne, kanskje ikke i første omgang med å endre så mye på tilbud, men hvordan vi kommuniserer og inviterer til julefeiring. Kommunikasjonsperspektivet blir stadig viktigere i arbeidet med relevant kirke, vi kan ikke lage aktiviteter først og deretter markedsføre de for å få folk til å komme, tilpasninger av aktiviteter til folks behov må skje i dialog. Vi ser også en trend i større behov for lavterskel tilbud, som økt ønske om hverdagsdåp og enkle seremonier som et tydelig supplement til tradisjonelle seremonier. Dette krever fleksibilitet og omstilling i lokalkirken.

Strategisk ledelse

Økende mangfold i befolkningen og behovet for omstilling etter folks livsmønster skaper stort behov for tydelig strategisk ledelse som bidrar til prioriteringer og legger til rette for samhandling internt og eksternt. Vi mener at målstyring som styringssystem vil være avgjørende i dette arbeidet. Behovet for innovasjon i takt med samfunnsendringer vil kreve en smidig og agil organisasjon med endringsvilje. Knappere ressurser samt folks ønske om å fylle livet med meningsfulle fellesskapsaktiviteter kan legge grunnlaget for en organisasjon som i større grad er basert på frivillighet, ledelse av frivillige blir sentralt for flere ansatte.

VI. Årsregnskap

Regnskapsrapportering Borg bispedømmeråd 2022

Året 2022 har vært preget av arbeid med å etablere en ny normal etter pandemien, noe som er ressurskrevende og fordrer strategisk innsats over tid.

Borg bispedømmeråd mottok i 2022 (2021) en samlet tildeling fra Kirkerådet på kr 199 700 000 (kr 194 028 000).

Budsjettgruppe 1

Driftstildelingen for 2022 var på kr 136 327 000 (kr 132 455 000). Kirkerådet trakk i korrigert tildelingsbrev i juni 2022 ut kr 1 608 000 for akkumulert merforbruk i 2021.

Borg bispedømmeråd har et merforbruk på driften (budsjettgruppe 1) for 2022 på kr 2 177 000, samlet for 2021 og 2021 er akkumulert merforbruk kr 3 784 000,-. Merforbruket for 2022 utgjør 1,6% av årets tildeling, akkumulert merforbruk for 2021 og 2022 utgjør 2,8%.

Regnskapsførte sykepengerefusjoner utgjør i 2022 kr 4 250 000, en øking på kr 1 414 000 fra 2021. Beløpet ligger høyt også i forhold til 2019, dvs. før pandemien. Det vises til årsrapportens omtale av sykefraværet. Fødselspenger har sunket fra kr 1 103 000 i 2021 til 893 000 i 2022, og er det laveste beløpet på fire år. Tilretteleggingstilskudd fra NAV har også sunket fra kr 392 000 i 2021 til kr 181 000 i 2022.

Frikjøp av fellesrådsansatte for prestatjeneste og fakturerte enkelttjenester utgjør om lag 1,4 mill., korrigert for dette er mindreforbruket for lønnskostnader mer reelt kr 850 000 og merforbruk for andre driftskostnader mer reelt kr 2 650 000.

Tall i tusen	Regnskap	Budsjett	Avvik
Budsjettgruppe 1 - Driftsregnskapet	31.12.2022	31.12.2022	
Inntekter	-620	-340	280
Tilskudd/varekjøp	653	0	-653
Lønnskostnader	124 106	126 386	2 280
Andre driftskostnader	14 364	10 281	-4 083
Sum budsjettgruppe 1	138 503	136 327	-2 176
Akkumulert merforbruk utover egenkapital for driftsmidler pr 31.12.2021			-1 608
Akkumulert merforbruk utover egenkapital for driftsmidler pr 31.12.2022			-3 784

Budsjettgruppe 2 og andre tilskudd

Borg bispedømme mottok i 2022 tilskudd fra Kirkerådet på kr 63 373 000 (2021: kr 61 573 000) til trosopplæring, diakoni, undervisning, kirkemusikk, samt tilskudd fra Opplysningsvesenets fond. Borg bispedømmeråd har ved utgangen av 2022 et mindreforbruk på årets tildelte tilskudd på kr 735 000. Mindreforbruket skyldes manglende utbetaling av tilskudd for 2022 grunnet forsinket rapportering, mindreforbruket avsettes for utbetaling til fellestrådene i 2022.

	Regnskap	Budsjett	Avvik
Budsjettgruppe 2 og 3 - Tilskudd *	31.12.2022	31.12.2022	
Trosopplæring	42 705	43 419	714
Diakoni	8 958	9 253	295
Undervisning	10 069	9 883	-186
Kirkemusikk	210	122	-88
Domkirke (Oslo og Nidaros)			-
Annet (inkl OVF)	696	696	-
Gruppe 3 (kun KR)			-
Sum budsjettgruppe 2 og 3	62 638	63 373	735

Særskilt om OVF-tilskuddet

Tilskudd fra OVF ble tildelt på bakgrunn av søknader og vedtak i Borg bispedømmeråd. Tildelingen fra OVF-midler 2022 var som tidligere år kr 696 000 og ble disponert i sin helhet.

Spesifikasjon av Ovf-midlene:	2022		
	Regnskap	Budsjett	Avvik
OVF			
Administrasjon - 491			-
Diakoni - 492			-
Barn og unge - 493	90		-90
Gudstjenesteliv - 494			-
Kirkemusikk og kultur -495	135		-135
Samisk kirkeliv -496			-
Andre fellestiltak (inkl SMM) - 497	441		-441
Internasjonale og økumeniske organisasjoner -498	30		-30
		696	696
Ovf total (for rapportering til Ovf)	696	696	-

Året 2022 i tall

- 460 695 medlemmer i Den norske kirke i Borg
 - 6 164 gudstjenester
 - 334.596 deltakere på gudstjenester
 - 3700 besøk gjennom besøkstjeneste
 - 10 000 sjelesorgsamtaler
 - 982 vigsler
 - 4909 gravferder
 - 3346 døpte
- 26 352 deltagere i barne- og ungdomsaktiviteter
 - 3788 konfirmanter
 - 1077 konserter med 110 000 deltagere
- 5 millioner ganger er digitalt innhold sett av publikum
 - 1700 dager med åpne kirker
 - 7350 frivillige medarbeidere
- 22 millioner kroner samlet inn via givertjeneste, ofringer